

Isiyaasa Timbbitiyaa Geluwaa

Isiyaasa mas'aafay Kiristtoosi yelettanaappe kase, hosppun s'eetu laytsaa heeraan Yersaalamen de'eedda, timbbitiyaa odiyaa Isiyaasa suntsan s'eesettee. Aa suntsaa biletsaykka, «S'oossay Ashshiyaawaa» giyaawaa. Ha mas'aafaa heezzu huup'e huup'e kifiletuwaan shaakkiide be'anaw danddayeettee.

1. Shemppuwaa 1ppe biide 39 gakkanaw de'iyaa gedissa baggana de'iyaa Yihudaa kawutetsaa Asoore giyaa wolk'k'aama shooro kawutetsay wolk'k'aantsiyaawaa odee. Yihudaa hewaa mala hadan yeggeeddawe Asoore kawutetsaa minotetsaa gidennaan, asaa nagaraa, S'oossaw azazettenan is's'iyaaawaa, hewaadanka untunttu S'oossan ammanettennan aggiyaawaa gidiyaawaa Isiyaasi malaateedda. Timbbitiyaa odiyaawe k'onc'e haasayaaninne oosuwaan asaanne asaa kaaletsiyaawantta s'illotetsayenne suure pirdday kumeedda de'uwaakko simmana mala akeekisseeda; k'ay S'oossaw azazettenan aggiyaawe gammaa meettettussaanne bashshaa kaaletsiyaawaa untunttoo minisiide odeedda. Isiyaasi hewaa bollakka gujjiide odiidde, yaana wodetuwaan sa'aa yuushshuwaan saruu kumeedda, pokkobay bayinnan kaaletsiyaa, Daawita zare gidiyaa kaatii yaanaw de'iyaaawaa kasetiide odeedda.

2. Shemppuwaa 40ppe biide 55 gakkanaw

de'iyaa kifiliyaappe dariyaa baggay Yihudaa Asay omoodettiide Baabloone beedda wode, untunttu de'uu kunddeeddanne untunttu hidootaa k'ans's'eedda wodetuwaabaa ode. Timbbitiyaa odiyaawe S'oossay bare asaa he hanotaappe billi yeddana wodiinne untunttu ooratsa de'uwa doommana mala, untunta Yersaalame afana wodii matatteeddawaa odeedda. Ha shemppatuwaa gidдон k'onc'iide beettiya yewuu S'oossay taarikiyaw Goda gidiyaawaanne bare asaw aw de'iyaa halchchuwaa, hewenne Israa'eeliyaa asaa baggana anjjettanaw de'iyaa asaakko untunttu biide, ootsanaw bessiyaawaa odiyaa kifiliyaa.

3. Shemppuwaa 56ppe biide 66 gakkanaw de'iyaa kifilii odiyaawe guyyen Yersaalamen de'iyaa asaawaa; he Asay S'oossay bare asaw geleda k'aalaa polanawaa geeshshiide eranaw, markka gidiyaabaa demmanaw koyiide utteedda. Untunttu loytsi ootsanaadan koyetteedda oosotuu s'illotetsaa, suure pirdaa, Sambbataa bonchchiyaawaa, yarshshuwaa yarshshiyaawaanne woosan sheekkiyaawaa. Ha kifiliyaan eretteedda shemppuu 61:1-2 de'iyawaa gidishin, Yesuusi koyiro oosuwa doommiide, bare s'eessaabaw markka ootsiide shiishsheedda k'aalatuu ha paydotuwaa gidдон de'iino.

Shemppatuwaa Ubbatoo Imetteedda K'antsa K'ofatuwaa

Geluwaa 1:1-31

Yihudawunne Israa'eeliyaw Aad'd'eeda

Kiitatuwaa 2:1—5:30

Isiyaasa Oosuwaan Beeteedda Yewotuwaa 6:1—

9:7
 Yihudawunne Israa'eeliyaw Gujja Kiitatuwaa
 9:8–12:6
 S'oossaa Muray Hara Asatuwaa Bolla 13:1–
 23:18
 Waayettiyyaa Israa'eeliyaa Asatoo Hidootaa Ki-
 itaa 24:1–27:13
 S'oossay Makkalanchcha Asaa Muriyaawaa
 gidussaa 28:1–31:9
 S'oossay Eedooma Muriyaawaa Iyeru-
 usaaleemo Anjjiyaawaa Gidussaa 32:1–35:10
 Aasoora, Baabloona, Kaatiyaa
 Hizk'k'iyyaasanne Isiyaasa 36:1–39:8
 S'oossay Bare Asaa Ashiyaawaa Gidussaa 40:1–
 48:22
 S'oossaa Hagaaziyaawaabaa 49:1–53:12
 S'oossay Immeedda Hidootaa Naagiyaawaa
 Gidussaa 54:1–55:13
 Asaa Zarii ubbay S'oossaa Bagga Gidanaw
 Danddayussaa 56:1-8
 S'oossaw Amanetena Kaaletsiyaawanttu
 Muretiyaawaa 56:9–59:21
 Yersaalame Sintsa Bonchcho Hidootaa 60:1–
 62:12
 S'oossaa Ooratsaa Maalalisiyaa Med'etaa 63:1–
 66:24

Geluwaa
(1:1-31)

¹ Ooziyaane, Iyo'aataami, Akaazinne
 Hizk'k'iyaasi Yihudaa kaatetuwwaa gideedda
 wode, Amoos'a na'ay Isiyaasi Yihudaabanne
 Yersaalamebaa be'eedda sas'ay hawaa.

S'oossay Bare Asaa Seereedda

² Salotuwaan de'iyaawanttoo, sisite; sa'aan de'iyaawanttoo, sisite; ayaw gooppe, Med'inaa Goday hawaadan yaageedda; «Taani naanatuwaa dichcha gatsaad; shin untuntu taw makkaleeddino.

³ Booray bare godaa eree; hariikka barena mooddeeddawaa zadaluwaa eree; shin Israa'eelatuu erikkino; ta asatuu akeekikkino.

⁴ «Nagaraa ootsiyaa kawutetsaw, hintte naak'uwaan dees'etteedda asaw, iitaa ootsiyaa zariyaw, hintte mayzatuwaa tunatetsaa kaaliyaa naatoo, hinttenttoo aayye ana! Med'inaa Godaa hintte aggeeddita; Israa'eliyaa Geeshsha sheneyeeddita; aw zokkiyaa zaareeddita.

⁵ Hintte ayaw makkalaa bolla makkalaa gujji gujji biitee? Ayaw k'aykka murettanaw koyiitee? Hintte kumentsaa huup'ii saketteedda; hintte kumentsaa wozanaykka daabureedda.

⁶ Gediya birad'd'iyaaappe huup'iyaa binnaanaa gakkanaw pas'atetsay baawa; madutsay, gaafunne giyyiyaabay de'ee; untuntunne giyyibeykkino, woy meec'etti k'ashettibeykkino, woy zayitiyaan okettiide shuggibeykkino.

⁷ «Hintte gaddii dirk'k'aletiide bayana; hintte katamatuukka taman s'uugetteeddino; hintte goshshaa hintte s'eellishin, allagatu akkiino; imatsaa asatuu, mela ashana.

⁸ Yersaalame katamay woyniyaa turaa naagiyaa daasiyaadan, leekiyaa naagiyaa golliyaadan morkkiyaan diretteedda katamaadan haniide atteeda.

9 Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday nuw amareeda zaratuwaa ashshenentto, nuuni Sodooma katamaadaaninne Gamoora katamaadan haneeddoshin» yaageedda.

10 Hinttenoo, Sodooma mooddiyaawantto ubbatoo, Med'inaa Godaa k'aalaa sisite! Hinttenoo, Gamoora asaa ubbatoo, nu S'oossaa higgiyaa sisite!

11 Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Hintte yarshshuwaa daruu taw ayaa go"ii? Hanno gakkanaw hintte taw shiishsheedda s'uugetteedda orgge dorssatuwaanne d'iikkeedda mehiyaa mod'd'uwaa yarshshuwaa taani kallaad; korumaa booratuwaa, dorssaa maratuunne deeshshatuwaa suutsan taani nashettikke.

12 Hintte taw goyinnanaw yiyaa wode, ta Geeshsha Golliyaa dabaabaa hinttena yed'd'ite geeddawe oonee?

13 Simmi hada yarshshuwaa ahiyaawaa aggite! Hintte c'uwissiyaa is'aanay taana sheneyee; aginaa s'eeruwaa hintte bonchchiyaa gallassaa, hintte Sambbataanne hintte keereedda yaa'atuwaa, ha shiik'atuwaa ubbaa iitatetsaana ittippe walaketteeddawantta taani danddaykke.

14 Aginaa s'eeruwaa hintte bonchchiyaa gallassaanne keerettedda hintte baalaa gallassatuwaa taani is's'aad; untuntu taw tookuwaa gideed-dino; taani untuntta tookkaadde daaburaad.

15 «Hintte kushiyaa mic'c'iide, hintte woossiyaa wode, taani ta ayfiyaa hintteppe gentsana; hintte daro woosaa woossinttokka, taani sisikke; ayaw gooppe, hintte kushii suutsan munak'etteedda.

¹⁶ Meec'ettite; geeyite; hintte iita oosuwaa ta sintsaappe diggite. Iitaa ootsiyaawaa aggite;

¹⁷ lo"obaa ootsanaw tamaarite. S'illo pirddaa koyite; un"etteeddawanttu morggiyaa oyk'k'ite. Aawuu bayinnawanttoo pirdдите; asinay hayk'k'eedda mac'c'a asatoo mootettite» yaagee.

¹⁸ K'aykka Med'inaa Goday, «Haayite; ane zorettoyte. Hintte nagaray baaraadan zo"inttokka, shachchaadan boos's'ana; suutsaadan zo"inttokka, puuttuwaadan boos's'ana.

¹⁹ Hintte eeno giide, taw azazettooppe, gadiyaappe mokkiyaa murutaa maana.

²⁰ Shin hintte is's'aaddi giide makkalooppe, mashshaan meetettana» yaagee. Med'inaa Goday bare doonaappe hawaa haasayeedda.

Nagaray Kumeedda Katamaa

²¹ Ammanetteeda wolk'k'aama katamata waanaade sharmus'a gidaadee! Iza kase suure pirdday kumeeddaano; s'illotetsay kase I gidдон de'eedda; shin ha"i asaa wod'iyaa wanttu izi gidдон de'iino.

²² Ne biray shi'i kichcheedda; ne lo"o woyniyaa eessaykka haatsaana yeeletteedda.

²³ Hintte daannatuu makkalanchchatuwaanne kayisotuwaa lagetuwaa gideeddino; untunttu ubbatuukka mattaayiyaa dosiinonne miishshaa yederssiino; aawuu bayinnawanttoo pirddikino; asinay hayk'k'eedda mac'c'a asatuwaa mootuu untunttukko shiik'enna.

²⁴ Hewaa diraw, Goday, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa Wolk'k'aamay, hawaadan yaagee; «Ha"i taani

taana is'iyaawanttuppe shemppana; taani ta morkkatuwaa bolla ta haluwaa kessana.

²⁵ Taani ta kushiyaa ne bolla wotsana; ne shi'owaa k'uls's'us's'issaade geeshshana; neenana walaketteeddabaa ubbaa geeshshaade yedissana.

²⁶ Taani beniwanttu mala daannatuwaa, koyirowanttu mala zoriyaawantta new zaarana. Hewaappe guyyiyaan, neeni S'illotetsaa Katamaa, Ammanetteeda Katamaa geetettana» yaagee.

²⁷ S'iyoonnee suure pirdan, barenttu nagaraa paas'iyaawanttukka s'illotetsan wozettana.

²⁸ Shin makkalanchchatuunne nagaranchchatuu laa"uukka me"ana; Med'inaa Godaa aggiyaawanttu d'ayana.

²⁹ Wotsanaw dosedda wolaa diraw, hintte yeellatana; hintte dooredda kaashshaa gishshawukka hintte kawushshana.

³⁰ Bonc'c'ii k'ok'k'ofettiyaa wolaadan, woy dubbi bayinna shoyk'aadan, hintte hanana.

³¹ Minuu dalaa gidanawaa; Aa oosuukka s'iifa gidanawaa; untuntu ittippe s'uugettanawantta; he tamaa toyissiyaawe d'ayana.

Yihudawunne Israa'eeliyaw Aad'd'eedda Kiitatuwaa

2

(2:1–5:30)

*Med'inaa Sarotetsaa
(Mik. 4:1-3)*

¹ Yihudaa biittaabaanne Yersaalame katamaabaa Amos'a na'ay Isiyaasi be'eeddawe hawaa.

² Wurssetsa gallassatuwaan Med'inaa Godaa Geeshsha Gollii kees'etteedda derii deretuwaaw ubbaappe d'ok'k'iide beettana; zoozetuwaaw ubbatuwaappekka bollaanna d'ok'k'u d'ok'k'u gaana. Kawutetsatuwaan de'iyaa Asay ubbay aakko zattana.

³ Daro Asay yiide, «Haayite! Med'inaa Godaa de-riyaa, Yaak'ooba Med'inaa Godaa Geeshsha Golliyaa ane pude kesoytte. I koyiyaawaadan nuuni baana mala, I nuuna bare ogiyaa tamarisana» yaagana. Ayaw gooppe, higgii S'iyooneppe, S'oossaa k'aalaykka Yersaalameppe kesana.

⁴ Kawutetsatuwaappenne kawutetsatuwaappe gidduwaan I pirddananne daro asatuwaaw palumiyaa shaakkana. Unttuntu barenttu mashshaa maraashaa, barenttu tooraakka baac'aa kessanaw k'os's'ana. Kawutetsay kawutetsaa bolla mashshaa dentsenna. Hewaappe guyyiyaan unttuntu mulekka olaa timirttiyaa tamarikkino.

⁵ Hinttenoo, Yaak'ooba zaretoo, haayite! Ane Med'inaa Godaa poo'uwaan hamettoyyte.

Med'inaa Godaa Gallassaa

⁶ S'oossaw, ne asaa, Yaak'ooba zaratuwaaw aggaada. Unttuntu away doliyaa bagga gadiyaa asatuwaaw biittaan kumeeddino; Piliss's'eema asatuwaadan kaayiino. Unttuntu allaga asatuwaana ittippe zuppetiino.

⁷ Unttuntu gaddii biraynne work'k'ay kumeeddawaa; unttuntu shaloo zaway baawa. Unttuntu gaddii paray kumeeddawaa; unttuntu paraa gaaretoo zaway baawa.

⁸ Unttuntu gaddii eek'atuwaan kumeeddawaa; unttuntu barenttu kushii ootseedda oosoo hokkiide goyinniino.

⁹ Hewaa diraw, Asay ubbay tooshettananne kawushshana. Unttuntoo atto gooppa.

¹⁰ Med'inaa Godaa dagamaappenne Aa angгаа bonchchuwaappe attanaw zaallaakko biite; biittaa gidдон k'osettite!

¹¹ Asaa otoruu giyyana; Aa kilahuukka siilana; he gallassi Med'inaa Godaa s'alalay d'ok'k'u d'ok'k'u gaana.

¹² Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday itti gallassaa keereedda. He gallassi otorettiyaawantta, ayyiyaawanttanne d'ok'k'u d'ok'k'u geeddawaantta kawushshana;

¹³ adussanne d'ok'k'a gidiyaa Liibaanoosa zigatuwaanne Baasaane wolaa ubbaa d'ayissana;

¹⁴ d'ok'k'a deretuwaakka zoozatuwaakka dembbayana;

¹⁵ katamaa naagiyaa adussa miis'atuwaa ubbaanne katamaa yuushshuwaan de'iyaa mino gimbbetuwaa zik'k'issana;

¹⁶ S'oossay gitanne lo"iyaa markkabatuwaakka haatsaan mitissana.

¹⁷ Asaa otoruu zik'k'i gaana; Aa ayyuukka d'ayana. He gallassi Med'inaa Godaa s'alalay d'ok'k'u d'ok'k'u gaana;

¹⁸ eek'aa ubbaykka ubbaanna d'ayana.

¹⁹ Med'inaa Goday ha gadiyaa k'aatsanaw denddiyaa wode, Aa dagamaappenne Aa angгаа bonchchuwaappe attanaw Asay shuchchaa gonggoolonne biittaa ollaw bak'atana.

²⁰ He gallassi Asay goyinnanaw med'd'eedda barenttu biraa misiletuwaanne barenttu work'k'aa misiletuwaa oc'c'otoonne hara kafotoo olana.

²¹ Med'inaa Goday ha gadiyaa k'aatsanaw denddiyaa wode, Aa dagamaappenne Aa angaa bonchchuwaappe attanaw untunttu gonggolo gid donne shuchchaa kooppo gid do bak'atana.

²² Simmi hayk'k'iyaa asan ammanettiyaawaa aggite! Asay ay maaddanee?

3

Yerusaalame Gakkana Metuwaa

¹ Be'ite, Goday, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday minjjaanne maaduwa laa"uwaakka Yerusaalameppenne Yihudaappe diggana hanee. Katsaa minjjaanne haatsaa minjja ubbaa;

² minotuwaanne olanchchatuwaa, daannatuwaanne timbbitiyaa odiyaa wantta, kaayi yaawantanne c'imatuwaa,

³ olaa gadaawatuwaanne gadiyaa ayisi yaawantta, zori yaawantta, hiillati yaawantanne c'inc'c'a bitanchchatuwaa ubbaa diggana hanee.

⁴ Taani yalaga attuma naanatuwaa untunttu kaappuwaa kessana; guutsaa naanay untuntta mooddana.

⁵ Asay asaa bolla, shooruu shooruwaa bolla denddiide, ittuu ittuwaa sugana. Yalagay c'ima bolla, kad'etteeddawe bonchchetteeddawaa bolla denddana.

⁶ Itti Asay bare aawuwaa golliyaan bare ishatuwaappe ittuwaa oyk'k'iide, «New mayuu

de'ee; neeni nuw suntsaa gida; ha koletteedda sa'aa aawotetsaa akka» yaagana.

⁷ I he gallassi bare k'aalaa d'ok'k'issiide, «Taanan d'alii baawa; ta son k'umi woy mayuu baawa; hintte bolla taana suntsoppite» yaagana.

⁸ Yerusaalame ganddigaaree; Yihuday kunddee; ayaw gooppe, untunttu barenttu oduwaaninne barenttu oosuwaan Med'inaa Godaa bolla denddiide, Aa bonchchuwaa toochchiino.

⁹ Untunttu som"uwaa malay untunttu bolla markkattee; untunttu barenttu nagaraa Sodooma asaadan awaayiino; barenttu nagaraa k'ossikkino. Untunttoo aayye ana! Ayaw gooppe, untunttu barenttu bolla iitabaa aheeddino.

¹⁰ S'illotoo, «Hinttew lo"a gidanawaa» gaade oda; ayaw gooppe, untunttu barenttu oosuwaa ay-fiyaa maana.

¹¹ Iitato aayye ana! Untunttoo iitana; ayaw gooppe, untunttu barenttu kushiya oosuwaa gatiyaa akkana.

¹² Yalagatuu ta asaa un"etsiino; mac'c'a asat-uukka untuntta mooddiino. Ta asaw, hinttena kaaletsiyaawanttu hinttena wora kaaletsiino; hintte biyaa ogiyaakka baletsiino.

S'oossay Bare Asaa Pirddana

¹³ Med'inaa Goday daannaadan, chilootan uttee; asaa pirddanaw denddee.

¹⁴ Asaa c'imatuwaanne kaaletsiyaawantta pirddanaw shiishiide, Med'inaa Goday, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Ta woyniyaa turaa tokkeeddasaa

bayzzeeddawanttu hinttena; hiyyeesatuwaappe bonk'k'eeddabay hintte golliyaan de'ee.

¹⁵ Ta asaa ayaw kinchcheretsiitee? Hiyyeesatuwaa som"uwaa ayaw gaac'c'iitee?» yaagee Goday, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday.

S'oossay S'iyooone Mac'c'a Asatuwaa Seereedda

¹⁶ Med'inaa Goday K'aykka, «S'iyooone mac'c'a asatuu otoretteeddino; barenttu ziizziyaa essi akkiide, barenttu ayifiyaan sim"ettiidde, barenttu hametsaa makisiidde, barenttu gediya alb-buwaa giirissiidde hamettiino.

¹⁷ Hewaa diraw, taani Goday S'iyooone mac'c'a asatuwaa huup'iyaa c'ittuwaan goo'issana. Taani Med'inaa Goday untunttu huup'iyaa bo"ayana» yaagee.

¹⁸ He gallassi Goday S'iyooone mac'c'a asatuwaa alleek'k'otuwa, hewanttunne untunttu gediya albbuwaa, shaashiyaa, k'ood'iyaa aleek'k'uwaa,

¹⁹ haytsaa gutichchaa, kushiyaa sagaayuwaa, som"uwaa kammiyaa kutaa,

²⁰ huup'iyaan wotsiyaa alleek'k'uwaa, k'esiyaan k'achchiyaa sanssalataa, s'eessan danc'c'iyaa danc'c'uwaa, shittuwaa s'aaramusiyaa, kitaafaa,

²¹ siid'iyaa migiduwaa, birad'd'iyaanne

²² minjja mayuwaa, adussa mayuwaa, jaanuwaa, borssaa,

²³ heregaa, liinuwaa giyaa k'ac'inaappe dadetteedda, giddona mayiyaa mayuwaa, binnaan wotsiyaa alleek'k'uwaaanne sharbbiyaa ubbaa bonk'k'a akkana.

²⁴ Shittuwaa diraw s'ink'k'uwaa gidanawaa; danc'c'uwaa diraw wodoruwaa, goofariyaa diraw

bo"aa, adussa mayuwaa diraw waaruwaa, puulaa diraw bak'k'iyaa s'alalaa gidanawaa.

²⁵ Ne asatuu mashshaan, ne olanchchatuu olan hayk'k'ana.

²⁶ S'iyoonne penggetuwaan de'iyaa Asay yeekkananne zilaalana; mela atteedda, gadiyaanuttana.

4

¹ He gallassi laappun mac'c'a asatuu itti atumawaa oyk'k'iide, «Nuuni nu k'umaa maana; nu mayuwaa mayyana; ne suntsan s'eesetana mala ootsaadde nu kawushshaa nuuppe k'aaraarikkii» yaagiide woosana.

Med'inaa Goday Yersaalame Geeshshana

² He gallassi Med'inaa Godaa mitsaa tashii lo"ananne bonchchettana; Israa'eeliyaa asaappe atteedawanttoo he gadiyaa katsay c'eeek'k'onne bonchchuwaa gidanawaa.

³ S'iyoonen attiyaawanttu, Yersaalamen gam"iyaawanttu, Yersaalamen pas'a de'iyaawanttunna s'aafettiyaawanttu, «Unttuntu geeshshatuwaa» geetettana.

⁴ Goday S'iyoonne mac'c'a asatuwaa k'itaa meec'c'ana; pirddaa Ayaanaaninne s'uuggiyaa Ayaanan suutsaa gussiyaa bayzzuwaa Yersaalameppe I geeshshana.

⁵ Med'inaa Goday S'iyoonne Deriyaa ubbaa bollanne yan shiik'iyaawanttu bolla gallassi shaariyaanne c'uwaa, k'amma ees's'iyaa tamaa poo'uwaa med'd'ana; bonchchuu ubbaa bolla kammiyaawaa gidanawaa.

⁶ I gallassaa aawaa suuluwaappe ashshiyaa kuwaanne gotiyaappenne irappe bak'ati attiyaasaa gidanawaa.

5

Woynniyaa Turaa Tokkiyaa Sa'aa Leemisuwaa

¹ Taani ta siik'iyaaawoo Aa woyniyaa turaa tokkiyaa sa'aawaa siik'uwaa yetsaa yes's'ana.

Taani siik'iyaaawoo
tu'eteedda zooziyaan woyniyaa turaa
tokkiyaa sa'ay de'ee.

² Biittaa bookkiide,
shuchchaa k'ori kessiide,
Ubbaappe lo"iyaa woyniyaa turaa tokkeedda.
Naagiyaa shakuwaa Aa gidдон shakkeedda;
woyniyaa eessaa gum"iyaasaa wooc'iide gi-
igisseedda.
Hewaappe guyyiyaan, lo"o ayfiyaa ayiffee,
yaagiide naageedda;
Shin c'aaliyaa ayfiyaa ayifeedda.

³ Yaatina, ta siik'uu hawaadan yaageedda;
«Hinttenoo, Yerusaalamen de'iyaaawanttoo,
Hinttenoo, Yihudaa asatoo,
taappenne ta woyniyaa turaa tokkiyaa
sa'aappe gidduwaan,
de'iyaa yewuwaa ane ha"i pirdдите.

⁴ Taani ta woyniyaa turaa sa'aw ootseed-
dawaappe
haraa ayaa ootsanawe atteedee?
Lo"o ayfiyaa ayiffee yaagaade naagishin,

ayaw c'aaliyaa ayfiyaa ayfeedee?

⁵ Ha"i taani ta woyniyaa turaa sa'aa,
ootsiyaawaa hinttenttoo oday.

Taani dirssaa shoddana;
he turaykka d'ayanaadan ootsana.

Taani gimbbiyaa kolana;
he sa'aykka yed'ettana.

⁶ Taani he sa'aa bayeedda biittaa ootsana.

He turay s'unk'k'ettennanne bul"ettenna;
yaatina, kinddichchuunne aguntsay yan
mokkana.

Iray aan bukkennaadan, taani shaaretuwaa aza-
zana» yaageedda.

⁷ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday,
woyniyaa turaa sa'ay Israa'eeliyaa asaa.

Yihudaa Asay I nashettiyaa darkkuwaa.
Unttuntu suure pirddiino giide naageedda;
shin suutsaa gusseeddino.
S'illotetsaa ootsiino giide naageedda;
shin waaso gideedda.

⁸ Sa'ay d'ayina, hintte s'alalay gadiyaa bolla
de'ana gakkanaw, golliyaa golliyaa bolla gu-
jjiyaawanttoo, gadiyaa gadiyaanna gatsiyaawant-
too, hinttenttoo aayye ana!

⁹ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday
taana hawaadan yaageedda; «He wolk'k'aama
golletuu onana; he lo"o golletuwaan de'anaw
Asay d'ayana.

¹⁰ Tammu waatsaa booratuwaan tokkeedda
woyniyaa ayifiyaappe itti oto gidiyaa
gum"etteedda woyniyaa eessaa s'alalay kesana;

tammu k'un"a katsaa zerina, itti k'un"a katsaa s'alalaa ayifana» yaageedda.

¹¹ Matsoyyaa ushshaa koyanaw wontta guuraanna denddiyawanttoonni woyniyaa eessan s'uugettana gakkanaw, sa'aa k'amissiyawanttoo aayye ana!

¹² Unttuntu shoobiyaan maasink'k'uu, diitsay, darbbii, his'is'iinne woyniyaa eessay de'ee; shin unttuntu Med'inaa Godaa oosuwaa gate giikkino; I bare kushiyan ootseeddawaa bonchchikkino.

¹³ Yaatina, ta Asay akeekaa d'ayeedda diraw, omoodettiide baana; unttuntu gadiyaa ayissiyaawanttukka koshan hayk'k'ana; unttuntu aakko asaykka koppisaa melana.

¹⁴ Duufuu bare gompaa aasee; bare doon-aakka zaway bayinnawaa hanggee; Yerusalaamen de'iyaa wolk'k'aama asaanne yenkko daro asaa, wac'iyaaawantanne nashetiyaawantta mitana.

¹⁵ Asay ubbay tooshettananne kawushana; otorettiyaawanttu ubbaykka kawushana.

¹⁶ Shin Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, suure pirddan d'ok'k'u d'ok'k'u gaana; geeshsha S'oossay geeshsha gidiyaawaa bare s'illotetsan bessana.

¹⁷ He wode dorssatuu barenttu k'ooruwaan heemettiyaawaadan heemettana; dorssaa maratuu koletteedda duretuwaa golliyyaa sa'aa maana.

¹⁸ C'imuwaa wodoruwaan nagaraa, gaariyaa wodoruwaan iitatetsaa goochchiyaawanttoo aayye ana!

¹⁹ «Ane S'oossay elleello! Nuuni be'ana mala, bare oosuwaa elleelliso! Gatso! Ee, nuuni erana

mala, Israa'eeliyaa Geeshshay k'oppeedda k'ofay poletto» yaagiyaawanttoo aayye ana!

²⁰ Iitaa lo"a lo"uwaa iita yaagiyaawanttoo, d'umaa poo'o poo'uwaa d'uma ootsiyaawanttoonne c'ammiyaawa mal"iyaawaa mal"iyaawaa c'ammiyaawa ootsiyaawanttoo aayye ana!

²¹ Barena, «Taani aad'd'eeda eranchcha! Taani c'inc'c'a gidikkita!» yaagi k'oppiyaawantto aayye ana!

²² Woynniyaa eessaa ushiyaawan eretteed-dawanttoonne matsoyyiyyaa ushshaa walakkanaw goobiyaawanttoo aayye ana!

²³ Mattaayiyaa akkiide, bayzzeddawannta s'illissiyaawanttoonne s'illo asatoo suure pirdaa diggiyaawanttoo aayye ana!

²⁴ Tamaa lac'uu dalaa oyk'k'iyawaadaanne mela maatay ees's'i d'ayiyaawaadan, hewaadan untunttu s'ap'uu wook'k'ana; untunttu c'iishshaykka baanaadan laaletti d'ayana; ayaw gooppe, untunttu Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaa higgiiyaa is's'eeddino; Israa'eeliyaa Geeshsha k'aalaakka kad'eeddino.

²⁵ Hewaa diraw, Med'inaa Godaa hank'k'uu Aa asaa bolla ees's'i kesse; I bare kushiyyaa untunttu bolla dentsiide, untuntta shoc'eedda. Deretuu k'aas's'iino; hayk'k'eedda asaa anhay ogiyaan buura mala gidee; yaaninakka Aa hank'k'uu sim-menna; Aa kushii ha"ikka denddeeddasaan de'ee.

²⁶ S'oossay haakuwaan de'iyaa kawutetsatoo malaataa d'ok'k'an essee; sa'aa gas'an de'iyaa morkketuukka suyk'k'ee. Untunttukka ellekka jaamiide, puttu giino.

27 Unttuntu gidдон daaburiyaabayne wobbiyaabay baawa; unttuntuppe ittuunne gem"ishenna woy gisenna. S'eessan danc'iyaa Sak'k'iikka bilettenna; unttuntu c'aammaa dafuukka duus's'enna.

28 Unttuntu tooray saataanna de'ee; unttuntu wonddaafiikka waas'etteedda. Unttuntu paratuwaa s'uguntsay zaallaa shuchchaa mala; unttuntu paraa gaaretuwaa yinggiretsay gotiyaa mala.

29 Unttuntu guduukka gaammoo mala; wodalla gaammotuwaadan gudiino; unttuntu daariidde, barew miyaawaa oyk'k'iino; tookki akkiide biino; unttuntuppe wotsi akkanawe ooninne baawa.

30 He gallassi unttuntu wolk'k'aama abbaa guntsaadan, Israa'eeliyaa bolla guummana; itti Asay he gadiyaa s'eellooppe, d'umaanne waayiyaa be'ana; poo'uukka shaariyaan mitettana.

Isiyaasa Oosuwaan Beeteedda Yewotuwaa

6

(6:1–9:7)

Isiyaasa S'eessaa

1 Kaatii Ooziyaane hayk'k'eedda laytsi Goday bollaninne d'ok'k'a araatan utteeddawaa be'aad; Aa mayuu Geeshsha Golliyaa kumeedda.

2 Suraafeela geetettiyaa kiitanchchatuu aappe bollaanna de'iino; itti itti suraafeeliyaw usuppun k'efetuu de'iino; laa"u k'efetuwaan

bare som"uwaa kammee; laa"u k'efetuwaan bare gediya kammee; laa"u k'efetuwaan paallee.

³ Ittuu ittuwaanna, «Geeshshay, geeshshay, geeshshay Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaa! Sa'aa ubbay Aa bonchchuwaan kumeedda» yaagiide s'eessetteeddino.

⁴ Unttuntu s'eessaa kooshshaan Geeshsha Golliyaa baasuu k'aas's'eedda; k'ay Geeshsha Gollii c'uuwaan kumeedda.

⁵ Yaatina, taani, «Taw aayye ana! Taani bayaad; ayaw gooppe, taani doonay tuneedda asaa; k'ay doonay tuneedda asatuwaa gidдон de'ay; taani Kaatiyaa, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaa ta ayifiyaan be'aad» yaagaad.

⁶ Suraafeelatuwaappe ittuu yarshshiyaa sa'aappe k'ap'eedda tamaa bonk'k'uwaa akkiide paalliidde, taakko yeedda.

⁷ Tamaa bonk'k'uuwaan ta doonaa bochchiide, «Be'a; ha tamaa bonk'k'uu ne doonaa bochcheedda; Ne bayzzuu neeppe kichcheedda; ne nagaraykka atto geetetteedda» yaageedda.

⁸ Hewaappe guyyiyaan Goday, «Oona kiittoo? Nuw oonee baanawe?» yaagishin sisaad. Hewekka, «Hekko, taana kiitta» yaagaad.

⁹ Goday hawaadan yaageedda; «Ba; ha asaw, «Hintte sissaa sisiita; shin hinttenttoo gelenna; s'eeluwaakka s'eelliita; shin be'ikkita» yaagaade oda.

¹⁰ Ha asaa wozanaa donc'c'illissa; unttuntu haytsaakka tullissa; unttuntu ayfiyaakka k'ook'issa; hewe d'ayooppe, unttuntu barenttu

ayifiyaan be'ana; barenttu haytsaan sisana; barenttu wozanaanka akeekana; yaatiide untunttu taakko simmananne pas'ana» yaageedda.

¹¹ Yaatina, taani, «Abeet Godaw! Hawe ayide gakkanaasee?» yaagaad.

I zaaretsiide, «Katamatuu de'iyaa asaa d'ayiide, kolettana gakkanaasa, golletuukka onana gakkanawunne biittaykka ubbaanna mela gidana gakkanaasa.

¹² Taani Med'inaa Goday asaa haassana; biit-taakka mela kessana.

¹³ Tammu asaappe itti Asay gadiyaa bolla at-tooppe, ikka d'ayana; k'ans's'i diggina atteeda wolaa durumaa mala gidanawaa; he durumay geeshsha zeretsaa gidanawaa» yaageedda.

7

Kaatiyaa Akaazaw Yeedda Kiitaa

¹ Ooziyaana na'ay Iyo'aataami yeleedda Akaazi Yihudaa gadiyaan kaateteedda wode, Sooriyaa gadiyaa Kaatii Ras'iininne Israa'eeliyaa gadiyaa Kaatii Ramaaliyaa na'ay Paak'uhi Yerusaalame olanaw yeeddino; shin s'oonanaw danddayibeykkino.

² Sooriyaa gaddii Efireema biittaana ittippe olaw c'aak'k'eteeddawaa Daawita zariyaappe kaateteedda kaatii siseedda wode, deriyaan c'arkkuu k'aatsiyaa mitsaadan, Akaaza wozanaynne Aa asaa wozanay dagamaan shabbiretteedda.

³ Yaatina, Med'inaa Goday Isiyyaasa, «Neeni ne na'aa Sha'aari-Yaashuuba* akkaade, Akaazana gakkettanaw ba; mayuwaa meec'c'iyaa wanttu goshshaakko afiyaa ogiyaa matan k'ommonna de'iyaa shiik'eedda haatsaa s'eeran neeni Aa demmana.

⁴ Aw hawaadan yaagaade oda; «Naagetta; hirgoppa; Sooriyaa asaa, Kaatiyaa Ras'iinanne Ramaaliyaa na'aa hank'k'oo yayyoppa; ne wozanaykka shabbarettoppo; ayaw gooppe, laa"u kaatetuu tamaappe aatsiide c'uwattiyaa laa"u mitsaa durumaa mala.

⁵ «⁵ «Sooriyaa gadiyaa Asay Efireema asaananne Ramaaliyaa na'aanna ne bolla itabaa mak'ettiide,

⁶ «Ane Yihudaa gadiyaan woraajjiide, mentseertsidinne nu gidдон shaakkiide, S'aabi'eela na'aa kawutseeto» yaagiino» yaaga» yaageedda.

⁷ Gidooppenne, Ubbaa Mooddiyaa Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «He untuntu mak'k'uu minnenna; mulekka hewe polettennawaa.

⁸ Ayaw gooppe, Damask'k'uu Sooriyaa biittaw huup'iyaa; Kaatii Ras'iinikka Damask'k'o katamaw huup'iyaa. Usuppun tammanne ichcheshu laysaa gidдон Efireema gaddii bunchchettiide, kawutetsaa gidenaan attana.

⁹ K'ay Samaarii Efireema biittaw huup'iyaa; Ramaaliyaa na'ay Samaariyaa katamaw huup'iyaa; hintte ammanuwaan minniide ek'k'ennan d'ayooppe, hinttekka ek'k'ikkita» yaagee.

* **7:3** *Sha'aari-Yaashuuba*: Ha suntsaa biletsay Ibraaweetsuwaan, «Amareedawanttu simmana» (10:20-22 be'ite) giyaawaa.

Amaanueeli Yaanawaa Bessiyaa Malaataa

¹⁰ K'aykka Med'inaa Goday Akaazaw;

¹¹ «Med'inaa Goday ne S'oossay new bolla saluwaappe, woy garssa sa'aa c'iimmuwaappe itti malaataa immana mala oochcha» yaageedda.

¹² Shin Akaazi, «Oochchikke; Med'inaa Godaakka paac'c'ikke» yaageedda.

¹³ Yaatina, Isiyaasi, «Hinttenoo, Daawita zaretoo, sisite! Hintte asaa daaburssiyaawe ay guus's'ina, k'ay ta S'oossaa daaburssiitee?

¹⁴ Yaatooppe, Goday bare huup'iyaan hinttentoo malaataa immana; gellayatta shahaaraade atuma na'aa yelana; Aa suntsaakka Amaanu'eela[†] yaagaade suntsana.

¹⁵ I iitaa is's'anawunne lo"uwaa dooranaw eriyaa wode, me"eedda maatsaanne eessaa uttana.

¹⁶ Shin na'ay iitaa is's'anawunne lo"uwaa dooranaw eranaappe kasetiide, neeni loytsi yayyeedda laa"u kaatetuu biittatuu koletti mela gidana.

¹⁷ «Efireema gaddii Yihudaa gadiyaappe shaakettoodeppe doommuna hanibeenna meto wodiyaa Med'inaa Goday ne bolla, ne asaa bollanne ne aawuwaa golliyyaa bolla ahana; He yaanawekka Asoore gadiyaa kaatiyaa» yaageedda.

¹⁸ He gallassay gakkiiyaa wode, Med'inaa Goday uduns's'etoo, Gibs'en haakko shaafaan de'iyaa asatoo malaatana; I matsatuwaa, Asoore gadiyaa asatuwaa s'eesana.

[†] **7:14** *Amaanueela:* Ha suntsaa biletsay Ibraaweetsuwaan, «S'oossay nuunana de'ee» giyaawaa. **7:14** Mat. 1:23

19 Yaatina, untunttu ubbaykka yiide, zanggaaraa shoobban, shuchchaa gonggoluwaan, aguntsay de'iyaa buuraaninne haatsaa olaan uttana.

20 He gallassi Goday Efiraas'iisa Shaafaappe hefintsa baggaappe huup'iyaa k'ans's'iyaa asaa s'eesana; ikka Asoore gadiyaa kaatiyaa; I yiide, hintte huup'iyaa binnaanaa, hintte asatetsaa binnaanaanne hintte buuchchaa meedana.

21 He gallassi itti Asay mes's'i itti maatsa miiz-zanne laa"u deeshshatuwaa s'alalaa ashshana.

22 Gidooppekka, untunttu maas's'iyaa maatsay loytsi daro gidiyaa diraw, I me"eedda maatsaa uttana; he gadiyaan atteeda Asay ubbaykka me"eedda maatsaanne eessaa uttana.

23 He gallassi itti sha"a biran washettiyaa sha"a woyniyaa anotuu de'iyaa saan ubbaan kindichchuunne aguntsa s'alalay mokkana.

24 Biittaa ubbaan kindichchuunne aguntsay kumeedda diraw, Asay yaa biyaa wode, tooranne wonddaafiyaa oyk'k'iide baana.

25 Kase goman bul"eedda zoozetuwaan ha"i kindichchuunne aguntsay kumeedda diraw yayyiide, itti asaynne yaa beenna. Mehii yedetiyaasaanne dorssay hemetiyaasaa gidanawaa.

8

Asoore Kaatiyaa Yuussaa

1 Med'inaa Goday taana hawaadan yaageedda; «Wolk'k'aama s'aatsa warak'ataa akkaade, «Omoodoo elleella! Bonk'k'iyaw elleella!» yaagaade, nabbabettiyaa pidoliyaan s'aafa.

2 K'eesiyaa Ooriyoonanne Yibaarakiyaa na'aa Zakkaraasa ammantsiyaa markkatuwaa ootsaade taani suntsana» yaageedda.

3 Hewaappe guyyiyaan, taani timbbitiyaa odiyaa ta machchattinna gisaad; yaatina, Aa shahaaraade itti na'aa yelaaddu; Med'inaa Goday taana hawaadan yaageedda; «Aa suntsaa, «Mahar-shalaal-Hash-Baaz» yaagaade suntsaa.

4 Na'ay, «Ta aawoo, ta aatee» yaagiide s'eesiyaawaa eranaappe kase, Asoore gadiyaa kaatii Damask'k'o duretetsaanne Samaariyaa omooduwaa akkiide afana» yaageedda.

5 Med'inaa Goday k'aykka taw hawaadan yaagiide haasayeedda;

6 «Ha Asay loddan goggiyaa Salihooma haat-satuwaa is's'iide, Ras'iinanne Ramaaliyaa na'aa nashettiide akkeeddino.

7 Hewaa diraw, taani Goday minonne daro gidiyaa Efiraas'iisa haatsaa, Asoore kaatiyaa Aa tooranchchatuwaa ubbaanna ahana hanay. I shafiyaa ubbaa kumiide kesana; gas'aa ubbaa mayyiide goggana.

8 Kis's'iide goggiidde, Yihudaa gelana; eelliidde yaana aad'ana; kuntsuu k'ood'iyaa gakkana. Abeet Amaanu'eelaa, kafuu bare k'efiyaa mic'c'iyawaadan, haatsaa kuntsuu ne gadiyaa ubbaa bollan mic'ettana» yaageedda.

9 Hinttenoo kawutetsatto, ittippe shiik'ite! Shin hintte me'ereettana! Haakko biittaa ubbaan de'iyaa asatoo, sisite! Olaw giigite! Shin hintte me'ereettana! Ee, olaw giigite; shin hintte me'ereettana!

10 Olaa olettanaw mak'ettite; shin hintte mak'k'uu laalettana; hintte halchchuwaa haasayite; shin hintte halchchuwaa halana; ayaw gooppe, S'oossay nuunana de'ee.*

S'oossan Amanetussaa

11 Med'inaa Goday bare mino kushiyaa ta bolla wotsiide, taw haasayeedda; taani ha asaa ogiyaa kaallenna mala, taana hawaadan yaagiide seereedda;

12 «Ha Asay makkala mak'k'o giyaawaa ubbaa makkala mak'k'o gooppite; untunttu yayyiyaabaw yayyoppite woy dagammoppite.

13 Hintte geeshsha gaanaw bessiyaawe Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaa; hintte aw yayyanawunne dagammanaw besse.

14 I geeshsha sa'aa gidanawaa; shin Yihudaa gadiyaa asawunne Israa'eeliyaa gadiyaa asaw I d'ubbiyaa shuchchaanne kunddissiyaa zaal-laa gidanawaa; Yersaalamen de'iyaa asaw I gi-tiyaanne p'ire gidanawaa.

15 Untunttuppe daruu d'ubettana; kunddiidekka me"ana; p'iriyaan oyk'ettiidekka omoodettana» yaageedda.

16 Taani odeeddawaa naaga; ta erissiyaa k'oomatuu giddon higgiiyaa attama.

17 Taani bare som"uwaa Yaak'ooba zaratuwaappe gentsiyaa Med'inaa Godaa naagana; k'ay aan ammanettana.

18 Taananne taw Med'inaa Goday immeedda naanatuwaa be'ite. Nuuni S'iyoonne Deriyan

* **8:10 S'oossay nuunana de'ee:** Hawe Ibraawetso k'aalan «Amaanu'eela» giyaawaa. **8:12** 1 P'es'. 3:14-15 **8:14** 1 P'es'. 2:8 **8:17** Ibr. 2:13

de'iyaa Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaappe Israa'eeliyaw malaatanne markka.

¹⁹ «Saasukkiidenne zuuzummiide haasayiyaa shareechchotuwaanne moyttilliyaa haasayis-siyaawantta oochchite» yaagiide hinttena zoriyaa Asay de'ee. Hayk'k'eeddawantta pas'a de'iyaaawanttubaa oochchiyaawaappe, Asay barenttu S'oossaa oochchanaw bessennee?

²⁰ Higgiyaanne S'oossay odiyaawaa sisite! He asatuu ha k'aalaadan haasayana d'ayooppe, unt-tunttoo sa'ay wonttena.

²¹ Asay waayettiiddinne koshshattiide, gadiyaan toyilakattana; untunttu koshshat-teedda wode yilottiide, pude s'eelliide barenttu kaatiyaanne barenttu S'oossaa shek'k'ana.

²² Sa'aakko duge s'eelliide, waayiyaa, d'umaanne yashshiyaa shoonnuwaa be'ana; untunttu bara d'umaw olettana.

9

Sintsappe Kaatetana Kaatiyaa

¹ Gidooppenne, waayetteeddawanttoo hawaappe sintsaw d'umenna. Beni wode S'oossay Zaabiloona biittaaanne Nifttaaleema gadiyaa kawushsheedda; shin sintsaappe he Meediteraane Abbaa ogiyaan de'iyaa biittaaanne Yorddaanoosa Shaafaappe hefintsa baggan de'iyaa «Ayihuda gidenna Asay de'iyaa Galiilaa» giyaa gadiyaa I bonchhana.

² D'uman hametiyaa Asay wolk'k'aama poo'uwaa be'eedda; k'ay bara d'uma gadiyaan de'iyaawanttoo poo'uu poo'eedda.

³ Neeni kawutetsaa asaa darissaadda; untunttoo nashshechchaa gujjaadda; Asay katsaa c'akkiyaa wode nashettiyaawaadan, woy omooduwaa gishiide akkiyaa wode nashettiyaawaadan, ne sintsan nashettana.

⁴ Ayaw gooppe, neeni Midiyaama gadiyaa s'ooneedda gallassaadan, untuntta dees'iyaa morgge mitsaa, untuntu hashiyaa morgge mitsaanne untuntta naak'k'iyaawanttu s'am"aa mentsereetsaadda.

⁵ Woraajjiyaa olanchchatuwaa c'aammayenne suutsan munak'etteedda mayuu ubbay taman eet-siyaabaa gidanawaa.

⁶ Na'ay nuw yeletteedda! Attuma na'i nuw imetteedda! Kawutetsay Aa hashiyaan wod'd'ana; Aa sunsay, «Maalalissiyaa Zoriyaawaa, Wolk'k'aama S'oossaa, Med'inaa Aawuwaa, Sarotetsaa Kaapuwwaa» geetettana.

⁷ Aa kawutetsaa daruwawunne Aa sarotetsaw zaway baawa; hachchippe doommiide, med'inaa gakkanaw, suure pirdaaninne s'illotetsan minisanawunne essanaw Daawita kaatetuwwaa araataaninne Aa kawutetsan I kaatetana; Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaa mishuu hewaa polana.

Yihudawunne Israa'eeliyaw Gujja Kiitatuwaa

(9:8–12:6)

Godaa Hank'k'uwaa

⁸ Goday Yaak'ooba zaratuwaa bolla pirddaa k'aalaa kiitteedda; Israa'eeliyaa bolla kunddeedda.

⁹ Asay ubbay, Efireema asayenne Samaariyaa kataman de'iyaawanttu, ayyuwaaninne otoruwaan haasayiyaawanttu, hawaa ootseeddawe Godaa gidiyaawaa erana.

¹⁰ Unttunttu, «S'uubiyaappe kees'etteeddawanttu koletteeddino; shin nuuni unttuntta zaaretsiide, masetteedda shuchchatuwaan kees's'ana; et-satuu k'ans's'etteeddino; shin nuuni unttunttu sa'aan zigatuwaa laammanna» yaageeddino.

¹¹ Hewaa diraw, Med'inaa Goday, Ra'asoon morkkatuwaa minisana, untuntunna oletteedda morkkatuwaa untunttu bolla dentsetseedda.

¹² Away doliyaa baggaappe Sooriyaa gadiyaa asatuunne away wulliyaa baggaappe Piliss's'eema gadiyaa asatuu barenttu doonaa hanggiide, Israa'eeliyaa meeddino. He ubbankka S'oossaa hank'k'uu simmibeenna; Aa kushiikka biro denddeeddasaan de'ee.

¹³ Gidooppenne, asatuu barena shoc'eeddawaakko simmibeykkino; Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaakka koyibeykkino.

¹⁴ Hewaa diraw, mes's'i itti gallassi Med'inaa Goday Israa'eeliyaappe huup'iyanne goyinaa, d'ok'k'a zambbaa daashshaanne zik'k'a mak'k'aa k'ans's'ana.

¹⁵ C'imatuunne bonchchetteeddawanttu huup'iyaa; wordduwaa tamarissiyaa timbbitiyaa odiyaawanttu goyinaa.

¹⁶ Ha asaa kaaletsiyaawanttu, wora kaaletsiino; untuntta kaalliyaawanttukka baliino.

¹⁷ Hewaa diraw, Goday untunttu yalaga asatuwaan nashettena; aawuu bayinna naanatoonne am"etoo k'arettenna. Ayaw gooppe, Asay ubbay iitanne S'oossaa erennawaa; Asay ubbay bare doonaan iitabaa haasaye. He ubbankka Godaa hank'k'uu simmibeenna; Aa kushiikka biro denddeeddasaan de'ee.

¹⁸ Iitatetsay tamaadan s'uuggee; kindichchuwaanne aguntsaa mi d'ayissee; sikkeedda woray ees's'ina, c'uway tuussaadan sitti giide, pude kesee.

¹⁹ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaa hank'k'uwaan gaddii s'uugettanawaa; asaykka taman eetsiyaabaa mala gidanawaa; ooninne bare ishaa ashshanaw k'oppenna.

²⁰ Untunttu ushechcha baggappe bonk'k'ana; shin koshattanna; haddirssa baggappe maana; shin kallikkino; untunttu barenttu yeledda naanatuwaa maana.

²¹ Minaase Efireema, Efireemikka Minaasa maana; untunttu ittippe gidiide, Yihudaa biittaa morkkana. He ubbankka S'oossaa hank'k'uu simmibeenna; Aa kushiikka biro denddeeddasaan de'ee.

10

¹ Iita higgiyaa kessiyaawanttoonne uk'k'unniyaa s'uufiyaa s'aafiyaawanttoo aayye ana!

² Hewaan untunttu mank'k'otuwaa pirddaa geellayiino; hiyyeesatuwaa maataakka sugiino.

Yaatiide am"etuwaa ak'uwaanne aatta aawuu bayinna naanatuwaakka bonk'k'iino.

³ Haakko gadiyaappe yiyaa metuwaan I hintena muriyaa wode, waaniitee? Maaduwa demanaw ookko bak'atiitee? Hintte duretetsaa hak'an k'osiitee?

⁴ Hintte olan hayk'k'ana; k'achchiide goochchina, hintte baana. Hewe ubbay haninakka, S'oossaa hank'k'uu wuribeenna; muranaw I bare kushiyaa yeddi wotseedda.

Asoore Kaatii Pirddettana

⁵ Goday hawaadan yaagee; «Ta yiloo gatimaa gideeddanne ta ees's'iyaa hank'k'oo s'am"aa gideedda Asoore gadiyaa asaw aayye ana!

⁶ Taani Asooretuwaa S'oossaa erenna kawutetsaa bolla kiittana; untuntu duretaa ubbaa omooddanaadaaninne bonk'k'anaadan, k'ay ogiyaan de'iyaa urk'k'aadan, untuntta yed'd'anaadan, taana hank'k'etseedda asaa bolla taani Asooretuwaa azazana» yaageedda.

⁷ Shin Asoore kaatii hawaa halchchibeenna; Aa wozanaykka hawaadan k'oppibeenna. I halchcheeddawe kawutetsatuwaa ubbaanna d'ayissanaassa.

⁸ I c'ee'ettiidde, hawaadan yaageedda; «Ta gadaawatuu ubbatuu kaatiyaa gidikkinooyye?

⁹ Kalnno katamay Karkkamiisha katamaa mala gidenneeyye? Hamaata katamay Arifaada katamaa mala gidenneeyye? Samaariyaa katamaykka Damask'k'o katamaa mala gidenneeyye?

¹⁰ Yerusaalameninne Samaariyaan de'iyaa masetteedda eek'aa misiletuwaappe dariyaa

misiletoo goyinniyaa kawutetsatuwaa muranaw, taani ta kushiyaa yeddaad.

¹¹ Taani Samaariyaa katamaa bollanne aan de'iyaa eek'aa misiletuwaa bolla ootseeddawaadan, Yersaalame katamaa bollanne Aa eek'atuwaa bolla ootsikkitaayye?» yaageedda.

¹² Goday S'iyoonne Deriyaa bollanne Yersaalame bolla bare ootsiyaa oosuwaa ubbaa poleeddawaappe guyyiyaan, Asoore gadiyaa kaatiyaa Aa ayyuwaanne Aa otoruwaa murana.

¹³ Ayaw gooppe, Asoore kaatii hawaadan yaagee; «Ta kushiyaa minotetsan, ta aad'd'eeda eratetsaaninne taw de'iyaa akeekan taani hawaa udaad. Taani kawutetsatuwaa giddon de'iyaa zawatuwaa shoddaad; untunttu biittatuwaan de'iyaa asaa ak'uwaa bonk'k'aad; Ta mino k'esiyaan, kaatetuwaa araatuwaan utteeddawantta ubbaa duge wotsaad.

¹⁴ Asay kafuwaa golliyaan kushiyaa yeddiyaawaadan, taani kawutetsaa duretetsaa bolla ta kushiyaa yeddaad. K'ay dogettiide atteeda k'uuk'k'ulletuwaa shiishshiyaawaadan, taani biittaa ubbaa shiishshaad. Paallanaw bare k'efiyaa bak'k'iyaabay, woy haasayanaw bare doonaa pogiyaabay, woy k'ay waassiyaawe ittuunne baawa» yaageedda.

¹⁵ Tumu kalttay barenan k'ans's'iyaa bitaniyaappe, «Taani aad'd'ay» gaanaw danddayiyye? Woy magaazii barena goochchiyaa bitaniyaappe, «Taani daray» giyye? S'am"ay barena oyk'k'iyaa asaa dentsii? Guufii oyk'k'iyaa Asay baynan hametii?

¹⁶ Hewaa diraw, Goday, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday, Aa mino tooranchchatuwaa bolla laafetsiyaa harggiyaa yeddana; Aa bonchchuwaappe garssana mishuu ees's'iyaa tamaadan ees's'i kesana.

¹⁷ Israa'eeliyaa Poo'uu tamaa gidanawaa; Israa'eeliyaa Geeshshaykka lac'uwaa gidanawaa; yaatiide Aa aguntsaanne Aa kinddichchuwaa itti gallassi s'uuggananne maana.

¹⁸ S'oossay bare wora mitsaa bonchchuwaanne bare aradda gadiyaa bonchchuwaa d'ayissana; simmi hewe harggiyaa Asay siliyaawaadan silana.

¹⁹ Aa woran attana mitsatuu loytsi guutsaa gidiyaa diraw, itti guutsaa na'aykka paydi wurssanawaa.

Amareeddawanttu Simuwaa

²⁰ He gallassan Israa'eeliyaappe at-teedawaanttu barena shoc'eeddawanttun zemppikkino; shin untunttu tumuwaappe Med'inaa Godaan, Israa'eeliyaa Geeshshan zemppana.

²¹ Atetsay, Yihudaa asaa atetsay Wolk'k'aama S'oossaakko simmana.

²² Neenoo Israa'eeliyaw, ne Asay abbaa matan de'iyaa shafiyaa keeshshaa gidooppekka, untuntuppe amareeddawanttu s'alalay simmana. S'illotetsay kumi palaheedda bashshay awaayeteedda.

²³ Ee, Goday, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday sa'aa ubbaa bollan ahanaw k'achcheeda bashshaa ahana.

S'oossay Asoora Murana

²⁴ Hewaa diraw, Goday, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «S'iyoonen de'iyaa ta asatoo, Gibs'etuu ootseeddawaadan, Asooretuu hinttena s'am"an shoc'iyaa wodenne barenttu gatimaa hintte bolla dentsiyaa wode yayyoppite.

²⁵ S'ii guutsaa wodiyaappe guyyiyaan, taani hinttena hank'k'ettiyaawaa aggana; hewaappe guyyiyaan, ta hank'k'uu untuntta d'ayissanaw baana» yaagee.

²⁶ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday Oreeba giyaa shuchchaa matan Miidiyaa-matuwaa shoc'eeddawaadan, untunttu bolla lissuwaa dentsana. I Gibs'en ootseeddawaadan, bare gatimaa abbaa bolla dentsana.

²⁷ He gallassi, Aa tookku hintte hashiyaappe wod'd'ana; Aa k'ambbaraykka hintte morggiyaappe kichchana. Hintte orddeeda diraw, k'ambbaray me"ana.

Woraajjiyaawanttu Oleedda Olaa

²⁸ Morkkiyaa wotaadaratuu Aata katamaa geleeddino; Migiroonan aad'd'eedino; barenttu olaa miishshaakka Mikimaasa kataman wotseeddino.

²⁹ Untunttu gadiyaa aad'd'iyasaana pinniide, Gebaa'a kataman ak'eedino. Raama kataman de'iyaa Asay ubbay kokkoreedda; kaatiyaa Saa'oola kataman Gib"an de'iyaa asaykka bak'ateedda.

³⁰ Galliima asaw, waasuwwa s'ulisite! Layisha asaw, sisite! Anaatoota kataman de'iyaa asaw, oochchiyaawaa odite!

³¹ Maadimeena giyaa katamaa Asay bak'ateedda; Gebiima asaykka bare shemppoo k'osetteedda.

³² Hachche morkkiyaa wotaadaratuu Nooba kataman de'iino; yan untuntu barenttu kushiya k'aatsiidde, S'yoone Deriyaa, Yersaalame katamaa baabisiino.

³³ Be'ite, Goday, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday k'ankkatuwaa wolk'k'aama wolk'k'an k'ans's'ana; aduk'k'eedda mitsatuukka k'ans's'ettana; k'ay bonchchetteeddawanttukka kawushshana.

³⁴ S'oossay sikkeedda wora kalttan k'ans's'ana; Liibaanoosikka Wolk'k'aama sintsan kunddana.

11

Sarotetsay Kumeedda Kawutetsaa

¹ Issey durumaappe aac'ay kesana; Aa s'ap'p'uwaappe ayfiyaa tashii kesana.

² Med'inaa Godaa Ayyaanay, aad'd'eeda eratetsaanne akeekaa Ayyaanay, zoriyaanne wolk'k'aa Ayyaanay, eratetsaanne Med'inaa Godaw yayyiya Ayyaanay Aa bolla shemppana.

³ Med'inaa Godaw yayyiyaawaan I nashetee; bare ayfii be'eeddawaan c'oo pirddenna; woy bare haytsay siseeddawaan c'oo pirddenna.

⁴ Shin hiyyeesatoo I s'illuwaan pirddana; sa'aan de'iyaa metootanchchatu yewuwaakka I suuretetsan pirddana. I bare ins's'arssaa gatiman sa'aa shoc'ana; bare doonaa shemppuwaan iitatuwaa wod'ana.

⁵ S'illotetsay Aa s'eessaw danc'c'o gidanawaa; ammanettiyaawekka Aa miyyiyaw sak'k'iyaa gidanawaa.

⁶ Jeerii dorssaa maraanna ittippe de'ana; maahiikka deeshshaa maraanna ittippe gisana; miizzaa maraanna, gaammuwaa maraananne ittippe heemettana; guutsaa na'i untuntta heemmana.

⁷ Miizzatanne babantsaa geetettiyyaa do'ay ittippe maana; untuntu maratuukka ittippe gisana; gaammuu booraadan utulaa maana.

⁸ D'antsaa d'ammiyaa na'ay shooshshaa ollaan kaa'ana; d'antsaa duutseedda na'ay wod'iyaa shooshshaa ollaan bare kushiyya yeddana.

⁹ Ta geeshsha deriyaan ooninne k'ohettenna, woy bayenna; ayaw gooppe, abbay haatsaan kumiyaawaadan, sa'ay Med'inaa Godaa eriyaawan kumana.

Beteeda Asay Simmiyaa Simuwaa

¹⁰ He gallassi Issey s'ap'uu asaw malaataa gidide ek'k'ana; kawutetsaa ubbay Aa koyana; I de'iyaa sa'aykka bonchchettana.

¹¹ He gallassi Goday bare asaa atatetsaa Asooreppe, Gibs'eppe, Patiroosappe, Top'p'iyappe, Elaamappe, Baablooneppe, Hamaatappenne abbaa doonaan de'iyaa biittatuwaappe laa"entsuwaa zaari akkanaw bare kushiyya yeddana.

¹² Kawutetsatoo malaataa I d'ok'k'u ootsiide dentsana; Israa'eeliyaappe laalettēeddawantta ittippe gatsana; Yihudaappe piskki geeddawanttakka sa'aa oyddu miizaanappe I shiishshana.

¹³ Hewaappe guyyiyaan, Efireema k'anaatii aappe shaakettana; k'ay Yihudaa waayissiyaawanttukka d'ok'k'oletti d'ayana. Efireeme Yihudaa k'anaatenna; Yihudaykka Efireema waayissenna.

¹⁴ Unttuntu away wulliyaa baggan de'iyaa Piliss's'eema gadiyaa bolla paalliide wod'd'ana; away doliyaa baggan de'iyaa asaakka unttuntu ittippe bonk'k'ana. Unttuntu Eedooma bol-lanne Moo'aaba bolla barenttu kushiyaa wotsana; Amoonatuukka unttunttoo azazettana.

¹⁵ Med'inaa Goday Gibs'e miyyiyaan de'iyaa Zo'o Abbaa ubbaanna melissana; bare las'iyaa c'arkkuwaana bare kushiyaa Efiraas'iisa Shaafaa bolla dentsana. Yaatiide Asay mela ellekka pinnana mala, laappun k'eeri shaafaa kessiide shoc'ana.

¹⁶ Israa'eeliyaa Asay Gibs'e gadiyaappe kesiyaa wode ogii de'eeddawaadan, Aa asaappe atteedawanttoo Asoore gadiyaappe kesiyaa ogii de'anawaa.

12

Galataa Yetsaa

¹ He wode hintte hawaadan yaagana:

«Abeet Med'inaa Godaw, neeni taana
hank'k'ettaadda;
hank'k'uwaappekka simmaadda;

yaataade taana mintsetsaadda.
Hewaa diraw, taani neena galatay.

² «Be'ite, Med'inaa Goday ta atotetsaa;
taani aan ammanettaade, yayyikke.

Ayaw gooppe, Med'inaa Goday,
taw wolk'k'anne yetsaa.

I ta atotetsaa gideedda»
yaagana.

³ Ashshiyaa pulttotuwaappe haatsaa hintte
nashshechchan duuk'k'ana.

⁴ He gallassi k'ay hintte hawaadan yaagana:

«Med'inaa Godaa galatite!

Aa suntsaakka s'eesite.

Aa oosotuwaa kawutetsatuwaa ubbaa gidдон
erissite.

Aa suntsay d'ok'k'u d'ok'k'u geeddawaa
awaayite.

⁵ Med'inaa Goday wolk'k'aama oosuwaa
ootseedda diraw,
aw yes's'ite.

Hawe sa'aa ubbaan eretto.

⁶ Israa'eeliyaa Geeshshay hintte gidдон
d'ok'k'u d'ok'k'u geedda diraw,
hinttenoo, S'iyoonen de'iyaawanttoo,
hombboc'ite! nashshechchaw yes's'ite!»
yaagana.

13

*S'oossaa Muray Hara Asatuwaa Bolla
(13:1–23:18)*

¹ Amoos'a na'aa Isiyaasaw S'oossay Baabloonewaa k'onc'c'issina be'eeddawwe hawaa.

² Mela deriyaa bolla banddiraa essite; hintte k'aalaa d'ok'k'u ootsiide, untunttoo waassite; untunttu kaappatuwaa penggiyaanna gelana mala, wuttite.

³ Taani hank'k'etteeddawantta murana mala, ta geeshshatuwaa azazaad; taani s'ooniyaawaan nashetiyyaa ta wolk'k'aama tooranchchatuwaakka s'eesaad.

⁴ C'ora Asay c'abbottiyaawaadan, deriyaa huup'iyaan c'abbottiyyaa walassaa sisite! K'ay kawutetsatuu ittippe shiik'iide shabbirettiyyaa walassaa sisite! Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday tooranchchatuwaa olaw salppissee.

⁵ Med'inaa Godaynne I bare hank'k'uwaa polissanaw go'ettiyyaa miishshatuu biittaa ubbaa d'ayissanaw, haako gadiyaappe, salotuwaa gas'aappe yiino.

⁶ Med'inaa Godaa gallassay mateedda diraw yeekkite! He gallassay Ubbaappe Wolk'k'aama S'oossaa mataappe bashshaadan yaana.

⁷ Hewaa diraw, kushiyyaa ubbay hilssi gaana; asaa ubbaa wozanaykka siilana.

⁸ Untunttu dagammanna; oytsaynne yeellay untuntta oyk'k'ana. Yeluu oyk'k'eedda mishirattidan, untunttu oyk'etana. Untunttu dagammide, ittuu ittuwaa s'eelana; untunttu som"iikka dagamaan boos's'ana.

⁹ Be'ite; mek'etsaa iisiide, yiluwaaninne suulo hank'k'uwaan gadiyaa mela kessanawunne

aan de'iyaa nagaranchchatuwaa d'ayissanaw,
Med'inaa Godaa gallassay yee.

¹⁰ Saluwaa s'oolinttetuunne s'oolinttetuwaa
c'itatu barenttu poo'uwaa immennan is's'ana;
awa ayfii doliide d'umana; aginayikka poo'ennan
aggana.

¹¹ S'oossay hawaadan yaagee, «Taani ha sa'aa Aa
iitatetsaa diraw, iiatuwaakka untunttu nagaraa
diraw murana. Taani otoranchchatoo otoruwaa
diggana; mek'etsaa iiatuwaa otoruwaakka
kawushshana.

¹² Atteeda Asay al'o work'k'aappe aad'd'iide
al'ana; Ofiira work'k'aappekka aad'd'iide al'ana.

¹³ Hewaa diraw, Ubbaappe Wolk'k'aama
Med'inaa Godaa hank'k'uwaan, Aa hank'k'uwaa
suuluwaa gallassi taani salotuwaa kokkorssana;
sa'ayikka bare de'iyaasaappe kaas's'ana» yaagee.

¹⁴ Shankkaappe bak'atiyaa gaaraadan, woy
heemmiyaa Asay bayinna dorssaa wudiyaadan,
Asay ubbay bare asaakko asaakko simmana;
ubbayikka bare biittaa bak'atana.

¹⁵ Beetteeddawe ooninne c'adettana;
oyk'k'etteeddawe ooninne mashshaan
hayk'k'ana.

¹⁶ Untunttu guutsaa naanay untunttu
sintsan busakettana; untunttu golletuukka
bonk'k'ettanawaa; untunttu mac'c'a
asatuwaannakka wolk'k'an hara attuma asatuu
gakettana.

¹⁷ Be'ite, biraa koyenna, work'k'aankka nashet-
tena Meedoona gadiyaa asatuwaa taani untunttu
bollan dentsana.

¹⁸ Unttuntu wonddaafetuu wodallatuwaa wod'iino; guutsa naanatuwaakka yeddi maarikkino; unttuntu ayfii purgga"iyaa naanatookka k'arettenna.

¹⁹ Kawutetsatoo bonchchuwaa, k'ay Baabloone asawukka alleek'k'onne aw gideedda Baabloone gadiyaa S'oossay Sodoomadaaninne Gamooradan aatsi yeggana.

²⁰ He gadiyaan mulekka Asay uttenna; woy yeletaappe yeletaa gakkanawukka yan Asay de'enna; Araba asaykka yan bare dunkkaaniyaa tolenna; dorssaa wudiyaa heemmiyaawantukka yan bar-enttu wudiyaa allas's'issiino.

²¹ Shin yan bazzuwaa do'atuu allas's'ana. Worakanatuu unttuntu golliyaa kumana; gutattuu hewan de'ana; bazzuwaa deeshshatuu hewan guppana.

²² Unttuntu golletuwaan babark'k'ii waassana; unttuntu bonchcho kaatiyaa golletuwaankka worakanay boc'c'anna. Aa wodii matatteedda; gallassaykka gam"enna.

14

Israa'eeliyaa Asay Omooduwaappe Simmana

¹ Med'inaa Goday Israa'eeliyaa asaw k'arettana; Israa'eeliyaakka zaaretsiide doorana. Unttunta unttuntu buzo gadiyaan wotsana; imatsatuu yiide unttuntunna gakettiide, Israa'eeliyaa asaana ittippe de'ana.

² Daro kawutetsay Israa'eeliyaa asaa akkiide, unttuntu sa'aa ahana; Israa'eeliyaa Asay

kawutetsatuwaa mac'c'anne attuma k'oomaadan, Med'inaa Godaa gadiyaan mooddana. Unttuntu barena omoodeeddawantta omooddana; barena uk'k'unneeddawat takka mooddana.

Baabloone Kaatii Duufuwan Geleedda Gelusaa

³ Med'inaa Goday hinttena hintte tuggaappe, metuwaappenne hintte moodetteedda iita ay-iletetsaappe shemppisseedda gallassi,

⁴ hintte Baabloone kaatiyaa bolla hawaadan yaagiide k'iliic'ana; «Uk'k'unniyaawe waan aggeedee; Aa hank'k'uwaa suuluukka waan atteedee!

⁵ Med'inaa Goday Kawutetsatuwaa s'am"aanne mooddiyaawanttu gatimaa mentseedda.

⁶ Unttuntu asaa wurssetsi bayinna hank'k'uwaan shoc'eeddino. Barentta s'ooneedda asatuwaa k'ans's'ennan un"etsiide de'eeddino.

⁷ Biittaa ubbay untuntuppe shemppiide, wopan de'ee; asaykka yetsaa yes's'ee.

⁸ Haray attina, zigatuukka Liibaanoosa s'idetuukka, kaatiyaa kunddetsan nashettiide; «Neeni kawushaade wod'd'oodeppe, nuuna k'ans's'anaw yiyaawe baawa» yaagiino.

⁹ «Neeni yiyaa wode, Si'oolii neena mokkanaw hirkkin giigeedda; I kase gadiyaa kaaletseedda asatuwaa moyttilletuwaa neena sarotanaadan dentsetsee; k'ay kase kawutetsatoo kaatiyaa gideedda ubbatuwaakka unttuntu araataappe dentsi essee.

¹⁰ Unttuntu ubbaykka hawaadan yaagana; «Hekko neenikka nuwaadan, wolk'k'aa d'ayaadda; neenikka nu mala gidaadda!

11 Kase diitsaa diis's'iidde sabbiyaa ne bonchchuu Si'ooliyaan duge geleedda. Duuchchatuu neeni gisiyaa gisuwaa; gus'unetuukka neeni mayiyaa afilaa gidana» yaagana.

12 «Neenoo wontta na'aw, bakkaaliyaw, saluwaappe waana kunddaadii! Neenoo kawutetsaa kawushsheeddawoo, waana k'ans's'ettaade sa'aan wod'd'aadii!

13 Neeni ne wozanaan, «Taani saluwaa kesana; ta kawutetsaa araataakka S'oossaa s'oolinttetuwaappe bollaanna d'ok'k'an wotsana; huup'issa bagga gas'an, yaa'ay shiik'iyaa deriyaa huup'iyaaan uttana.

14 Shaaretuu de'iyaa d'ok'k'aappekka huup'iyaw pude aad'd'ana; taani taana Ubbaappe d'ok'k'iyaa S'oossaa mala ootsana» yaagaadda.

15 Shin neeni Si'ooliyaan, hirkki c'iimma ollaan duge yeggettaadda.

16 «Neena be'iyaaawanttu, «Biittaa k'aatseeddawe, kawutetsatuwaa kokkorsseeddawe,

17 sa'aa bazzuwaa kesseeddawe, sa'aan de'iyaa katamatuwaakka aatsi yeggeeddawe, bare k'asho asatuwaakka golle yeddennan diggeedda bitanii hawe?» yaagiide tishshi ootsi akeekiide s'eelana.

18 «Kawutetsatuwaa kaatetuu ubbay bare duufuwaan duufuwaan bonchchuwaan gisana.

19 Shin neeni is's'etteedda tashiyaadan, ne duufuwaappe gas'aa olettaadda; ne anhay mashshaan c'adetti hayk'k'eedda anhaan, k'ay ollaan de'iyaa shuchchatuwaakko duge

wod'd'iyaawanttu anhaan kameteedda. Neeni gediyaan yedersseedda anhaa mala gidaadda.

²⁰ Neeni mooguwaakka untuntunna ittippe moogettakka; ayaw gooppe, neeni ne gadiyaa bayzzaadda; ne asaakka wod'aadda. Iitaa ootsiyaawanttu suntsay laa"entso mulekka s'eesettoppo.

²¹ Untunttu aawotuwaa nagaraa diraw, naanatuwaa wod'anaw giigissite; hewe d'ayooppe untunttu denddiide, gadiyaa laattana; sa'aa ubbaakka katamaa sallalaa ootsana» yaagana.

S'oossay Baabloone Biittaa D'ayissana

²² Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani untunttu bollan denddana; untunttu suntsaa, untunttu atotetsaa, untunttu zeretsaanne untunttu yeletaa Baablooneppe d'ayissana.

²³ Taani Baabloone Gutatta de'iyaasaanne haatsay eelliyasaa ootsana; bashshaa pus'an taani Aa pittana. Taani Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaa oday» yaagee.

S'oossay Asooretuwaa D'ayissana

²⁴ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaadan yaagiide c'aak'k'eedda; «Taani halchcheeddawaadan hanana; taani k'oppeeddawaadanka polettana.

²⁵ Taani Asoore gadiyaa bitaniyaa ta gadiyaan mentseertsana; ta deretuwaa huup'iyaan taani Aa yed'd'ana; Aa k'ambbaray untunttu

bollaappe, Aa tookuukka untunttu hashiyaappe kichchana» yaageedda.

²⁶ Sa'aw muliyaw k'ofetteedda k'ofay hawaa; kawutetsatuwaa ubbaa bollan mic'etteedda kushiikka hawaa.

²⁷ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaa k'oppeedda diraw, Aa ooni digganaw danddayii? Aa kushiikka mic'etteedda; hewaa ooni guyye zaaranaw danddayii?

S'oossay Piliss's'eematuwaa D'ayissana

²⁸ Kaatii Akaazi hayk'k'eedda laytsi odetteedda k'aalay hawaadan yaagiyaawaa;

²⁹ «Hinttenoo Piliss's'eema asatoo ubbatuukka, hinttena shoc'eedda s'am"ay me"eedda diraw nashettoppiti; ayaw gooppe, he shooshshaa zariyaappe hasuu kesana; Aa zeretsaykka k'ay paalliyaa shooshshaa gidanawaa.

³⁰ Hiyyeesatuwaa bayira naanay k'umaa maana; metootanchchatuu woppu giide gisana. Shin taani ne zariyaa koshan wurssana; k'ay neeppe atteedawaanttakka wod'ana.

³¹ «Neenoo penggiyaw, yeekka! Neenoo kata-maw, waassa! Hinttenoo Piliss's'eema asaw ub-baw, hintte ubbaykka hirggan muushite! Ayaw gooppe, huup'issa baggappe c'uway kesiide yee; he c'itaappe duus's'iide guyye attiyaawe baawa.

³² Kawutetsay kiitteeddawanttoo waagiide zaaranee? Med'inaa Goday <S'iyoono kees's'ee; k'ohetteedda Aa Asay I giddon k'osetti attiyaasaa

demmeeda» yaagana» yaagiyaa k'aalay
odetteedda.

15

S'oossay Moo'aaba Biittaa D'ayissana

¹ Moo'aaba biittaw S'oossay odeedda k'aalay hawaa: Moo'aaben de'iyaa Eera giyaa katamay itti k'amma kolettiide d'ayeedda; k'ay Moo'aaben de'iyaa K'iira giyaa katamaykka itti k'amma kolettiide d'ayeedda.

² Diboona katamaa Asay barenttu eek'aa golliyaan yeekkanaw d'ok'k'a sa'aa keseeddino. Moo'aaba gadiyaa Asay Nabonne Medaaba giyaa katamatoo hewaadan yeekkee. Huup'ii ubbay bo"atikichcheedda; buuchchaa ubbaykka meedetteedda.

³ Ogii de'iyaa saan ubbaan untunttu maak'aa mayyeeddino; golliyaa bollan dembbayi kees's'osaaninne dabaabaa bolla ubbaan untunttu yeekkiinonne afotsaa holssayiino.

⁴ Haseboona katamaa asaynne El'aale katamaa Asay waassiino; untunttu waasuwaa kooshshaykka Yahaas'a giyaasaa gakkanaw sisettee. Hewaa diraw, olaw danc'eedda Moo'aaba wotaadaratuu barenttu kooshshaa d'ok'k'issiide waasseeddino; untunttu shemppuukka untunttu garssan kokkoreedda.

⁵ Taani Moo'aabaw wozanaappe yeekkaad; aan de'iyaa Asay S'oo'aaronne Egilaati-Shaliishiyaa giyaa katamatoo bak'ateedda. Untunttu Luhiita

ogiyaan yeekkiidde biino; baggatuu k'ay Horon-ayma biyaa ogiyaan, barenttu bashshaa diraw, waasuwa s'uliino.

⁶ Nimiriima haatsatuu to'eeddino; maatay meleedda; aac'aykka shulleedda; irs's'abay ubbaykka d'ayeedda.

⁷ Hewaa diraw, untuntu barenttu shiishsheedda ak'uwaanne minjjaa tookki akkiide, Ahaayaa giyaa mitsay de'iyaa wombaappe hefintsa afino.

⁸ Moo'aaba yuushshuu ubbay waaso s'alalaa gideedda; untuntu waasuu Egilayimanne Bi'eeri-Eliima gakkanaw sisettee.

⁹ Dimoona katamaa haatsatuu suutsaa s'alalaa gideeddino; taani Dimoona katamaa bolla hewaappekka dariyaawaa ahana. Moo'aabappe kessi akkiide yiyaawanttu bollanne he gadiyaan pas'a atiide de'iyaa wanttu bolla gaammuwa yeddaade wurssana.

16

Moo'aabaw Hidootay Baawa

¹ Moo'aaba Asay bazzuwaa biyaa ogiyaan de'iyaa Sela'a katamaappe yalaga dorssaa orggetuwaa Yerusaalamen de'iyaa biittaa moodiyaawoo yeddite.

² Moo'aaba mac'c'a Asay barenttu de'iyaa golliyaappe gas'an laalettiedda kafotuwaadan, Arnoona Shaafaa pinniyaa sa'aan laalettana.

³ Moo'aaba Asay Yihudaa asaa hawaadan yaa-gana; «Nuuna zorite; suure pirddite; seeta gallas-san hintte kuwaa k'ammaadan kuwayite. Yeder-

ssettiyaawantta k'osite; bak'ati yeeddawanttakka aatsi immoppite.

⁴ Moo'aabappe yedersseeteeddawanttu hintte giddon de'ino; untuntta d'ayissiyaawanttuppe untunttu k'osetti attiyaasaa gidite. Untuntta uk'k'unniyaawanttu wureeddino; bashshay atteeda; untunttu tuggayiyaawanttukka gadiyaappe d'ayeeddino.

⁵ Hewaappe guyyiyaan, itti kaatetuwaaraaatay aggena siik'uwaan ek'k'ana; he araatan, Daawita dunkkaaniyaan itti ammanettiyaadaannay utana. I suuretetsaa koyana; s'illotetsaa oot-sanawukka elleellana» yaagana.

⁶ Yihudaa Asay hawaadan yaagana; «Moo'aaba gadiyaa Asay ay keenaa otoresintto, nu untunttu otoruwaabaa siseeddo; untunttu ayyuwaanne untunttu shek'aakka siseeddo; shin untunttu otoruu hada» yaagana.

⁷ Hewaa diraw, Moo'aabe yeekko; Asay ubbaykka Moo'aabaw yeekko; K'iirihereesa kataman hintte de'iyaa wode meedda lo'o k'umaa hassayiide yeekkite.

⁸ Haseboona shooyk'atuunne Siibima woyniyaa tokkiyaa sa'atuu d'ayeeddino; untunttoo tashii Yaa'izeera gakkiiide, bazzoo zaa'eedda dooretteedda woynnetuwaa kawutetsatuwaa kaappatuu yederssiide d'ayisseeddino; untunttu aac'aykka zaa'iide, abbaa pinneedda.

⁹ Taani Yaa'izeera katamaw yeekkiyaawaadan, Siibima katamaa woynnetookka yeekkay. Haseboonanne El'aale katamattoo, taani ta afotsaan hinttena holssayay. Ayaw gooppe, hintte mitsaa

ayifiyaanne hintte booteedda katsaa bolla olaa waasuu denddeedda.

¹⁰ Katsaa ayifiyaan kumeedda shoyk'aappe nashechchayne hashshu guussay aketeedda. Woynniyaa tokkiyaa saankka mazimurii yes'ettenna. Nashechchan woyniyaa teeraa gum"iyaa sa'aan gum"iyaabay baawa. Taani gum"iyaawanttu ililiya ililssaakka d'ayissaad.

¹¹ Hewaa diraw, ta wozanay Moo'aabaw, ta garssa asatetsaykka K'iirihereesaw diitsaadan waassee.

¹² Moo'aabe bare d'ok'k'a sa'aa booppenne, c'oo barena daaburssee; k'ay I bare eek'aa golliyya woossanaw booppekka, hewe Aa ayinne maaddenna.

¹³ Med'inaa Goday kasetiide, Moo'aabewaa odeedda k'aalay hewaa.

¹⁴ Shin ha"i Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Konttiraatiyaa oosanchchaa laytsaa payduwaadan, Moo'aaba bonchchuunne Aa c'oratetsay heezzu laytsatuwaa giddon wurana; aan attiyaa asatuukka amareedawanttanne wolk'k'ay bayinnawantta gidanawantta» yaagee.

17

S'oossay Sooriyaanne Israa'eeliyaa Murana

¹ Damask'k'o katamaabaa S'oossay hawaadan yaagee; «Be'ite, hawaappe sintsanaw Damask'k'uu katamaa gidiyaawe attana; I koletsaa dooriyaa gidanawaa.

² Aruura katamatuu Asay de'enna sa'aa gidanawantta; hewan mehiyaa wudii allas's'ana; untunttu yashissiyaawekka de'enna.

³ Efireemeppe geesatuu, Damask'k'oppekka kawutetsay d'ayana; Sooriyaa asaappe atteeddawanttu Israa'eeliyaa asaa bonchchuwaa mallaa gidanawantta. Taani, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaa oday» yaagee.

⁴ S'oossay hawaadan yaagee; «He gallassi Israa'eeliyaa bonchchuu k'aarettana; Aa mod'd'uukka shoorana.

⁵ Israa'eelii c'akkiyaawe ek'uwaan de'iyaa katsaa shiishshi oyk'k'iide, mak'a zawaappe k'ans's'i k'ans's'i c'akkiyaawaa mala gidanawaa; woy Rafayma zanggaaraan katsaa c'akkiide, pushaledda sa'aa mala gidanawaa.

⁶ Wogaraa k'aatsi simmina, s'eeran laa"u woy heezzu k'aarime ayifetuu attiyaawaadan, woy daashshaa gidдон oyddu woy ichcheshu ayifetuu attiyaawaadan, Israa'eeliyaappe k'aarimetuu attana» yaageedda. Hewaa Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa S'oossay haasayeedda.

⁷ He gallassi Asay barena Med'd'eeddawaakko s'eelana; barenttu ayfiyaakka Israa'eeliyaa Geeshshaakko zaarana.

⁸ Untunttu barenttu kushiyan giigisseedda yarshshiyaa sa'aa s'eellikkino; Asheero giyaa eek'atti misiliyaa gidinakka, is'aanaa c'uwayiyaa sa'aa gidinakka, untunttu barenttu birad'd'iyaa med'd'eeddawan ammanettiyaawaa aggana.

⁹ He gallassi Israa'eeliyaa asaa gaasuwaan Hi-iwetuwaanne Amooretuwaa katamatuu laalet-

teeddawaadan, untunttu mino katamatuu laalet-tana; he katamatuu mela gidanawantta.

¹⁰ Ayaw gooppe, hintte hinttena Ashshiyaa S'oossaa dogeeddita; hintte bak'ati attiyaa wogga Zaallaakka hassayibeykkita. Hewaa diraw, neeni lo'o mitsatuwaa tokkooppekka, kare gadiyaappe yeedda lo'o ataakilttiyaa tokkooppekka,

¹¹ ne tokkeedda gallassi untunttu dic'c'inttokka, k'ay ne zereedda wontta ne untuntta c'iishshissinttokka, ne kayyuwaanne ne pas'anaw danddayenna sakuwaa gallassi he c'akku gakkeedda katsay bak'ati d'ayana.

Morkke Kawutetsatuu S'oonetteeddino

¹² Be'a, daro Asay guummee; untunttu abbaa beetaadan guummiino. K'ay kawutetsatuu waassiino; untunttu wolk'k'aama haatsaadan waassiino. Untunttoo aayye ana.

¹³ Kawutetsatuu daro haatsatuwaa guntsaadan guummiino; shin S'oossay untuntta seerana; untunttu deriyaa huup'iyaa de'iyaa suullay c'arkkuwaan denddiyaawaadaninne gotii dentsiyaa baanaadan, yederssetiide, haako sa'aa bak'atana.

¹⁴ Sa'ay k'ammiyaa wode, untunttu shabbiret-tana; sa'ay wonttanaappe kasetiide, untunttu d'ayana; nuwaa wolk'k'an akkiyaawanttu kaac'aynne nuuna bonk'k'iyaaawanttu saamay hawaa.

18

S'oossay Top'p'iyaa Asaabaa Odeedda K'aalaa

¹ Top'p'iyaa shaafatuwaappe hefintsa baggana de'iyaa k'efetuu giirettiyaa biittaw aayye ana!

² He gaddii kiitettiyaa asatuwaa Nayle Shaafaa bollaanna kiittee; k'ay shombbok'uwaa woliwoluwaan wotsiide, haatsatuwaa bollaanakka kiittee. Hinttenoo, dirbbiyaa kiitettiyaaawanttoo, itti adussanne liik'o asaakko biite; matay haakuu yayyiyaa asaakko, wolk'k'aamanne s'ooniyaa kawutetsaa gidiyaa, shaafay untunttu gadiyaa gidduwaan shaakkiide goggiyaa gadiyaa asaakko biite.

³ Hinttenoo, sa'aan de'iyaa ubbaa gede, hinttenoo, gadiyaan de'iyaaawanttoo, deretuwa bol-lan malaatay ek'k'iyaa wode, hintte be'ana; k'ay malakataykka punettiyaa wode, hintte sisana.

⁴ Ayaw gooppe, Med'inaa Goday taw hawaadan yaageedda; «Sa'ay seeta gallassaa gidiyaa wode kesiyaa wolk'k'aama mishuwaadan, k'ay katsaa c'akkiyaa aginaan hombbiyaa k'amman shiik'iyaa ketterssaadan, taani c'o"u gaade, ta de'iyaa sa'aappe duge s'eelana» yaageedda.

⁵ Katsaa c'akkiyaa wodiyaappe kase, c'iishshay koletti simmina, woyniyaa ayfii teeriyaa wode, I s'unk'k'iyaa baac'aan Aa s'eeraa s'unk'k'ikichchana; daashiyaa maraa daashshaakka I diggana.

⁶ Untunttu ubbaykka deriyaa huup'iyaan de'iyaa, miyaawaa wochchiyaa kafotoonne sa'aa do'atoo attana; miyaawaa wochchiyaa kafotuu balgguwaa, sa'aa do'atuu boniyaa untuntta miidde shaac'c'ana.

⁷ He wode adussanne liik'o asaappe, matay haakuu yayyiyaa asaappe, wolk'k'aamanne s'ooniyaa kawutetsaappe, k'ay shaafay untunttu gadiyaa gidduwaan shaakkiide goggiyaa gadiyaa asaappe, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaw imotay S'iyooone Deriyaa, Med'inaa Godaa suntsay de'iyaa sa'aa yaana.

19

S'oossay Gibs'a Murana

¹ Gibs'e biittaa S'oossay hawaadan yaagee; «Be'ite, Med'inaa Goday dirbbiyaa shaariyaa toggiide, Gibs'e yee. Gibs'e eek'atuu Aa sintsan kokkorana; Gibs'e asaa wozanaykka untunttu gidдон siilana» yaagee.

² Ubbaappe Wolk'k'aama S'oossay hawaadan yaagee; «Taani Gibs'e gadiyaa asaa Gibs'e asaa bolla dentsana; untunttu barenttu gidдон ishay ishaana, shooruu shooruwaanna, katamay kata-maanna, kawutetsay kawutetsaanna olettana.

³ Gibs'e asaa ayyaanay gagettana; taani untunttu halchchuwaa hada ootsana. Untunttu eek'atuwaanne moyttilliyaa haasayissiyaa asatuwaa, kaayiyaawanttanne shareechchotuwa zoretaa oochchana.

⁴ K'ay taani Gibs'e gadiyaa asaa itti mek'etsi bayinna godaa kushiyan aatsaade immana; itti mek'etsi bayinna kaatii untuntta mooddana» yaagee Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday.

⁵ Nayle Shaafaa haatsay melana; shaafaykka leelan leelan meli aggana.

⁶ Zeero haatsatuu s'ink'k'ana; Gibbs'e pultto-tuu guus's'ananne to"ana. Shombbok'otuunne c'aretuu shullana;

⁷ Nayle Shaafaa matan de'iyaa sa'atuu, abbaa matatuu ubbay koletti mela gidana. Nayle Shaafaa matan zereeddabay ubbay melana, laalettananne d'ayana.

⁸ Moliyaa oyk'k'iyaawanttu kayyottana. Nayle Shaafaan gitiyaa yeggiyaa ubbatuu yeekkana; haatsaan gitiyaa yeggiyaawanttukka doc'c'ana.

⁹ Paatettedda talbbaappe liinuwa ootsiyaawanttu, k'ay bootsa puuttuwa mayuwa daddiyaa shemayinnetuukka yeellatana.

¹⁰ Shimaynnetuunne keraa ootsiyaa ubbatuukka kayyotana.

¹¹ S'o'aane katamaa mooddiyaawanttu mulekka eeyya; aad'd'eeda eranchcha giyaa Gibbs'e kaatiyaa zoriyaawanttu zoriikka damma. Yaatina, hintte Gibbs'e kaatiyaw, «Nuuni aad'd'eeda eranchchatuwaa naanatuwaa; nuuni beni kaatetuu naanatuwaa» gaanaw waaniide danddayiitee?

¹² Ne aad'd'eeda eranchcha asatuu yaatina ha"i hak'an de'iino? Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday Gibbs'e bolla ootsanaw halchcheeddawaa ane untunttu new odinonne neena erissino.

¹³ S'o'aane katamaa mooddiyaawanttukka eeyyeeddino; Memppiisa katamaa mooddiyaawanttukka c'imetteeddino. Gibbs'e asaa zariyaa giddoppe asaa kaaletsiyaawantta giide wotseeddawatuu Gibbs'e baletseeddino.

¹⁴ Med'inaa Goday untunttu gidon geella ayaanaa walakkeedda; yaatina,

unttuntu matsottiide Asay bare c'ooshshan ganddigaariyaawaadan, Gibs'ee bare ooso ubbaan ganddigaaranaadan ootseeddino.

¹⁵ Gibs'ew Aa huup'ii woy Aa goyinay, Aa zambbaa tashii, woy Aa shombbok'uu ootsanabay ayaynne baawa.

Gibs'etuu S'oossaw Goyinniyaa Gallassay Yaana

¹⁶ He gallassi Gibs'e gadiyaa Asay mac'c'a asaa mala gidanawaa. K'ay Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday unttuntu bollan wus'akkiyaa Aa kushiya be'iide, unttuntu yashshan kokkorana.

¹⁷ Yihudaa gaddii Gibs'e gadiyaa asaa yashshiyaawaa gidanawaa; Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday unttuntu bollan ootsanaw k'oppedda k'ofaa diraw, Yihudaabaa sisiyaa ubbay yayana.

¹⁸ He gallassi Gibs'e gadiyaan de'iyaa ichcheshu katamatuu Kanaane k'aalan haasayiyaawantanne Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaw ammanettanaw c'aak'k'iyaawantta gidana. He katamatuwaappe ittuu, «Awaa Katamaa» geetettiide s'easettana.

¹⁹ He gallassi Gibs'e biittaw gidduwaan, Med'inaa Godaw yarshshiyaasay giigana; k'ay Gibs'e gadiyaa zawaankka Med'inaa Godaw tuussay ek'k'ana.

²⁰ Hewe Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaw Gibs'e gadiyaan malaatanne markka gidanawaa; unttuntu barena uk'k'unniyaawanttuppe denddeeddawaan

Med'inaa Godaakko waassiyaa wode, I untunttoo ashshiyaawaa kiittana; untuntta ashshana.

²¹ He wode S'oossay Gibs'e gadiyaan eretteeddawaa gidanawaa; Gibs'e asaykka he gallassi S'oossaa erananne yarshshuwaanne katsaa yarshshuwaa akki yiide, aw goyinana. Untunttu S'oossaw shiik'k'ananne barenttu shiik'owaakka gatsana.

²² Med'inaa Goday Gibs'e shoc'ana; shoc'ananne patsana. Untunttukka Med'inaa Godaakko simmana; ikka untunttu watiwatuwaa sisiide, untunttu patsana.

²³ He gallassi Gibs'eppe Asoore gakkanaw aakko oge kesana; Asoore Asay Gibs'e, Gibs'e asaykka Asoore simerettana; k'ay Gibs'e Asay Asoore asaana ittippe goyinnana.

²⁴ He gallassi Israa'eelii Gibs'enanne Asoorena heezzentso biittaa gidiide, sa'aa gidдон anjjo gidanawaa.

²⁵ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday untuntta hawaadan yaagiide anjjana; «Ta asaw Gibs'ee, ta kushii med'd'eedda Asooreenne taani dooreedda Israa'eeliyaw anjjetteedawantta gidite» yaagana.

20

Gibs'e Bollanne Top'p'iyaa Bollaa Odeteedda Timbbitiyaa

¹ Asoore gadiyaa Kaatii Sarggooni kiitteedda olaa gadaaway yiide, Ashddooda giyaa Piliss's'eema katamaa oliide oyk'k'eedda laytsi,

² he wode Med'inaa Goday Amoos'a na'aa Isiyaasa hawaadan yaageedda; «Ba; ne

bollappe maak'aa k'aara; ne gediyaappekka ne c'aammaa kessa» yaageedda; Isiyaasi S'oossay geeddawaadan haniide, kallo s'iiranne mela gediyaan hametteedda.

³ Med'inaa Goday hawaadan yaageedda; «Ta k'oomay Isiyaasi Gibs'enne Toop'p'iyaa bollan gakkiaabaw malaataa gidana mala, heezzu laytsaa kallo s'iiranne mela gediyaan hametteedda.

⁴ Hewaadan Asoore kaatii, Gibs'eppe omoodetteeddawanttanne Top'p'iyaaappe betiide keseeddawantta kallo s'iiranne mela gediyaana, dullikka kallo de'ishshin laaggi, Gibs'e yeellaw afana.

⁵ Toop'p'iyaan ammanettiyaawanttunne Gibs'en c'EEK'ettiyaawanttu yayyiide yeellatana.

⁶ Abbaa matan de'iyaa Asay he gallassi hawaadan yaagana; «Be'ite, nuuni Asoore kaatiyaappe attanaw maaddiino giide nu hidootaa wotseeddanne untunttukko bak'ateedda asaa bolla hawe gakkeedda; yaatina, nuuni waan attanaw danddayeettoo?» yaagana» yaageedda.

21

Baabloone Kunddetsaa Bessiyaa Sas'aa

¹ Abbaa matan de'iyaa bazzoo odetteedda s'oossaa k'aalay hawaa.

Gedissa baggappe gotiyaa c'arkkuu suraggiidde yiyaawaadan, bashshay mela biittaappe, yashshiyaa gadiyaappe yee.

² Itti yashshiyaa sas'ay taw k'onc'c'eedda. Aatsi immiyaawe aatsi immee; omoodiyaawe omoodde; Elaama biittaw, woraajja! Meedoona

biittaw, katamaa doodda! Baabloone gaasuwaan gakteedda ooliyaa taani gidissana.

³ Hewaa diraw, ta s'eessay sakko s'alalaa gideedda; mac'c'a asaa yeluu oyk'k'iyaaawaadan, taana un"uu oyk'k'eedda; taani sisiyaawaappe denddeeddawaan hokkaad; taani be'eeddawaappe denddeeddawaan dagamaad.

⁴ Taana yiic'oyee; taana yashshay kokkorssee; taani amotteedda omarsay taw kokkorssaw laametteedda.

⁵ Taani be'eedda sas'aan untunttu gibiraa giigisseeddino; mins's'aafiyaakka hiis's'eeddino; yaatiide miinonne ushiino. Yaatishin, «Hinttenoo kaappatoo, denddite! Hintte gondalletuwaa k'uc'c'ite!» yaagiyaa azazuu yeedda.

⁶ Goday taana hawaadan yaageedda; «Ba; s'omoosiyaa asaa wotsa; I bare be'iyawaa odo.

⁷ Gammaama mehiyaa toggiiyaawantta, laa"uwaa laa"uwaa gidiide biyaa paraa asatuwaa, haretuwaa toggiiyaawanttanne gaalotuwaa toggiiyaawantta be'iyaa wode, loytsiide s'eello; d'ishi s'eello» yaageedda.

⁸ Hewaappe guyyiyaan, wochcheeddawe hawaadan yaagi waasseedda; «Godaw, taani wochchiyaasan gallassi gallassi pac'i bayinnan ek'k'aad; ta santtariyyankka k'ammaa muliyaa tolettaad.

⁹ Be'ite, gammaama mehiyaa toggiyaa paraa asatuu laa"a laa"a gidiide yiino» yaageedda. I k'aykka hawaadan yaageedda; «Baabloone kund-deedda; Aa s'oossatuwaa misiletuukka kunddeed-

dino. Unttuntu ubbaykka sa'aan duge kunddiide gaac'etteeddino» yaagiide waasseedda.

¹⁰ Hinttenoo, ta uddumaan k'os'etteedda ta asatoo, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Go-daappe, Israa'eeliyaa S'oossaappe siseeddawaa taani hinttenttoo erissay.

Eedoomabaw Odetteeddawaa

¹¹ Eedooma biittaa S'oossay hawaadan yaageedda; «Itti bitanii Eedooma woy Duuma baggana taana S'eesiide, «Laa wochchiyaawoo, sa'ay wonttanaw aappunuu atteedee? Laa wochchiyaawoo, sa'ay wonttanaw aappunuu atteedee?» yaagee.

¹² Wochchiyaawe zaariide, «Sa'ay wonttana hanee; k'ay k'ammana; hintte oochchanaw koyooppe, simmi yiide oochchite» yaagee» yaageedda.

Araba Biittaabaw Odetteeddawaa

¹³ Araba giyaa biittaa Goday hawaadan yaagee; «Hinttenoo Dadaana zal"anchchatoo, hintte hintte c'aaniyaa gaalotuwaanakka Araba gadiyaa baz-zuwaan ak'ana.

¹⁴ Hinttenoo, Teema giyaa gadiyaan de'iyaa asatoo, saametteeddawanttoo haatsaa ahite; betetoo miyaawaa immite.

¹⁵ Ayaw gooppe, unttuntu mashshaappe, shookuwaappe shoddeedda mashshaappe, dafeedda wonddaafiyaappenne mino olaappe bak'atiide yeeddino» yaagee.

¹⁶ Hewaappe guyyiyaan, Goday taana hawaadan yaageedda; «Konttiraatiyaa

oosanchchaa wodiyaadan, mes's'i itti laytsaa gidдон K'eedaare bonchchuu ubbay wurana.

¹⁷ K'eedaare gadiyaan de'iyaa wonddaafiyaan dukkiyaa wolk'k'aama olanchchatuwaappe guutsatuu attana; hewaa Med'inaa Goday Israa'eeliyaa S'oossay odeedda» yaageedda.

22

Yerusaalamebay Odetteedda

¹ Sas'aa Wombbaa giyaa sa'aabaw S'oossay odeedda k'aalaa. Hintte ubbay golliyaa bol-lan dembbayiide ootseedda sa'aa keseeddawe ayaasee?

² Neenoo waasuu, dirbbayenne c'abbuu kumeedda katamaw, ne gidдон hayk'k'eedda asatuu mashshaan hayk'k'ibeykkino; woy olankka hayk'k'ibeykkino.

³ Hintte kaappatuu ubbay ittippe bak'ateeddino; untunttu wonddaaffi bayinan c'oo omoodetteeddino; untunttu haako sa'aa bak'atooppenne beetteedda ubbatuu oyk'k'etteeddino.

⁴ Hewaa diraw, taani hawaadan yaagaad; «Taana s'eelloppite; ane taani afos's'aadde misho yeekuwa yeekay; d'ayeedda ta asaw yeekkiyaa taana mintsetsana giide daabuoppite» yaagaad.

⁵ Goday, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday ha gallassaa Sas'aa Zanggaaraan dagama, yederssanne shabbirssaa gallassaa ootseedda; k'ay gimbbetuukka kolettiyaa gallassanne deretuwaakkokka waassiyaa gallassaa.

⁶ Elaame bare paraa gaaretuwaananne paraa asatuwaana bare wonddaafiyaa oyk'k'iide yeedda; K'iira gadiyaa wotaadaratuu k'ay barenttu gondalletuwaa giigisseeddino.

⁷ Loytsi lo"iyaa hintte zanggaaratuu paraa gaaretuwaan kumeeddino; paraa asatuu Yerusaalame katamaa penggiyaa sintsan ek'k'eeddino.

⁸ I Yihudaa geessotuwaa k'aareedda. He gallassi hintte wora golliyaan de'iyaa kaatiyaa olaa miishshatuwaa s'eelleeddita.

⁹ K'ay hintte Daawita Katamaa gidдон koletteeddasay dareeddawaa be'eeddita; zik'k'a sa'aa shiik'eedda haatsaa dagayi de'iita.

¹⁰ Yaatiide hintte Yerusalaamen de'iyaa golletuwaa paydeeddita; gimbbiyaa mintsanaw golletuwaa koleeddita.

¹¹ Kase ec'a dalbbantsan de'iyaa haatsaa zaariide, Aa minjjiyaasaa laa"u gimbbetuwaappe gidduwaan giigisseeddita. Shin hintte hewaa med'd'eeddawe S'oossaa gidiyaawaa akeekibeykkita; woy daro wodiyaappe kase hewaa halchcheeddawaa yaynnibeykkita.

¹² He gallassi Goday, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hinttena yeekkanawunne zilaalanaw, hintte huup'iyaa meedettanawunne waaruwaa mayyanaw hinttena s'eeseedda.

¹³ Shin be'ite, hintte nashettiitanne pooc'u giita; booraanne dorssaa shukkiita; ashuwaa miita; woyniyaa eessaakka ushiita; «Nuuni wontti hayk'k'iyaa diraw, ane meettonne usheeto» yaagiita.

14 Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaa taw odeedda; I, «Hintte hayk'k'ana gakkanawukka ha nagaray hinttenttoo atto geetettenna. Taani Goday, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaa oday» yaageedda.

Sheebina, «Neena Era!» Geeddawaa

15 Goday, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaadan yaageedda; «Ba; kaatiyaa golliyaan suntsetteedda kaappuwaa Sheebinakko baade hawaadan yaaga;

16 «Hawaan neeni ayaa ootsay? K'ay neeni hawaan new duufuwaa bookkanaw, new hawaan oonee de'iyaaawe? Neenoo d'ok'k'a sa'aan new duufuwaa massiyaawoo, k'ay shuchchaa gomppan new de'iyaa sa'aa wooc'iyaaawoo,

17 nenoo mino bitaniyaw, neena Med'inaa Goday wolk'k'an wora zaariide olana. Neena I p'irs's'otsi oyk'k'iide,

18 yuushshi yuushshi aatsiide kuwaadan, itti aakko gadiyaan oli aggana. Neenoo ne godaa golliyaw yeella gideedda bitaniyaw, neeni yan hayk'k'ana; ne bonchcho paraa gaaretuukka yan attana.

19 Taani neena ne oosuwaappe kessana; ne daannatetsaappekka neena shaarana» yaaga.

20 «He gallassi taani Hilk'k'iyaa na'aa ta k'oomaa Eliyaak'iima s'eesana.

21 Ne mayuwaa Aa mayzzana; ne danc'c'iyaaawankka Aa danc'c'isana; ne suntsatetsaakka aw aatsaade immana. I Yerusalaamen de'iyaa asawunne Yihudaa asaw aawuwaa gidanawaa.

²² Taani Daawita golliiyaa k'ulppiyaa Aa hashiyaan wotsana; I dooyana; ooninne gorddenna; k'ay I gorddana; ooninne dooyenna.

²³ Taani Aa ammantisiyaa sa'aan shikaaliyaadan d'ogana; I bare aawuwaa golliyaw bonchcho kaatetuwwa araataa gidanawaa.

²⁴ Wanc'c'aappe biide, d'ok'k'abaa gakkanaw koc'aan kak'k'eeddawaadan, untuntu Aa aawuwaa golliiyaa bonchchuwwa ubbaa, naanatuwwa, na'aa naanatuwaakka, Aa bolla wotsana» yaageedda.

²⁵ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «He gallassi ammanettiyyaa sa'aan d'ogeedda shikaalii kichchana; k'ans's'ettanne kunddana. Aa bolla kak'k'eedda tookuwaa ubbay duus's'i wod'd'ana» yaagee. Hawaa Med'inaa Goday odeedda.

23

S'iiroosabay Timbbitiyaan Odetteeddawaa

¹ S'iiroosa katamaw odetteedda S'oossaa k'aalay hawaa.

Hinttenoo Tarsseesa markkabiyyaa laag-giyaawanttoo yeekkite! Ayaw gooppe, S'iiroosa katamay gollii woy shemppiyaasay bayinna mela kaseedda; he oduu untunttoo K'op'iroosa gadiyaappe yeedda.

² Hinttenoo, abbaa matan de'iyaa asatoo, hinttenoo Sidoona katamaa zal"anchchattoo, c'o"u giite! Hintte kiittiyaa asatuu abbaa pinneeddino.

³ Hinttew yiyaa katsay Nayle Shaafaappe c'aketteedda Shihoora gadiyaa katsaa. Hintte kawutetsatuu zal"iyaa zal"iyaa sa'aa gidana.

⁴ Neenoo Sidoona katamaw, abbaa geessoo, abbay, «Taani na'aa yelabeykke; taani attuma na'aakka mac'c'a na'aakka dichchabeykke» yaagiide haasayeedda diraw yeellata.

⁵ Oduu Gibs'e gadiyaa gakkiiyaa wode, untunttu S'iiroosabaa sisiide seelettana.

⁶ Hinttenoo abbaa matan de'iyaa asatoo, zi-laalite; hefintsa Tarsseesa biittaa pinnite.

⁷ Beni wode kees'etteedda, kare gadiyaa oyk'kiide mooddanaw Aa gedii Aa haassi afeedanne, hintte aan nashettiiyaa S'iiroosa katamay hawaadan haneedee?

⁸ Kallachchaa wotsisiyaa katamaa Aa zal"anchchatuu gadiyaa moooddiyaawantta gideeddanne Aa giddon zal"iyaawanttunne laammiyaawanttu gadiyaa bollan bonchcheteeddawantta gideedda S'iiroosa katamaa bolla hawaa halchcheeddawe oonee?

⁹ Otorettiyaawanttu bonchchuwaa ubbaa guutsanaw, k'ay gadiyaa bollan bonchcheteeddawantta ubbaa kawushshanaw, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaa halchcheedda.

¹⁰ Hinttenoo, Tarsseesa gadiyaa asatoo, hinttena te"iyaabay bayinna diraw, Nayle Shaafaadan, hintte gadiyaa bollan kumiide goggite.

¹¹ Med'inaa Goday abbaa bollan bare kushiyaa mic'c'eedda; I kawutetsaakka k'aatseedda;

Kanaane gadiyaa geessotuwaa laalana mala, S'oossay azazuwaa immeedda.

¹² K'ay I hawaadan yaageedda; «Hinttenoo, un'etteeddo Sidoona asatoo, hintte nashshechchaa pooc'u giyaa wodii wureedda. Denddite; hefintsa K'op'iroosa pinnite. Haray atto yankka hinttenttoo shemppuu beettena» yaageedda.

¹³ Baabloone gadiyaa be'ite; he gadiyaa Asay ha'i patsennabaa gideedda. Asoore gadiyaa asatuu he gadiyaan do'ay siiranaadan ootseeddino. Untunttu hewan de'iyaa wogga golletuwaa koliide, barenttu geessotuwaa gimbbeeddino; bi-ittaakka mela ootseeddino.

¹⁴ Hinttenoo, Tarsseesa gadiyaa markkabiyaasatoo, hintte geessuu laaletteedda diraw, zilaalite.

¹⁵ S'iirroosa katamay laappun tammu laytsaa dogettiide de'ana wodii yaana; hewenne, itti kaatiyaa laytsaa keeshshaa giyaawaa. Laappun tammu laytsay wuriyaa wode, sharmus'a mishi-ratiw yes'ettiyaa yetsaa malay, S'iirroosa katamaw yes'ettana. Untunttu,

¹⁶ «Hanne, dogetteedda shaarmus'ate, ne diitsaa akka; kataman yuuyya. Neena Asay hassayana mala, mal'o k'aalan daro yetsaa yes's'a» yaagana.

¹⁷ Laappun tammu laytsay polettiyaa wode, Med'inaa Goday S'iirroosa s'omoosana. Shin hewaappe guyyiyaan, Aa beni bare shaarmus'aa oosoo simmana; sa'aan de'iyaa kawutetsatuwaa ubbaanna shaarmus'ana.

¹⁸ Gidooppenne, Izi zal'iinne I dirgguu Med'inaa Godaw dummateeddawaa gidana;

izi zal"ii daro k'umaanne lo"o mayuwaa shammanaw, Med'inaa Godaw ootsiyaa asatoo imettanaappe attina, miishshaa golliyaaninne minja golliyaan uttenna.

Waayettiyyaa Israa'eeliyaa Asatoo Hidootaa Kiittaa

24

(24:1–27:13)

Med'inaa Goday Sa'aa Murana

¹ Be'ite, Med'inaa Goday gadiyaa koliide mela kessana; I gadiyaa bayzziide, aan de'iyaa asaakka laalana.

² Hara asaa bollan haniyaawaadan k'eesetuwaa bollankka, k'oomaa bollan haniyaawaadan godaa bollankka, k'oomatti bollan haniyaawaadan godatti bollankka, shammiyaawaa bollan haniyaawaadan zal"iyyaawaa bollankka, tal"iyya immiyaawaa bollan haniyaawaadan tal"iyya akkiyaawaa bollankka, ac'uwaa achchiyaawaa bollan haniyaawaadan, ac'uwaa ashettiyaawaa bollankka hanana.

³ Biittay ubbaanna mela kesana; k'ay ubbaannakka bonk'k'ettanawaa. Ayaw gooppe, ha k'aalaa Med'inaa Goday haasayeedda.

⁴ Biittay loytsi melina, Aa aac'ay ubbay shullee; gadiyaan de'iyaa wolk'k'aama asaykka daaburee.

⁵ Biittay barenan de'iyaa asaappe denddeed-dawaan tuneedda. Ayaw gooppe, untunttu higgiiyaa koleeddino; wogaa mentseeddino; med'inaa c'aak'uwaakka koleeddino.

⁶ Hewaa diraw, S'oossaa shek'ay gadiyaa mee; k'ay aan de'iyaa asatuukka barenttu bayzzuwaa

gaasuwaan mureteeddino. Hewaa diraw, sa'aan de'iyaa asatuu s'uugetteeddino; yaatina payduwaan guutsaa Asay atteeda.

⁷ Woynniyaa turaa anuu melina, woyniyaa eessaykka wureedda; kase nashetiyaa ubbay kayyotteedda.

⁸ Karabuwaa bak'aa nashechchay c'o'u geedda. Nashettiyaawanttu hombboc'etsaykka ek'k'eedda. Lo"iyaa diitsaa nashechchaykka c'o'u geedda.

⁹ Hawaappe sintsanaw yetsaa yes's'iid, untunttu woyniyaa eessaa ushikkino; matsoyiyaa ushshay ushiyaawanttoo c'amo gidanawaa.

¹⁰ Maaraa mac'araa d'ayeedda katamay laalettedda; ooninne gelennaadan, golliyaa ubbay gorddettedda.

¹¹ Woynniyaa eessay d'ayeeddawoo Asay dabaaban waassee; nashechchaa ubbay kayyoo laametteedda; sa'aa nashechchay ubbay kichcheedda.

¹² Katamay koletteedda; katamaa penggetuukka me'eretteeddino.

¹³ Wogaraa teeraa k'aatsiide k'ok'k'ofiyaawaadan, woy woyniyaa teeraa mas'i simmiide, k'aarimiyaa mas'iyawaadan, gadiyaa bollan de'iyaa kawutetsatuwaa giddon hewaadan hanana.

¹⁴ Untunttu barenttu k'aalaa d'ok'k'u ootsiide, nashshechchan yes's'iino; away wulliyaa baggana de'iyaa ubbay Med'inaa Godaa gitatetsaa odana.

¹⁵ Hewaa diraw, away doliyaa baggana de'iyawaanttoo, Med'inaa Godaw bonchchuwaa

immite; abbaa doonaan de'iyaa biittatuwaan de'iyaa wanttoo, Israa'eeliyaa Med'inaa Godaa, S'oossaa suntsaw bonchchuwa immite.

¹⁶ Biittaa gas'aappe, «S'illoo bonchchuu gido» yaagiyaa yetsaa nuuni siseetto.

Shin taani, «Taani gilk'k'ay! Taani gilk'k'ay! Taw aayye ana! Ayaw gooppe, kaddiyaawanttuu kaddiino; kaddiyaawanttuu loytsi aatsi immiino» yaagay.

¹⁷ Hinttenoo, sa'aa bollan de'iyaa asatoo, daga-may, aafuunne p'irii hinttena naagee.

¹⁸ Saluwaa maskkootetuu dooyetteedda dirawunne, gadiyaa baasotuukka k'aas's'iyaa diraw, dagantsiyaa kooshshaappe bak'atiyaawe ollaan kunddana; k'ay ollaappe pude kesiyaawe p'iriyaan oyk'k'ettana.

¹⁹ Biittay za"iide p'alk'k'etteedda; nippi giide me'eretteedda; wolk'k'aappe k'aas's'eedda.

²⁰ Biittay matsottiide asaadan ganddigaaree; c'arkkuu sugiyaa daasiyaadan, yonk'k'u gee. Makkalanchchatuu bayzzuu Aa loytsi dees'eedda diraw, laa"entso denddenaadan kunddee.

²¹ He gallassi Med'inaa Goday saluwaa wolk'k'atuwaa saluwaan, k'ay sa'aa kaate-tuwaakka sa'aan murana.

²² Unttuntu ollaan de'iyaa k'asho asatuwaadan, ittippe shiik'ana; k'asho golliyaan gorddettiide uttana. K'ay daro gallassaappe guyyiyaan, unt-tuntu murettana.

²³ Hewaappe guyyiyaan, aginayikka awaykka yeellatana. Ayaw gooppe, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday S'iyoonne deriyaaninne Yerusaalamen kaatetana; k'ay I Yerusaalame

c'imatuwaa sintsan bare bonchchuwaa
k'onc'c'issana.

25

Galataa Yetsaa

¹ Abeet Med'inaa Godaw, neeni ta S'oossaa. Taani neena d'ok'k'u d'ok'k'u ootsana; ne suntsaakka galatana. Ayaw gooppe, neeni polo ammanettiyaawaan benippe halchchettiide de'iyaa malalissiyaa oosotuwaa ootsaadda.

² Neeni katamaa shuchchay oletiyaa sa'aa ootsaadda; minuwaan gimbbetteedda katamaa kolaadda. Allagatuwaa kaatiyaa golliyaakka laa"entso katamaa gidennaadan ootsaadda. Simmiide mulekka kees'ettenna.

³ Hewaa diraw, mino asatuu neena bonchchana; mek'etsi bayinna kawutetsatuwaa katamatuukka new yayana.

⁴ Neeni hiyyeesaw bak'ati attiyaasaa. Metootanchchawukka bare metuwaa wode bak'ati attiyaasaa, uushuwaappe atiyaa sa'anne aawaa seelaappe attiyaa kuwaa gidaadda. Ayaw gooppe, mek'etsi bayinna asaa hank'k'uu gimbbiyaa shoc'iyaa uushuwaa malanne

⁵ bazzuwaa gadiyaa mishuwaa mala. Awaa mishuu shaariyaa kuwan gabbi giyaawaadan, neeni allagatuwaa walassaa hayzissaadda; yaatina, mek'etsi bayinna asatuwaa yetsay c'o"u geedda.

⁶ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday asaa ubbaw ha deriyaa bollan wolk'k'aama gibiraa giigissana; hewekka mod'd'otuwaa, kolzziyaana de'iyaabatuwaanne lo"o ka"eedda woyniyaa eessaa gibiraa.

⁷ Ha deriyaan asaa ubbaa c'ammeeddawaa, kawutetsaa ubbaa bollankka mic'etteedda gariduwaaw I d'ayissana.

⁸ Hayk'k'uwaa I med'inaw mittana; Ubbaa Mooddiyaa Med'inaa Goday ayfiyaa ubbaappe afotsaa k'uc'c'ana; bare asaa kawushshaakka biittaa ubbaappe diggana. Hawaa Med'inaa Goday odeedda.

⁹ He gallassi untunttu hawaadan yaagana; «Hawe tumu nu S'oossaa; nuuni I nuuna ashshanaadan naageeddo; I nuuna ashsheeda. Hawe Med'inaa Godaa; nuuni Aa naageeddo. Ane Aa atotetsaan hashshu geettonne nashetteetto» yaagana.

S'oossay Moo'aaba Biittaa Murana

¹⁰ Ayaw gooppe, Med'inaa Godaa kushii ashshanaw ha deriyaa bollan gidanawaa. Shin darc'caa pituwaa ollaan yeggiide yed'd'iyaawaadan, Moo'aaba biittaa Asay bare sa'aan yed'ettana.

¹¹ Haatsaa wad'd'iyaawe haatsaa wad'd'anaw bare kushiyaa pididi ootsiyaawaadan, untunttu hewaa gidдон barenttu kushiyaa pididi ootsana. Shin S'oossay Aa otoruwaa Aa kushiyaa geniyaanakka gatsiide kawushshana.

¹² Untunttu d'ok'k'issiide, minuwaan gimbeedda gimbbiyaa I duge ahananne kawushshana; duge sa'aan, ubbaa hirkki baanan olana.

26

S'oossay Bare Asaw S'oonuwaa Immana

¹ He gallassi Yihudaa gadiyaan ha yetsay yes'ettana.

Nuw mino katamay de'ee;

S'oossay atatetsaa Aa yuushshuwaan gimbiyaadaaninne geessuwaadan essee.

² Ammanuwaa naagiyaa s'illo kawutetsay gelana mala,
penggiyaa dooyite.

³ Bare k'ofaa neenan wotseedda asaa neeni polo sarotetsaan naagaasa;
Ayaw gooppe, I neenan ammanettee.

⁴ Med'inaa Godaan med'inaw ammanettite;
ayaw gooppe, Med'inaa Goday, Med'inaa Goday med'inaa Zaallaa.

⁵ D'ok'k'an de'iyawanttanne,
unttuntu d'ok'k'a katamaa zik'k'i ootseedda;
I Aa kawushshee.
Duge sa'aa gakkanaw zik'k'i ootsee;
biittaa baanan olee.

⁶ Mank'k'uwaa gedii, metootanchchaa gedii, Aa yed'd'ana.

⁷ S'illotuwaa ogii salalaa.

Abeet S'illoo, neeni
s'illotuwaa ogiyaa salallissaasa.

⁸ Ee Med'inaa Godaw, ne higgiiyaa ogiyaan hamettiide,
nuuni neena naageetto.

Nu wozanaa amuu,
ne suntsaa bonchchanawaa s'alalaa.

⁹ K'ammen taani neena laamotay;

Wonttan ta giddon de'iyaa ta ayyaanay,
tumuwaappe neena minisiide koyee.
Ayaw gooppe, ne pirdday sa'aan de'iyaa
wode,
sa'aan de'iyaa Asay s'illotetsaa tamaaree.

¹⁰ Iita asaw keekatetsaa ootsooppekka,
I s'illotetsaa tamaareenna.
Suure asatuwaa gadiyaan iitabaa ootsee;
Med'inaa Godaa gitatetsaakka erenna.

¹¹ Abeet Med'inaa Godaw, neeni,
ne kushiya d'ok'k'u ootsaadda;
Shin untunttu be'ikkino.
Ne asaw neeni mishettiyaa mishuwaa be'iide
yeellatino.

Neeni ne morkketoo wotseedda tamay,
untuntta mi d'ayisso.

¹² Abeet S'oossaw, neeni,
nuw sarotetsaa mintsaaadda;
Nu ooso ubbaa neeni nuw ootsaadda.

¹³ Abeet Med'inaa Godaw, nu S'oossaw,
neeppe haratuu nuuna mooddeeddino;
Shin nuuni ne suntsaa s'alalaa bonchcheetto.

¹⁴ Untunttu hayk'k'eeddino;
simmiide pas'a de'ikkino.

Neeni d'ayisseedda diraw,
simmiide denddikkino.

Untunttu hassayettiyaawaa ubbaa k'uc'c'a
d'ayissaadda.

¹⁵ Abeet Med'inaa Godaw!
Neeni asaa darissaadda.
Asaa darissaade, neeni bonchchettaadda;
biittaa zawaa ubbaakka aassaada.

¹⁶ Abeet Med'inaa Godaw!
Metuwaa wode untunttu neena koyeeddino.

Neeni untunttu mureedda wode,

untunttu neena saasukki woosseeddino.

¹⁷ Abeet Med'inaa Godaw! Shahaareedda mishi-ratta,

yeliyaa wodii gakkina,

Yeluwaa un"ettaade waassiyaawaadan,

Nuunikka ne sintsan hewaadan haneeddo.

¹⁸ Nuuni shahaareeddo; oytsaa oyk'k'eteeddo;

Shin c'arkkuwaa yeliyaawaa gideeddo.

Nuuni sa'aw atotetsaa ahibeykko;

sa'aan de'iyaa asaakka yelibookko.

¹⁹ Hayk'k'eedda ne Asay pas'ana;

untunttu anhay denddana.

Hinttenoo, biittaa baanaa gidдон de'iyaa wanttoo,

hintte s'aasay wantta ketterssaa mala gidiyaa gishshawunne,

sa'aykka hayk'k'eeddawayntta zaaretsiide im-miyaa diraw,

Beegottitenne nashshechchaw yes's'ite.

Pirddaanne Omooduwaappe Simmiyaawaa

²⁰ Ta asatoo, haa yiite; hintte golle geliide, peng-giyaa hintte bolla gorddite. S'oossaa hank'k'uu aad'd'ana gakkanaw, guutsaa wodiya hinttena k'osite.

²¹ Biittaa bolla de'iyaa asaa, untunttu nagaraa diraw murana, Med'inaa Goday bare de'iyasaappe kesiide yee. Biittaykka bare bolla gukkeedda suutsaa k'onc'c'issana; wod'eeddawaynttakka laa"entso gentsenna.

27

¹ He gallassi Med'inaa Goday bare mino, gitanne wolk'k'aama mashshaan Leewaataana giyaa kols's'iyaanne s'aas'ettiyaa shooshshaa murana; abban de'iyaa dawiyaakka wod'ana.

² He gallassi hawaadan geetettana; «Hawe doset-teedda woyniyaa turaa saa; aabaa yes's'ite!

³ Taani, Med'inaa Goday Aa naagiyaawaa; taani Aa ha'i ha'i haatsaa ushshay; ooninne Aa k'ohennaadan, taani k'amanne gallassi Aa naagay.

⁴ Taani hank'k'ettikke; taananna olettanaw, aguntsayinne gom"orii de'eerikkinooshsha! Taani untunttu bolla kesa ek'k'aade, untuntta s'uugga wurssana.

⁵ Woy bak'ati k'osetti attanaw taakko yiino; taananna giigino; ee, taananna giigino» yaaget-tana.

⁶ Yaana gallassatuwaan Yaak'oobi s'ap'uwaa yeddana; Israa'eelii aac'anne c'iishshaana; yaatiide ayifeedda ayfii sa'aa ubbaa kumana.

⁷ Untuntta shoc'eeddawannta shoc'eeddawaadan, Med'inaa Goday Israa'eeliyaa asaa shoc'eeddeyye? Woy untuntta wod'eeddawanntu hayk'k'eeddawaadan, untunttu hayk'k'eeddinooyye?

⁸ S'oossay bare asaa omoodoo yeddiyaawaan mureedda; away doliyaa bagga c'arkkuwaa gallassi untuntta bare yashshiyaa gotiyaan laaggi kesseedda.

⁹ Hewaa diraw, Yaak'ooba bayzzuu atto geetettanawenne Aa nagaray polo k'uc'ettanawe

hawaana: hewekka yarshshiyaa sa'aa shuchchaa ubbaa I me'eretteedda book'intsa shuchchaadan ootsiyaa wodenne, Asheero giyaa mac'c'a s'oossatti misilii, woy is'aanaa c'uwayiide, yarshshiyaa sa'aykka ek'uwaan attenaadan ootsiyaa wode.

¹⁰ Minuwaa diretteedda katamay oneedda; kase Asay de'iyaa sa'ay ha"i bazzuwaadan, mela atteedanne dogetteedda; I mehii heemettiyaa sa'aa gideedda diraw, mitsaa bonc'c'iyaa miidde, maratuu hewan allas's'iino.

¹¹ Mitsaa tashetuu meliyaa wode me'erettiino; mac'c'a asaykka yiide, untuntta eetsanaw afee. Ha Asay akeeki bayinna asaa gidiyaa diraw, untuntta Med'd'eeddawe untunttoo k'arettennanne maarena.

¹² He gallassi Efiraas'iisa Shaafaappe Gibs'e Shaafaa gakkanaw, Med'inaa Goday katsaa bukana; hinttenoo, Israa'eeliyaa asatoo, hinttekka hintte taran taran shiik'ana.

¹³ He gallassi wolk'k'aama malakatay punetana; Asoore gadiyaan d'ayiyaawanttunne Gibs'e biittaw yedersseeddawanttu yaana; Yerusaalamen geeshsha deriyaan Med'inaa Godaw goyinnana.

S'oossay Makkalanchcha Asaa Muriyaawaa Gidussaa

28

(28:1–31:9)

Huup'issa Kawutetsaa, «Neena Era!» Geed-dawaa

¹ Efireman de'iyaa matsottiyaawanttu kallachchawunne, woyniyaa eessay s'ooneeddawanttu aradda zanggaaraan de'iyaa, shulliyaa c'iishshaa mala gideedda Aa bonchchuwaa puulaw aayye ana!

² Be'ite, Godaw wolk'k'aamanne mino gideedda itti Asay de'ee; Goday Aa shachchaa uushuwaadan, bayzziyaa gotiyaadaaninne kuntsiide goggiyaa wolk'k'aama haatsaadan, mino kushiyan duge sa'aa olana.

³ He matsottiyaa Efireema asatuwaa otoruwaa kallachchay gediyaan yed'ettana.

⁴ Aradda zanggaaraa huup'iyaan de'iyaa k'ok'k'ofettiyaa c'iishshay, Aa bonchchuwaa puulay wodii gakkanaappe kasetiide teereedda balasiyaa mala gidanawaa; itti Asay he balasiyaa be'iyaa wode, bare kushiyan oyk'k'osaana maana.

⁵ He gallassi Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday bare asaappe atteedawanttoo bonchchuwaa kallachchaanne puulaw huup'iyaan uttiyaa aleek'k'uwaa gidanawaa.

⁶ I daannatoo likke pirddiyaa ayaana, olaa miis'aappe zaariyaawanttookka wolk'k'aa gidanawaa.

Isiyyaasanne Matsottiide Timbbitiyaa Odiyaa Yihudaa Asatuwaa

⁷ Hawanttukka woyniyaa eessaa ushiide yiic'otiinonne matsoyiyaa ushshan ganddi-gaariino. K'eesiinne timbbitiyaa odiyaaawe matsoyiyaa ushshan yiic'otiino; untunttu woyniyaa ushshan shaawetiino; matsoyiyaa

ushshankka ganddigaariino. Sas'aa likke be'ikkino; pirddiiddekka d'ubettiino.

⁸ Unttuntu miyaa maadda ubbay c'ooshsha s'alalaa gidiyaa diraw, baybeena sa'ay mulekka baawa.

⁹ Unttuntu hawaadan yaagana; «Eratetsaa I oona tamarissanee? Kiitaakka oossi k'onc'c'issanee? Maatsaa pakuwaa biro aggeedawanttusseeyye, woy d'antsaa biro duutseedawanttussee?

¹⁰ Ayaw gooppe, I giyaawe hawaa; azazuwaa bolla azazuwaa, azazuwaa bolla azazuwaa, wogaa bolla wogaa, wogaa bolla wogaa, hawaan guutsaa, hewan guutsaa» yaagana.

¹¹ Shin S'oossay allagatuwaa k'aalaaninne imat-satuwaa doonaan ha asaw haasayana.

¹² I untunttoo hawaadan yaageedda; «Hawe shemppuwaa. S'alaleeddawaa shemppissite. Hawe shemppi akkiyaa saa» yaageedda. Shin untunttu sisennan is's'eeddino.

¹³ Hewaa diraw, untunttu biide kunddana mala, me"ana malanne gitiyaan oyk'k'ettiide omooduwaa baana mala, Med'inaa Godaa k'aalay untunttoo azazuwaa bolla azazuwaa, azazuwaa bolla azazuwaa, wogaa bolla wogaa, wogaa bolla wogaa gidiide, hawaan guutsay, hewan guutsay gideedda.

S'iyooniw Godaa S'ap'uwaa Mintsetsiyaa Shuchchaa

¹⁴ Hewaa diraw, hinttenoo, Yerusaalamen de'iyaa asaa mooddiyaa k'illiic'iyaawanttoo, Med'inaa Godaa k'aalaa sisite.

15 Hintte, «Nuuni hayk'k'uwaana giigeeddo; Si'ooliyaanakka c'aak'k'eteeddo; nuuni wordduwaa nuw de'uwaa ootseedda dirawunne malttiyaa nuw k'osetti attiyaasaa ootseedda diraw, wolk'k'aama boshay yiidekka nuuna bochchennan aad'd'ana» yaagiide c'ee'ettiita.

16 Hewaa diraw, Ubbaa Moooddiyaa Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Be'ite, taani S'iyoonen baasuwaa shuchchaa, paac'etteedda shuchchaa, godaa s'ap'uwaa minisiyaa, al"o shuchchaa wot-saad; aan ammaniyaa ooninne yeellatenna.

17 Taani suure pirdaa baasuwaa likkiyaa wodoruwaa, s'illotetsaakka tumbbiyaa ootsana. K'ay hintte amanetiyaa wordduwaa geessuwaa, shachchay shoc'ana; hintte k'osetti attiyaasaakka haatsay muukkana» yaagee.

18 Hewaappe guyyiyaan, hintte hayk'k'uwaana c'aak'k'eteedda c'aak'k'uu laalettana. Si'ooliyaanakka c'aak'k'eteedda c'aak'uukka minnenna. Wolk'k'aama boshay yiyaa wode, hintte aan shoc'ettana.

19 He boshay wontta wontta, k'amminne gallassi hewaana aad'd'ana; he aad'd'iyaa wode ubbankka, hinttena akki baana.

Aa kiitaa akeekiyaawe hinttenttoo shabbirssaa dagama gidanawaa.

20 Arssay gediya c'ogottiide gisanaw k'antsaa; afilayikka gatsi mayyanaw guutsaa.

21 Ayaw gooppe, Paraas'iima Deriyaa bollan Med'inaa Goday ootseeddawaadan, bare oosuwaa, bare imatsaa oosuwaa, hewekka bare ooratsa oosuwaa ootsanaw

denddana. K'ay Gabaa'oona zanggaaraan hank'k'etteeddawaadan hank'k'ettanawaa.

²² Godaappe, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaappe I boshaa biittaa ubbaa bolla ahanaw k'achcheeddawaa taani siseedda diraw, hintte k'ashuu minnenna mala, k'iliic'iyaawaa aggite.

S'oossaa Aad'd'eeda Eratetsaa

²³ Hintte haytsaa haa yeggiide, taani odiyaawaa sisite; ta haasayaakka akeekiide sisite.

²⁴ Katsaa zeranaw goshiyaa goshshanchchay ubbaa gedekka goshiidde de'ii? K'ay I ubbaa gedekka guulluwaa kinchchiidenne liik'issiiddi de'ii?

²⁵ Gadiyaa liik'issiide, anuugaa laalee; karetsa sawuwaakka zeree; zarggaakka Aa yippan, banggaakka Aa k'omuwaan, morgge mitsaakka aw bessiyaa sa'aan zeree gidennee?

²⁶ Ayaw gooppe, ha hiillaa Aa S'oossay Aa eriseenne tamarissee.

²⁷ Karetsa sawuwaa udula mitsan k'os's'enna; aanugaakka c'uguwaan bukkenna. Hewaa aggiide, karetsa sawuwaakka gatiman, anuugaakka s'am'an k'os's'ee.

²⁸ Ukitsaa uukkiyaa katsaa k'os's'iyaasan k'os's'iyaawe liik'issiyye? Giddenna, I Aa k'os's'iidde k'os's'iidde, med'inaw de'enna. K'ay I katsaa bukkiyaa paraa gaaretuwaa Aa bollaanna laaggiiddeikka katsay gaac'ettanaadan ootsenna.

²⁹ Hawekka k'ay malalissiyaa zoriyaa zoriyaa, oosuwaakka aad'd'eeda eran ootsiyaa Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaappe yee.

29

Daawita Katamaa Yerusalamiw Aayye Ana!

¹ Neenoo Daawite de'eedda Arii'eela giyaa kata-maw, new aayye ana! Laytsaa bollan laytsaa gujja; baalatuwaakka zaara zaaraade bonchcha.

² Taani Arii'eela giyaa katamaa birokka un"etsana; untuntu zilaalananne yeekkana. He katamay suutsay kammeedda yarshshiyaa sa'aa mala gidanawaa.

³ Taani ne yuushshuwaan dooddananne adussa gimbbiyaan neena dirana; ne bollan olaa maam-maa kees's'ana.

⁴ Hewaappe guyyiyaan, neeni biittaa c'iimmuwaappe haa pude haasayana; hirkki baanaappe ne kooshshay yaana. Ne kooshshay moyttilliyaa kooshshaa, biittaa giddoppe kesana; ne haasayaykka baanaa giddoppe saasukettana.

⁵ Shin ne morkketuu liik'o baana keeshshaa c'oranne ne mek'etsi baynawanttu payduukka c'arkkuu afiyaa suullaa keeshshaa daro gidanawaa. K'oppennaan de'ishshin ellekka,

⁶ Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday guuguntsaan, biittaa k'aatsan, wolk'k'aama kooshshaan, gotiyaan, c'arkkuwaaninne miyaa tamaa lac'uwaan hinttena s'omoosana.

⁷ Arii'eela katamaa oliyaa c'ora kawutetsaa ubbay, he katamaanne Aa geessuwaa oliyaa ubbay, Aa waayissiyaa ubbay akumuwaadan, k'amma sas'aadan hanana.

⁸ Koshateedda Asay akumuwaan mee; shin beegottiyaa wode Aa koshay aggena; woy saamet-teedda Asay akumuwaan ushee; shin beegot-tiyaa wode daaburee; saamuwaakka alibeenna;

S'iyoonne Deriyaa oliyaa c'ora kawutetsaa ubbay hewaadan hanana.

S'oossaa Azazuwaa Kad'iyaa Ahiyaa Muruwaa

⁹ Hintte hintterekka dammettiide, damma asaa gidite; hinttena hintterekka k'ook'issiide, k'ook'e asaa gidite. Matsottite; shin woyniyaa eessaanna gidoppo. Ganddigaarite; shin matsoyiyaa ushshaanna gidoppo.

¹⁰ Ayaw gooppe, Med'inaa Goday gem"ishshuwaa sonnu ootsiyaa ayaanaa hintte bollan gusseedda. Timbbitiyaa odiyaawanttoo, yaatiide hintte ayifetuwaa I goozeedda. Sas'aa be'iyaaawanttoo, hintte huup'etuwaakka gulloyeedda.

¹¹ Ha ubbaa sas'ay new attametteedda mas'aafaa mala gideedda. Asay, «Hey, hawaa nabbaba» yaagi, itti nabbabi danddayiyaa uraw immiyaa wode I, «Mas'aafay attametteedda diraw, taani nabbabanaw danddaykke» yaagana.

¹² K'ay mas'aafaa nabbabi danddayenna uraw, «Hey, hawaa nabbaba» yaagiide immiyaa wode, I, «Taani nabbabanaw danddaykke» yaagana.

¹³ Yaatina, Goday hawaadan yaagana; «Hawe Asay bare bolla doonaan taakko shiik'ee; bare ins's'arssan taana bonchchee; shin untunttu wozanay taappe haakuwaan de'ee. Untunttu Asay med'd'eedda wogaa tamaariidde, taw c'oo goyinniino.

¹⁴ Hewaa diraw, be'ite, taani ha asaa bolla zaaretsaadeikka maalalissiyaabaa ootsana;

maalaaliyaabaanne ooratsabaa ootsana. Unttuntu eranchchatuwaa aad'd'eeda eratetsay daallamana; unttuntu akeekanchchatuwaa akeekayikka k'osettana» yaageedda.

Sintsappe Yaana Keekaa

¹⁵ Bare halchchuwaa c'iimmayiide, Med'inaa Godaappe k'ossiyaawanttoo, barenttu oosuwaa d'uman ootsiidde, «Nuuna ooni be'ii? Nuuna ooni erii?» yaagiyaawanttoo aayye ana!

¹⁶ Hintte yewotuwaa laamiitta; urk'k'aa med'd'iyaawe urk'k'aa mala giide k'oppiita! Med'etteeddawe med'd'eeddawaa, «I taana med'd'ibeenna» gaanee? Otuu barena med'd'eeddawaa, «I ayinne erenna» gaanaw danddayii?

¹⁷ Liibaanoosa woray aradda gadiyaw laametanaw, aradda gadii k'ay wora gidanaw, guutsaa wodii atteeda gidenneeyye?

¹⁸ He gallassi tulletuu mas'aafaa k'aalaa sisana; lem"ilem"aappenne d'umaappe kesiide, k'ook'etuwaa ayfii s'eelana.

¹⁹ Ashkketuu gujjiidikka Med'inaa Godaan nashettana; asaa gidдон de'iyaa hiyyeesatuukka Israa'eeliyaa Geeshshan hashshu gaana.

²⁰ Mek'etsi bayinnawanttu wurana. K'iliic'iyaawanttu tim"i gaana. Iitabaa ootsanaw wochchiyaawanttu ubbay d'ayana.

²¹ Hewanttu yewuwaan asaa bayzzanchcha kessiyaawantta, chilootan asaa seeriyaawanttoo gitiyaa wotsiyaawanttanne wordduwaan s'illo bi-taniyaa pirddaa te"iyaawantta.

22 Hewaa diraw, Abrahaama wozeedda Med'inaa Goday Yaak'ooba zariyaw hawaadan yaagee; «Yaak'ooba zarii hawaappe sintsanaw yeellatenna; untunttu som''iikka yeellatiide, sa'aa s'eellenna.

23 Shin untunttu ta kushiya ooso gidiyaa barenttu naanatuwaa barenttu gidдон be'iyaa wode, ta suntsaa geeshshatetsaan naagana; untunttu Yaak'ooba Geeshsha geeshshatetsaa bayzzikkino. Israa'eeliyaa S'oossaakka yashshatetsan bonchchana.

24 Ayyaanan baleeddawanttu simmiide akeekana; zuuzummiyaawanttukka timirttiyaa akkana» yaagee.

30

Gibs'enna C'aak'ettiyaa Hada C'aak'uwaa

1 Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Makkalanchcha naanaatoo aayye ana! Taani halchchabeennabaa ootsiyaawanttoo, ta Ayyaanaappe gidenna es'aa barew giigissiyaawanttoo, nagaraa nagaraa bolla gujjiyaawanttoo aayye ana.

2 Gibs'e kaatiyaa geessuwaan attanawunne Gibs'e kuwan attiyaasaa koyanaw, taana zoretaa bessenaan, duge Gibs'e wod'd'iyaawanttoo aayye ana!

3 Hewaa diraw, Gibs'e kaatiyaa geessuu hint-tenttoo yeella, kaatiikka kawushsha gidanawaa.

4 Untunttu kaappatuu S'o'aanen de'ooppekka, untunttu kiitteeddawanttu Haneesa giyaa kata-maa gakkinttokka,

⁵ yeellappenne kawushshappe attina, harabaa ayaanne wod'd'enna asaa, ayaanne maaddenna woy go"enna asan ammanetteeda Asay ubbay kawushshana» yaagee.

⁶ Neegeeban de'iyaa do'atuwaabaa S'oossay giyaawe hawaa; kiitettiyaawanttu metuunne tuggay de'iyaa biittaa gidduwaana, gaammuunne gaammatta wod'iyaa shooshshatuunne paalliyaa dawetu kols's'iyaa iita biittaana aad'd'iidde baana. Bare duretetsaa haretuwaa zokkiyaan, barenttu ak'uwaa gaalotuwaa zimetsaan c'aani akkiide, untunttoo ayaanne wod'isenna biittaa baana.

⁷ Ayaw gooppe, Gibs'e maaduu gatii bayinnabaanne mela. Hewaa diraw, taani Aa, «C'o"u giide utteedda Ra'aaba» yaagaade suntsaad.

Azazetena Asaa

⁸ Ha"i ba; sintsanna yaana wodiyaw med'inaa malaataa gidana mala, untunttu sintsan shuchchaa masetsan wooc'a; mazggobankka s'aafa.

⁹ Ayaw gooppe, hawanttu makkalanchcha asatuwaanne wordduwaa naanatuwaa; untunttu Med'inaa Goday odiyaawaa sisanaw koyenna naanatuwaa.

¹⁰ Untunttu sas'aa odiyaawantta, «Sas'aa be'oppite» yaagiino; timbbitiyaa odiyaawantakka, «nashechchiyaabaappenne malatiyaabaappe attina, nuw suurebaa odoppite.

¹¹ Ogiyaappe kichchite; loossuwaappekka itti bagga simmite; nuuni Israa'eeliyaa Geeshshabaa zaaretsiide sisokko» yaagiino.

12 Yaatina, Israa'eeliyaa Geeshshay hawaadan yaagee; «Hintte ha k'aalaa is's'iide, asaa naak'k'iyaaawaan ammanetteeda dirawunne c'immiyaawaan c'EEK'etteedda diraw,

13 ha nagaray hinttenttoo za"iide wod'd'iyaa, akeekenan ellekka kunddiyaa adussa gimbbiyaa mala gidanawaa.

14 Aa me'uu urk'k'aappe med'd'eeddanne nippi giide me"eedda otuwaa mala gidanawaa; he me'uwaa gidдон tamaa kaashiyaa woy ollaappe haatsaa duuk'k'iide kessiyaa kon"ayenne beet-tena» yaagee.

15 Ubbaa Mooddiyaa Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa Geeshshay hawaadan yaagee; «Hintte taakko simmiyaawaaninne shemppiyaawaan attana; c'o'u giyaawenne ammanettiyaawe hinttenttoo wolk'k'aa gidanawaa; shin hintte is's'eeddita.

16 Hawaadan yaageeddita; «Tuytti, nuuni paratuwaan uttiide bak'atana» yaageeddita; hewaa diraw, hintte bak'atana. K'aykka hintte, «elleelli paratuwaa toggiiide bi kichchana» yaageeddita; hewaa diraw, hinttena yederssiyaawanttu elleellana.

17 Itti tooranchchaa be'iide, hintteppe sha"a Asay bak'atana; ichcheshu tooranchchatu hinttena muliyaa yederssana. Deriyaa huup'iyaan esseedda banddiraa mitsaadan, hintte tooranchchatuwaappe guutsatuu attana» yaagee.

18 Shin Med'inaa Goday hinttenttoo keekanaw naagee; I hinttenttoo k'arettiyaawaa bessanaw denddee. Ayaw gooppe, Med'inaa Goday s'illo

pirddiyaa S'oossaa; Aa naagiyaawanttu ubbatuu anjjettedawantta.

S'oossay Bare Asaa Anjjana

¹⁹ Hinttenoo, Yerusaalamen de'iyaa S'iyoonne asatoo, hawaappe sintsanaw yeekkikkita; hintte waasuwaan I hinttenttoo tumuwaappe k'arettana; I hintte waasuwaa sisiyaa wode, hinttenttoo zaaruwaa immana.

²⁰ Goday hinttenttoo metuwaa ukitsaanne tug-gaa haatsaa immooppekka, hintte asttamaarii hawaappe sintsan barena k'osenna. Shin hintte ayfii hintte asttamaariyaa be'ana.

²¹ Hintte ushechcha woy haddirssa simmiyaa wode, guyyenna hinttena, «Ogii hawaa; aan biite» yaagiyaa kooshshaa hintte sisana.

²² Hewaappe guyyiyaan, biran alleek'k'etteedda eek'atuwaanne work'k'aan kameteedda misiletuwaa hintte tunissana. K'ita c'urk'k'aadan hintte untuntta, «Nuuppe haakkite» yaagiide wora olana.

²³ He wode hintte gadiyaan zereedda katsaw I iraa bukissana; gadiyaappe mokkiyaa katsaykka murutanne daro gidanawaa. He gallassi hintte miizzay aakko dembban hamettana.

²⁴ Gadiyaa goshiyaa booratuunne haretuu laydaaninne gillan punetiide, geeyeedda hark'k'uwaa maana.

²⁵ Hintte morkkatuwaa geessotuu omoodettina, Asay goora'ettiide wuriyaa gallassi, wolk'k'aama deretuwaappenne d'ok'k'a deretuwaappe pultto haatsatuu goggana.

²⁶ He gallassi aginatti poo'uu aawaa poo'uwaadan hanana; aawaa poo'uukka

kasewaappe laappun kushiya darana; laappun gallassaa poo'uwa keenaa poo'ana. He gallassi Med'inaa Goday me"eedda bare asaa koolana; I dechchina madus'eedda madutsaakka patsana.

S'oossay Asoore Murana

²⁷ Be'ite, Med'inaa Godaa suntsay suulliyaa hank'k'uwaana, sikkeedda c'uwa shaariyaanna haako saappe yaana; Aa doonay hank'k'uu kumeeddawaa; Aa ins's'arssaykka miyaa tamaa.

²⁸ Bare peenuwaan ubbabaa pitti afiyaa di'uwaadan, d'ayissiyaa haatsaa kuntsuwaa mala. I kawutetsatuwaa bashshaa zazziriyaan zazzirana; asaa gappataakka wora afiyaa bis'aalaa barssana.

²⁹ Geeshsha baalay bonchchettiyaa k'amma yes's'iyawaadan, hintte yes's'ana; Med'inaa Godaa deriyaa Israa'eeliyaa Zaallaakko biyaa wode, suusuliyaa punniide yes's'iyaa Asay nashettiyaawaadan, hintte nashettana.

³⁰ K'ay Med'inaa Goday bare yashshiyaa kooshshaa sissana; Aa k'esii wod'd'iide shoc'iyaa shochchaa bare suulliyaa hank'k'uwaan, miyaa tamaa lac'uwaan, gotiyaan, uushuwaaninne shachchaa burc'c'iyaan k'onc'c'issana.

³¹ Med'inaa Goday bare kooshshan Asoore dagantsana. Aa s'am"aykka untuntta shoc'ana.

³² Med'inaa Goday untuntta bare muriyaa s'am"an shoc'ana shochchay ubbay darbbiyaaninne diitsaan gidanawaa. Olan I bare k'eesiyaa dentsiide, untuntta olana.

³³ Ayaw gooppe, tamaa eetsiyaasa'aa Toofeeti beni giigeedda; he sa'ay giigeeddawe kaatiyaassa.

He sa'ay zik'k'anne aakko gidiide, tamaynne daro mitsay dooretti utteedda saa. Med'inaa Godaa shemppuu diiniyaa shaafaadan yiide, he tamaa eetsi kessana.

31

S'oossay Yerusaalame Naagana

¹ Maaduwa koyanaw duge Gibbs'e wod'd'iyaawanttoonne paran ammanettiyaawanttoo aayye ana! C'ora gidiyaa diraw paraa gaaretuwaan, daroppe mino gidiyaa diraw paraa asatuwaan ammanettiyaawanttoo aayye ana! Unttuntu Israa'eeliyaa Geeshshaakko s'eellikkino; woy Med'inaa Godaappe maaduwa koyikkino.

² Shin ikka bashshaa ahanaw danddayiyaa aad'd'eeda eranchcha; bare geeddawaakka aggena; iitatuwaa golliyaa asaa bollanne iitabaa ootsiyaawantta maaddiyaawanttu bolla denddana.

³ Gibbs'e gadiyaa asatuu asaappe attina, s'oossaa gidikkino. Unttuntu paratuukka ashoppe attina, ayaana gidikkino. Med'inaa Goday hank'k'uwaan bare kushiya mic'c'iyaa wode, maaddiyaawe d'ubettana; maadettiyaawekka kunddana; unt-tuntu ubbaykka ittippe d'ayana.

⁴ S'oossay taana hawaadan yaagee; «Gaammuu woy wodalla gaammuu mehiyaa oyk'k'iide gudiya wode, daro hentsanchchatuu Aa bolla s'eesetti shiik'ooppekka, I unttuntu wasoo dagammenna. Unttuntu wasookka yayyena. Hewaadankka, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa

Goday S'iyoonne Deriyaaninne Aa d'ok'k'an olaa gakkettanaw duge wod'd'ana.

⁵ Kafuu bollaanna awaaliyaawaadan, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday Yersaalame gondallananne ashshi akkana; I Aa bollaanna aad'd'iidde, Aa wotsi akkana» yaagee.

⁶ Hinttenoo Israa'eeliyaa asatoo, hintte loytsi makkaleeddawaakko simmite.

⁷ Ayaw gooppe, asaa ubbay barenttu nagaranchcha kushiyan biraappenne work'k'aappe med'd'eedda eek'atuwaa he gallassi olana.

⁸⁻⁹ Tamay S'iyoonen, c'ooc'ii Yersaalamen de'iyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Asoore asaawaa gidenna mashshaan kunddana; asaawaa gidenna mashshay untuntta maana. Untunttu mashshaa sintsaappe bak'atana; untunttu wodalla asatuu dees'o oosoo azazettana. Dagamaa gaasuwaan, untunttu mino geessuu laalettana; untunttu olaa gadaawatuukka dagamaw olaa banddiraa aggi bashiide baana» yaagee Med'inaa Goday.

S'oossay Eedooma Muriyaawaa Yeruusaaleemo Anjjiyaawaa Gidussaa

32

(32:1–35:10)

S'illotetsan Ayissiyaa Kaatiyaa

¹ Be'ite, kaatii s'illotetsan kaatetana; mood-diyaawanttukka suuretetsan mooddana.

² Asay huup'iyaan huup'iyaan c'arkkuwaappe geemmiyaa saa, gotiyaappe bak'atiyaa sa'aa gidanawaa; mela sa'aan goggiyaa haatsaanne zoozetiyyaa gadiyaan de'iyaa wolk'k'aama zaallaa kuwaa mala gidanawaa.

³ S'eelliyaa asatuu ayfii c'iilimmenna; sisiyaawanttu haytsaykka hayzzana.

⁴ Tafitafiyaa asatuwaa wozanay eranne akeekana. Deeddotiyaa asatuwaa ins's'arssaykka suure geeshshiide haasayana.

⁵ Hawaappe sintsanaw eeyyi bonchcho asaa geetettenna. Iita Asay bonchchettenna.

⁶ Ayaw gooppe, boozay boozatetsaa haasaye; Aa wozanaykka nagaraa ootsanaw, Med'inaa Godaa bolla s'alabaa haasayanaw, koshsat-teeddawantta kalissennan agganawunne saametteeddawantta ushshennan digganaw, iitabaa mak'ettee.

⁷ Uuzetiyaawaa uuzii iita; metootanchchay suurebaa haasayiide, wordduwaan hiyyeesaa d'ayissanaw I iita k'ofaa k'oppee.

⁸ Lo"o uray lo"obaa halchchee; he lo"o halchchuwan minniide de'ee.

Pirddaanne Betiyaappe Simmiyaawaa

⁹ Hinttenoo k'ofay bayinnan de'iyaa mac'c'awanttoo, denddite; ta odiyaawaa sisite; hinttenoo ammanettiide utteedda mac'c'a naatoo, taani hinttenttoo odiyaawaa sisite.

¹⁰ Itti laytsaappe guutsaa aad'd'ishshin, hintte ammanettiide utteeddawanttu kokkorana; woyniyaa Aa wodiyaan s'unk'k'iyawe attana. Tookkeeddawaappe hintte ayfiyaa shiishshana wodiikka yeenna.

11 Hinttenoo ishaluwaan de'iyaa mac'c'awanttoo, kokkorite. Hinttenoo ammanettiide utteedda mac'c'a naatoo, gaji gajite. Hintte mayuwaa k'arite; kayyuwaa afilaa hintte s'eessan danc'c'ite.

12 Lo"iyaa shoyk'aynne ayfiyaa dors's'os's'eedda woynnii d'ayeedda diraw, kayyottiide, hintte tiraa bak'k'ite.

13 Aguntsaa buuraynne kinddichchuu ta asaa gaden mokkeedda. Asay nashettiide de'eedda golletuwaassinne nashshechchan de'eedda ha kata-maw yeekkite.

14 Miis'ay attana; daro Asay de'iyaa katamatuukka onana; geessuunne wochchiyaa gimbbetuu med'inaw mela gidanawaa; untunttu wora haretuu nashettiyaasaanne dorssaa wudii hamettiyaasaa gidanawaa.

15 Hewenne, bolla d'ok'k'aappe nu bolla ayyaanay gukkana gakkanaassa, mela bazzuu araddana gakkanaassanne aradda biittaykka wora gideedda geetettiide k'ofettana gakkanaassa.

16 Hewaappe guyyiyaan, suure pirdday mela bazzuwaan, s'illotetsaykka aradda gadiyaan de'ana.

17 S'illotetsaa oosuu sarotetsaa gidanawaa; s'illotetsaa ayifiikka med'inaw woppatetsaanne ammanettiide de'iyawaa gidanawaa.

18 Ta Asay sarotetsay de'iyaa sa'aan, naagettiyaa golliyaaninne woppu geedda shemppo sa'atuwaan de'ana.

19 Shachchaan woray diippooppenne, k'ay kata-may ubbaanna kolettooppenne,

²⁰ he haatsaa ubbaa matan hintte katsaa zeriide, hintte mehiyaakka hintte haretuwaakka hentsaw billi yeddiide, hintte loytsi anjettana.

33

Maaduwaawoosaa

¹ Neenoo, neena d'ayissennan de'ishshin d'ayissiyaawoo, new aayye ana! Neenoo, neena aatsi immennan de'ishshin, aatsa immiyaawoo, new aayye ana! Neeni d'ayissuwaa aggeeda wode neena d'ayissana; neeni aatsa imuwaa aggeeda wode neena aatsi immana.

² Abeet Med'inaa Godaw, nuuna maara; nuuni neena naageetto; wontta wontta nuw wolk'k'aa gida; metuwaa wodekka nuuna ashshiyaawaa gida.

³ Ne kooshshay guuguntsaadan guummiyaa wode Asay bak'atee; neeni nuuna maaddanaw dendda ek'k'iyaa wode, kawutetsatuu laalettiino.

⁴ Gondduu shiik'iyawaadan, hintte omooduu shiik'ana; boolii dirbbiyaawaadan, Asay Aa bolla dirbbana.

⁵ Med'inaa Goday bollan de'iyaa diraw, d'ok'k'u d'ok'k'u geedda; I S'iyoonne suure pirdaaninne s'illotetsan kuntsana.

⁶ I hinttenttoo hintte wodiyaawaa mintsiaawaa, hintte kumentsaa atatetsaa, aad'd'eeda eratetsaanne eraa gidanawaa; Med'inaa Godaw yayyiyaawe aw ak'o gidanawaa.

⁷ Be'ite, untuntu wolk'k'aama asatuu ogiyaan waassiino; sigatetsaw kiitteeddawanttukka mishettiide yeekkiino.

⁸ Aakko ogetuu oneeddino; ogiyaanna aad'd'iyaaawe aggeeda. I bare c'aak'k'eteedda c'aak'uwaa koleedda; katamatuwaakka kad'eedda. Asaakka demibeena.

⁹ Biittay kayyoteenne labbanee. Liibaanoosi yeellatiide melee; Saaroonna giyaa aradda dilbay mela biittaa gideedda. Baasaane giyaa deriyaaninne K'armmeloosa deriyaan de'iyaa mit-satuwaa haytsay k'ok'k'ofettee.

*S'oossay Barena Is's'iyaawantta
Ubbaa, «Aayye!» Geeddawaa*

¹⁰ Med'inaa Goday kawutetsatoo hawaadan yaagee; «Ha"i taani denddana; ha"i taani bonchchettana; ha"i taani d'ok'k'u d'ok'k'u gaana.

¹¹ Hintte utulaa shahaariide, suullaa yeleeddita. Hintte shemppiyaa shemppuu hinttena miyaa tamaa.

¹² Asay taman s'uugetteedda bidintsaa mala gidanawaa; k'ay k'ans's'ettiide, taman ees's'eedda agunsa mala gidanawaa.

¹³ Hinttenoo, haakuwaan de'iyaaawanttoo, taani ootseeddawaa sisite; matan de'iyaaawanttoo, taani wolk'k'aama gidiyaawaa akeekite» yaagee.

¹⁴ S'iyoonen de'iyaa nagaranchchatuu yayyeeddino; S'oossaw gidennawantta kokkorssay oyk'k'eedda. Hewaa diraw, untuntu, «Miyaa tamaanna de'anaw danddayiyaa uray nu gidдон oonee? Ees's'iidde de'i aggiyaawaana de'anaw danddayiyaa uray nu gidдон oonee?» yaagiino.

¹⁵ S'illotetsan hamettiyaawe, suurebaa haasayiyaawe, suure gidenna ogiyaanna beettiya go"aa is's'iyaaawe, mattaaiyyaa akkanaw

bare kushiyaa yeddennawe, suutsaa gussiyaawaa sisennaadan, bare haytsaa tuc'c'iyaaawe, iitabaa s'eellennaadan, bare ayfiyaa c'iilimmiyaawe,

¹⁶ he uray d'ok'k'asaan de'ana. I bak'atiide at-tana sa'aykka mino zaallaa de'uwaa gidanawaa; Aa ukitsaykka aw imettana; I ushiyaa haatsaykka pac'c'enna.

Bonchchuu Kumeedda Yaana Laytsaa

¹⁷ Hintte ayifetuu kaatiyaa Aa puulaana be'ana; haakkiide de'iyaa biittaakka be'ana.

¹⁸ Hintte wozanay, «paydeeddawe hak'an de'ii? Giiraa yiggi s'eelleeddawe hak'an de'ii? Adussa gimbbetuwaa paydeeddawe hak'an de'ii?» yaagiide yashshiyaa beniwaa k'oppaana.

¹⁹ Hintte k'areti bayinna asatuwaa, hinttenttoo gelenna haasayaa haasayiyaa asatuwaanne ins's'arssay deeddotiyaa asatuwaa hawaappe sintsan be'ikkita.

²⁰ Nuuni nu baalaa bonchchiyaa S'iyooone katamaa be'ite! Woppu giide de'iyaasaa, Aa shikaalii shodetenna, Aa wodoruukka duus's'ennanne k'aas's'enna dunkkaaniyaa malaa, Yersaalame katamaa hintte hintte ayifiyaan be'ana.

²¹ Shin Med'inaa Goday nuw he sa'aan bare wolk'k'aama wolk'k'aa k'onc'c'issana. He sa'ay aakko shaafatuunne goggiyaa haatsatuwaa mala gidanawaa. Laaggiyaa woluwoluu Aa bollaanna baanaw danddayenna; wolk'k'aama markkabiikka yaana aad'anaw danddayenna.

²² Ayaw gooppe, Med'inaa Goday nu daannaa; Med'inaa Goday nuw higgiiyaa immeeddawaa. Med'inaa Goday nu kaatiyaa; I nuuna ashshana.

²³ Ne wodoruwaa k'ashuu shol"eedda; markkabiyyaa tuussaa Aa sa'aan minisi oyk'k'anaw woy sharaakka s'agaaganaw danddayenna. He wode daro omoodiide aheeddabay shaakettana; haray attina, wobbatuukka omooduwaa omooddana.

²⁴ S'iyoonen de'iyaa ooninne, «Taani harggay» yaagenna; yan de'iyaa asaa nagaray atto geetet-tana.

34

S'oossay Bare Morkketuwaa Murana

¹ Hinttenoo, kawutetsatto, shiik'iide sisite! Hinttenoo asatoo sisite! Biittaynne gadiyaan de'iyaabay ubbay, sa'aynne sa'aan de'iyaabay ubbay siso!

² Ayaw gooppe, Med'inaa Goday kawutetsaa ubbaa hank'k'etteedda; Aa yiluukka untunttu tooranchchatuwaa ubbaa bollana. I untunttu ubbaanna d'ayissana; untuntta siifiyaawanttoo aatsiide immana.

³ Untunttuppe wod'eeddawanntu olettana; untunttu anhay s'ink'k'ana. Wogga deretuu untunttu suutsan kametana.

⁴ Saluwaa s'oolinttetuu ubbay siilana; salotuu warak'ataadan s'aas'ettana. Untunttu s'oolinttetuu ubbay woyniyaappe haytsay k'ok'ofettiyaawaadan, balasiyaappe ayfi k'ok'ofettiyaawaadan k'ok'k'ofetanna.

⁵ Ta mashshay salotuwaaw gidдон alana gakkanaw ushsheedda. Be'ite, I Eedooma bolla, taani shek'k'eedda asaa bolla pirdanaw wod'd'ee.

⁶ Med'inaa Godaw Boos'ira giyaa kataman yarshshuu, Eedooma gadiyaan wolk'k'aama shukay de'iyaa diraw, Med'inaa Godaa mashshay suutsan meec'ettiide, mod'd'uwaan s'aas'etteedda. Dorssatuwaanne deeshshatuwaaw suutsan meec'ettiide, dorssatuwaaw kilahotuwaaw mod'd'uwaan s'aas'etteedda.

⁷ K'ay mentsatuu, maratuunne korumaa booratuun untuntunna kunddana. Untunttu biittay suutsaa s'alalaa gidana; untunttu biittaykka mod'd'uwaan munak'ettana.

⁸ Ayaw gooppe, Med'inaa Goday haluwaaw kessiyaa gallassaa; S'iyoonne oleedda morkketoo kushiyaa zaariyaa laytsaa.

⁹ Goggiyaa Eedooma haatsatuu shidiyaw, Aa biittaykka diiniyaw laamettanawaa; Aa biittay ees's'iyaa shidiyaa gidanawaa.

¹⁰ Tamaykka k'amman gallassan to"enna; Aa c'uwaykka med'inaw c'uwattana. Eedooma biittay yeletaappe yeletaa gakkanaw, mela gidanawaa; ooninne med'inaw hewaana aad'd'ena.

¹¹ Shin s'inggiliinne k'us'arssay Aa laattana; guttotuunne k'uuruu aan de'ana. S'oossay Eedooma bolla koletsaa likkiyaa wodoruwaanne melatetsaa likkiyaa tumbbiyaa pididi ootsiide yed-dana.

¹² He gadiyaan kaatetiyaawe d'ayana; kaap-patuukka hewaappe kichchana.

¹³ Aa golletuwaan aguntsay, Aa miis'atuwaan okay odooruu mokkana. I worakanatuu al-las's'iyaasaanne sogonii de'iyaasaa gidanawaa.

¹⁴ Wora do'atuu godaretuwaana gakettana; tuna ayyaanatuu ittuu ittuwaanna s'eesettana; k'amma s'alahetuu wod'd'iide, yan de'ana.

¹⁵ Gutatta yan golliya kees's'ana; k'uuk'k'ulleedda k'uuk'k'ulletuwaa hap'p'aade k'os'ana. Bare maratuwaakka bare k'efetuwaa garssan hap'p'ana; k'ay gac'etuu barenttu laggiyaanna laggiyaanna he sa'aa shiik'ana.

¹⁶ Med'inaa Godaa mas'aafaappe koyiide nab-babite. S'oossaa doonay azazeedda dirawunne Aa ayyaanay shiishsheedda diraw, hawanttuppe ittuunne pac'c'enna; k'ay ittuunne bare laggii bayinnan de'enna.

¹⁷ I untunttoo saamaa kesseedda; Aa kushii untunttoo gadiyaa wordduwaan shaakkeedda; untunttu Aa med'inaw mooddana; yeletaappe yeletaa gakkanaw, untunttu aan de'ana.

35

S'illotetsaa Ogiyaa

¹ Biittaa bazzuunne mela biittay nashettana; Mela biittay nashshechchaa pooc'u giidde, c'iishshaa c'iishshaana.

² I daroppe c'iishshaana; pooc'u giide nashshechchan yes's'ana. Liibaanoosa bonchchuunne K'armmeloosanne Saaroona gitatetsay imettana; untunttu Med'inaa Godaa bonchchuwaanne nu S'oossaa gitatetsaa be'ana.

³ Daabureedda kushetuwaanne arggaac'eedda gulbbataa mintsetsite.

⁴ Wozanaan yashshay de'iyaawantta, «Minnite! Yayyoppite! Hekko, hintte S'oossay haluwaa kessanawunne bare s'oossatetsan untuntta muranaw yaana; I hinttena ashshana» yaagite.

⁵ He wode, k'ook'etuwaa ayfii dooyettana; tulletuwaa haytsaykka sisana.

⁶ Wobbatuwaa gen'iyaadan guppana; duudetuukka nashshechchan yes's'ana; bazzuwaan haatsay melosaan pulttuu d'uuk'k'ana.

⁷ S'uuggiyaa shafii dagatteedda haatsaa gidanawaa; mela biittay haatsaa pulttana; worakanatuu allas's'iyaasan maatay mak'k'aynne c'arii dolana.

⁸ Yan aakko ogii de'ana; ikka Geeshshatetsaa Ogiyaa geetettana. Geeshsha gidennawanttu he ogiyaanna aad'd'ikkino. Shin I geeshshatuwaassa gidanawaa; iita eeyyatuu aan simerettikkino.

⁹ Yan gaammuu de'enna; yashshiyaa do'atuukka hewaana aad'd'ikkino; yaanikka beettikkino; shin wozetteeddawanttu s'alalay hamettana.

¹⁰ Med'inaa Goday wozeeddawanttu simmana; yes's'iiddi, S'iyoonne yaana; med'inaa nashechchay untunttu huup'iyaan wod'd'ana. Untunttu nashshechchaanne hashshu giyaawaa demmana; kayyuunne oolii wora bak'atana.

Asoora, Baabloona, Kaatiyaa Hizik'iyaassanne Isiyaasa

36*(36:1–39:8)*

*Asooretuu Yerusaalamo Naasseeddino
(2 Kat. 18:13-27; 2 Od. 32:1-19)*

¹ Kaatiyaa Hizk'k'iyaasi kaateteedda tammanne oyddentso laytsan, Asoore Kaatii Sanaakireebi gimbbetti utteedda Yihudaa katamatuwaa ubbaa oliide oyk'k'eedda.

² Hewaappe guyyiyaan, Asoore gadiyaa Kaatii Laakisha giyaa katamaappe itti waannatiyaa olaa gadaawaa c'ora olanchchatuwaanna Kaatiyaa Hizk'k'iyaasakko Yerusaalame yeddeedda. Biide, Mayuwaa Meec'c'iyawaa gade afiyaa ogiyaappe k'ommo baggana de'iyaa dagatteedda haatsay goggiyaa haatsaa matan ek'k'eedda.

³ Yaatina, Hilk'k'iyaa na'ay kaatiyaa golliyaan aawotiyaa Eliyaak'iime, waanna s'aafii Sheebininne Asaafa na'ay taarikiyaa s'aafiyaa Yo'aahi aakko kare keseeddino.

⁴ Asooretuwaa gadaaway untuntta, «Hizk'k'iyaasaw hawaadan yaagiide odite; Asoore kaatii, wolk'k'aamay neena hawaadan yaagee; «Neeni hawaa keeshshaa ayan ammanettaadii?

⁵ Neeni c'oo mela, Olaa olettanaw taw aad'd'eeda eraynne wolk'k'ay de'ee yaagaasa. Shin neeni oonan ammanettaade ta bolla hawaa makkalaadii?

⁶ Neeni Gibbs'e kaatii maaddana gaade k'oppeeddawaa gidoope, me"eedda mak'k'aa gatiman guufetiyaa asaa mala. Ayaw gooppe, s'am"ay me"ina, pinc'c'uu kushiya

c'addeenne madus's'isee. Gibs'e kaatii barenan ammanettiyaasaa asaa ubbaw hewaa mala.» »

⁷ Shin neeni taw, «Nuuni Med'inaa Godaan, nu S'oossan, ammanetteeto» yaagoope, Hizk'k'iyaasi Yihudaa asaanne Yersaalame asaa, «Hintte Yersaalamen de'iyaa yarshshiyaasan goyinnanaw koshshee» giide, aw goyinniyyaa d'ok'k'a sa'atuwaanne yarshshiyyaa sa'aa diggeedda S'oossaa I gidennee?

⁸ Ane ha"i haaya! Ta godaa Asoore kaatiyaana naasetta. Neeni togganaw danddayiyaa, gidiyaa asaa demmoope, laa"u sha"a paratuwaa taani new immana.

⁹ Neeni, «Gibs'etuu paraa asatuwaanne paraa gaaretuwaa taw yeddana» gaade ammanooppenne, ta godaa olanchchatuwaa kaappatuwaappe itti laafiyaawaakka zaaranaw danddayakka.

¹⁰ Hewaa bollakka k'ay, taani ha"i tumu Med'inaa Godaa azazuu bayinnan ha gadiyaa d'ayissanaw kesaadditaa? Med'inaa Goday bare huup'iyaan taana, «neere, he gadiyaa baade, olaade bayzza» yaagiide odeedda yaagee yaagite yaageedda.

¹¹ Hewaappe guyyiyaan Eliyaak'iime, Sheebininne Yo'aahi Asooretuwaa gadaawaa hawaadan yaageeddino; «Nuuni biletsaa eriyaa diraw, hayanaa neeni nuw ne k'oomatoo Sooriyaa k'aalan oda. Dirssaa gimbbiyaa huup'iyaan de'iyaa Asay sisenna mala, Ibrayiss's'e k'aalan odoppa» yaageeddino.

¹² Shin gadaaway zaaretsiide, «Ha k'aalatuwaa taani hinttewunne hintte godaa s'alalaw odanaw taana ta goday kiitteenneeyye? Hinttenana ittippe barenttu urk'k'a sheeshaa maanawunne barenttu haatsaa sheeshshaa ushanaw de'iyaa, ha dirssaa gimbbiyaa bolla utteedda asaa ubbaw odanaassa gidenneeyye?» yaageedda.

¹³ Hewaappe guyyiyaan Asooretuwaa gadaaway denddi ek'k'iide, bare k'aalaa d'ok'k'u oot-siide, Ibrayiss's'e k'aalan hawaadan yaageedda; «Asoore kaatii wolk'k'aamay hinttena giyaawaa sisite!

¹⁴ Kaatii hinttena hawaadan yaagee; «Hizk'k'iyaa hinttena c'immoppe; ayaw gooppe, I hinttena ta kushiyaappe wotsi akkanaw danddayenna.

¹⁵ I hinttena, «Med'inaa Goday tuma nuuna ashshana; ha katamaykka Asoore kaatiyaa kushiyan gelenna» giide hintte Med'inaa Godaan ammanetana mala ootsoppo» yaagee.

¹⁶ «Ee, hintte Hizk'k'iyaa odiyaawaa sisoppite. Asoore kaatii hinttena, «Taananna sigetite; haa taakko kesite. Yaatooppe, hintte ubbaykka hintte woyniyaa teeraappenne hintte balasiyaa teeraappe maana; hintte bookkeedda ollaappekka haatsaa ushana.

¹⁷ Hewaappe guyyiyaan taani yaade, hinttena hintte biittaa malatiyaa biittaa akkaade afana. He biittay katsayenne woyniyaa eessay, ukitsayenne woyniyaa ataakilttii kumeedda biittaa» yaagee.

¹⁸ «Hizk'k'iyaa hinttena, «Med'inaa Goday nuuna ashshana» yaagiide c'immennaadan naagetite. Gadiyaa asatuwaa s'oossatuwaappe bare

biittaa Asoore kaatiyaa kushiyaappe ashsheeda s'oossi de'iyye?

¹⁹ Hamaata s'oossatuunne Arifaada s'oossatuu hak'an de'iino? Safariwayma giya katamaa s'oossatuu hak'an de'iino? Untuntu Samaariyaa ta kushiyaappe wotsi akkeeddino?

²⁰ Ha biittatuwaa s'oossatuwaa ubbaa gidдон bare gadiyaa ta kushiyaappe ay s'oossi ashsheedawaa shin, Med'inaa Goday Yerusaalame ta kushiyaappe ashshanee?» yaageedda.

²¹ Shin Asay itti k'aalanne aw zaarennaan c'o'u geedda. Ayaw gooppe, kaatii untuntu, «Aw ayinne zaariide odoppite» yaagi wotseedda.

²² Hewaappe guyyiyaan Hilk'k'iyaa na'ay kaatiyaa golliyaan aawotiyaa Eliyaak'iime, waanna s'aafii Sheebininne taarikiyaa s'aafii Asaafa na'ay Yo'aahi barenttu mayuwaa peed'iide, Hizk'k'iyasakko beeddino; Asooretuwaa gadaaway geeddawaa ubbaa aw odeeddino.

37

Kaatii Hizk'k'iyasii Isiyaasa Zoriyaa Oochcheedda
(2 Kat. 19:1-7)

¹ Kaatii Hizk'k'iyasii hewaa siseedda wode, bare mayuwaa peed'eedda; maak'aa mayyiide, Med'inaa Godaa Geeshsha Golliya geledda.

² Kaatiyaa golliyaan aawotiyaa Eliyaak'iime, waanna s'aafii Sheebininne c'ima k'eesatuu maak'aa mayyiide, Amoos'a na'aa timbbitiyaa odiyaa Isiyaasakko baana mala kiitteedda.

³ Unttuntu Isiyaasakko biide, «Hizk'k'iyaasi hawaadan yaagee; «Hachche gallassay meto gallassaa, seera gallassanne yeella gallassaa. Hewekka na'i yelettanaw wodii gakkina, bannaade yelanaw mishiratiw wolk'k'ay d'ayiyaawaa mala.

⁴ De'uwaa S'oossaa shek'k'anaadan, Aa goday, Asoore kaatii, kiitteedda gadaawaa k'aalaa Med'inaa Goday ne S'oossay sisennan aggena. K'ay Med'inaa Goday ne S'oossay he siseedda k'aalaa hadan Aa murenan aggena. Hewaa diraw, nu asaa gidдон palahi attanawanttoo woossa! yaagee» yaageeddino.

⁵ Kaatiyaa Hizk'k'iyaasa k'oomatuu Isiyaasakko yeedda wode,

⁶ Isiyaasi untuntta hawaadan yaageedda; «Hintte godaw hawaadan yaagiide odite; Med'inaa Goday neena, «Asoore kaatiyaa k'oomatuu taana shek'ishshin, neeni siseedda boriyaa k'aalaw yayyoppa.

⁷ Be'a, oduwaa sisiide, I bare biittaa simmana mala, taani Aa gidдон itti ayaanaa wotsana. Yaataade I bare biittaa biide, yan mashshaan hayk'k'anaadan, taani Aa ootsana yaagee» » yaagite yaageedda.

*Asooretuu Haratuwaakka Naasseeddino
(2 Kat. 19:8-19)*

⁸ Asoore kaatii Laakisha katamaappe denddiide bi kichcheeddawaa Asooretuwaa gadaaway sisiide, guyye simmeedda. Kaatii Liibina kataman olettiyaawaa demmeedda.

⁹ Kaatii Sanaakireebi, «Toop'p'iyaa Kaatii Tirihaak'i neena olanaw yeedda» yaagiyaa oduwaa

siseedda. Hizk'k'iyaasaw hawaadan yaagi kiit-teedda;

¹⁰ «Yihudaa Kaatiyaa Hizk'k'iyaasaa, neeni amanettiyyaa S'oossay neena, «Yerusaalame Asoore kaatiyaa kushiyan gelenna» yaagi c'immoppo.

¹¹ Be'a, Asoore kaatetuu biittatuwaa ubbaa ubbaanna d'ayssiide, untuntu ootseeddawaa neeni sisaadda. Yaatina, neeni attanii?

¹² Beni ta mayzza aawotuu bayzzeedda biittatuwaa s'oossatuu, hewanttunne Gozaana, Kaaraanenne Res'eefa biittatuwaa s'oossatuunne Talassaraan de'iyaa Edene asaa s'oossatuu he biittatuwaa bashshaappe ashsheeddinoo?

¹³ Hamaata kaatii, Arifaada kaatii, Safariwayma kaatii, Henaa'a kaatiinne Iiwa kaatii hak'an de'iino?» yaagi kiitteedda.

¹⁴ Hizk'k'iyaasi dabddaabbiiyaa kiitetteedda asatuwaappe akkiide nabbabeedda. Dabddaabbiiyaa Med'inaa Godaa Geeshsha Golliyaa akki afiide, Med'inaa Godaa sintsan mic'c'eedda.

¹⁵ Yaatiide Med'inaa Godaa hawaadan yaagi woosseedda;

¹⁶ «Abeet Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaw, kiruubetuwaappe gidduwaan uttiyaa Israa'eeliyaa S'oossaw, sa'aa kawutetsatuwaa ubbaa bolla ne s'alalay S'oossaa. Saluwaanne sa'aa neeni med'd'aadda.

¹⁷ Abeet Med'inaa Godaw, ne haytsaa haa yegaade sisa. Abeet Med'inaa Godaw, ne ayfiyaa pogaade s'eella. Neena, de'uwaa S'oossaa boranaw Sanaakireebi kiitteedda k'aalaa sisa.

¹⁸ «Abeet Med'inaa Godaw, Asoore biittaa kaatetuu kawutetsaa ubbaanne untuntu

gadiyaa bayzzeeddawe ee tuma.

¹⁹ Unttuntu s'oossatuwaa taman s'uuggi d'ayisseeddino; ayaw gooppe, unttuntu s'oossatuu wonikka asaa kushii massiide Kessedda mitsaanne shuchchaa gidiyaa diraw, tumu s'oossatuwaa gidikkino; hewaa diraw, unttuntu untunta d'ayisseeddino.

²⁰ Ha"i simmi abeet Med'inaa Godaw, nu S'oossaw, ne s'alalay S'oossaa gidiaawaa sa'aa kawutetsatuu ubbay erana mala, neeni nuuna Aa kushiyaappe wotsa akka!» yaagi woosseedda.

Isiyaasi Kaatiyaw Yeddeedda Kiitaa
(2 Kat. 19:20-37)

²¹ Hewaappe guyyiyaan, Amoos'a na'ay Isiyaasi Hizk'k'iyasaw hawaadan yaagi kiitteedda; «Med'inaa Goday Israa'eeliyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Neeni Asoore Kaatiyaa Sanaakireeba gaasuwaan taana woosseedda woosaa sisaad» yaagee.

²² Med'inaa Goday Sanaakireebawaa hawaadan yaagi haasaye:

«S'iyoonen de'iyaa Asay neena kad'ee;
Yerusaalame Asay bare huup'iyaa k'aatsiide,
neena k'iliic'ee.

²³ Neeni shek'k'eeddawenne toochcheeddawe oonee?

Neeni O bollan ne k'aalaa
d'ok'k'u ootsaade haasayaadii?
K'ay otoruwaan oona
d'ok'k'u gaade s'eellaadii?

Hewaa neeni ootseeddawe ta bollana,
Israa'eeliyaa Geeshsha bollana gidennee!

24 Neeni kiitteedda asatuwaa baggana Godaa
shek'k'aadda.

K'ay hawaadan yaagaadda;

«Taani taw de'iyaa c'ora paraa gaaretuwaan
d'ok'k'a deretuwaa huup'iyaa, Liibaanoosa
Deriyaa kiikiyaa kesaad.

Kesaade ubbaappe aduk'k'iyaa zigatuwaanne,
ubbaappe lo"iyaa s'iiddatuwaa k'ans's'aad.

Taani d'ok'k'aw wurssetsa gas'aanne,
c'iilimmo woraa gakkaad.

25 Taani allaga biittatuwaan
haatsaa ollatuwaa bookkaade,

Haatsaa untuntuppe ushaad.

Gibs'e gadiyaan goggiyaa haatsaa ubbaa
taani ta gediyaan gomppan yed'd'aade melis-
saad»

yaagaadda.

26 «Daro wodiyaappe kase,
neeni gimbbetteedda katamatuwaa
k'ok'k'ofaade,
shuchchaa keelaa kessana mala,
taani k'ofaa k'achcha wotseeddawaa neeni
erabeykkii?

Taani ha"i poliyaa halchchotuwaa,
beni halchcha wotsaad.

27 Hewaa diraw, untunttu asaw wolk'k'ay is's'ina,
untunttu kawushsheeddinonne yeellateed-
dino.

Untunttu gade maataa mala;
goshshan mokkeedda c'arshshaa mala.

Untunttu golliyaa huup'iyaan
mokkiyaa sharafaadaaninne ka"ennan
de'ishshin,

tishaan waagi meedda katsaadan haneed-dino.

28 «Shin neeni uttiyaasaa,
kesiyaasaa, geliyaasaanne,
ta bolla neeni hank'k'etteedda hank'k'uwaa
taani eray.

29 Neeni ta bolla hank'k'etteedda dirawunne,
ne otoruwaakka taani siseedda diraw,
taani ne siid'iyaan ta maaggaa aatsana;
ne doonaankka ta bis'aalaa barssana.

Yaataade neeni yeedda ogiyaanna,
taani neena guyye zaarana yaagee»
yaageedda.

30 Hewaappe guyyiyaan, Isiyaasi Kaatiyaa
Hizk'k'iyaasa hawaadan yaageedda; «Hawoo
new malaatay hawaa: Ha laytsi hintte azabbaa
mokkeedda katsaa maana; laytsi k'ay ha laytsi
mokkeeddawaa azabbaa maana. Shin kaala
laytsi hintte hintte huup'iyaan zeritenne c'akkite;
woyniyaa turaakka tokkitenne Aa teeraa miite.

31 Yihudaa asaappe atiyaawanttu s'ap'uwaa
duge yeddiide, bollan ayfiyaa ayifiyaa mitsaa
mala gidanawaa.

32 Ayaw gooppe, wuriidde atteedawaanttu
Yerusaalameppe, palaheeddawanttukka
S'iyooneppe kesana. Ubbaappe Wolk'k'aama
Med'inaa Godaa mishuu hewaa ootsiide polana.

33 «Hewaa diraw, Asoore kaatiyaabaa Med'inaa
Goday hawaadan yaagee; «Asoore kaatii ha kata-
maa gelenna; woy hawaan bare wonddaafiyaa
dukkenna; woy bare gondalliyyaa oyk'k'iide, ha
katamaa sintsa aad'd'enna; woy k'ay katamaa yu-
ushshuwaa biittaa dooriyaan dooddena.

³⁴ Asoore Kaatii bare yeedda ogiyaanna guyye simmana; I ha katamaa gelenna. Taani Med'inaa Goday hawaa oday.

³⁵ Taani ta bonchchuwaa dirawunne ta k'oomaa Daawita diraw, ha Katamaa boshissenaan ashsha akkana» yaagee» yaageedda.

³⁶ He gallassi k'amma Med'inaa Godaa kiitanchchay kesiide, Asoore Asay dunkkaa-needdasan, itti s'eetanne hosppun tammanne ichcheshu sha"a attuma asaa wod'eedda. Yaatina, Asay wontta suuriide be'iyaa wode, hayk'k'eedda asaa anhay hewan kumeedda.

³⁷ Hewaa diraw, Asoore Kaatii Sanaakireebi denddiide, guyye simmi biide, Nanawe kataman utteedda.

³⁸ Itti gallassi Sanaakireebi bare s'oossaa Nisirooka golliyaan goyinniid de'ishshin, Aa naanay Adiraameleekinne Sar"ees'eri mashshaan Aa wod'eeddino. Araaraate giyaa biittaa bak'ateeddino. Aa na'ay Asiraadooni Aa sa'aan kaateteedda. 37:38 Asiraadooni: I Ibraawetso k'aalan «Esar-Haddon» geetettee.

38

Kaatii Hizk'k'iyaasi Harggiide Pas'eedda (2 Kat. 20:1-11; 2 Od. 32:24-26)

¹ He wode Kaatii Hizk'k'iyaasi harggiide, hayk'k'ana mateedda. Yaati de'ishshin Amoos'a na'ay timbbitiyaa odiyaa Isiyaasi aakko biide, «Med'inaa Goday neena, «Neeni hayk'k'aasappe attina pas'akka; hewaa diraw, ne golliyaa giigissa» yaagee» yaageedda.

² Hizk'k'iyaasi godaakko simmi gisiide, Med'inaa Godaa woosseedda.

³ I «Abeet Med'inaa Godaw, taani ne sintsan tumatetsaaninne kumentsaa wozanaan hemetteeddawaanne k'ay neena nashechchiyaabaa ootseeddawaa taw neeni hassayana mala, taani neena woosay» yaagiide woosseedda; Hizk'k'iyaasi loytsi mishettiide yeekkeedda.

⁴ Hewaappe guyyiyaan, Med'inaa Godaa k'aalay Isiyaasakko hawaadan yaagiid yeedda.

⁵ «Baade; Hizk'k'iyyaasa, Med'inaa Goday ne mayzza aawuwaa Daawita S'oossay hawaadan yaagee; «Taani ne woosaa sisaad; ne afotsaakka be'aad. Ne laytsaa bolla taani new tammanne ichcheshu laytsaa gujjana.

⁶ Neenanne ha katamaa Asoore gadiyaa kaatiyaa kushiyaappe ashshana; taani ha katamaw olettaade ashshana yaagee» » yaaga yaageedda.

⁷ Isiyaasi gujjiidikka hawaadan yaageedda; «Med'inaa Goday bare geedda k'aalaa polanaw Med'inaa Godaw malaatay hawaa:

⁸ Be'a, Akaazi pude kesanaw giigisseedda detsaan de'iyaa kuway tammu tangguwaa guyye simmiide baanaadan, taani ootsana» yaageedda. Kuway tammu tangguwaa guyye simmiide beedda.

⁹ Yihudaa kaatii Hizk'k'iyaasi harggi pas'eeddawaappe guyyiyaan, s'aafeedda mazimurii hawaa:

¹⁰ Taani, «Ta de'o laytsaw biro bagga gakkiyaa wode, hayk'k'uwaa penggiyaanna gelana hanaytaa? Ta atteeda laytsaa bonk'k'i diggina, mela

attana hanaytaa?» yaagaad.

¹¹ Hewaadankka k'ay, «Taani pas'a de'iyaawanttu gadiyaan Med'inaa Godaa be'ikke; ha sa'aan de'iyaawanttu gidдонkka laa"entso Med'inaa Godaa be'ikke.

¹² Dorssaa heemmiyaawaa dunkkaaniyaadan, ta de'uu shodetteedda. Sheemayinnii afilaa harbbaan s'aas'iyaawaadan, taani ta de'uwaas'aas'aad; ikka taana shemayinniyaa harbbaappe duutseedda gallasaappe k'amma gakkanaw, neeni taana d'ayissaadda yaagaaddi.

¹³ Sa'ay wonttana gakkanaw taani maaduwaademmanaw waassaad. Shin gaammuwaadan I ta mek'etsaa ubbaa mentseedda. K'ay gallasaappe k'amma gakkanaw, neeni taana d'ayissaadda.

¹⁴ Taani c'iraashuwaadaaninne haatsaa kafuwaadan waassaad; harap'p'iyaadankka zuuzummaad. Ta ayifetuu saluwaa pude s'eelliidde s'eelliidde daabureeddino. Abeet Godaw, taani un"ettaad; neeni taana ha un"uwaappe kessa!» yaagaad.

¹⁵ Hawaa ubbaa S'oossay I bare huup'iyaan ootseedda; yaatina, taani ayaa gaanaw danddayay-ittaa? Ta shemppuu loytsi un"etteedda diraw, ta laytsaa ubbaan ashkketetsaan hamettana.

¹⁶ Abeet Godaw, hawanttu mala yewotuwaan Asay pas'a de'ee. Hay ta pas'atetsaa zaaraade, taana pas'a wotsaarikkii!

¹⁷ Be'a, taani ha wolk'k'aama tuggaa tuggateed-dawe taw lo"a gideedda. Neeni ta shemppuwaa bashshaa ollaappe guyye zaaraade ashshaada; neeni ta nagaraa ubbaa neeppe guyye zaaraade olaadda.

18 Ayaw gooppe, duufuu neena galatenna; hayk'k'uukka neena sabbenna. C'iimma ollaw duge wod'd'iyaawanttu neena ammantsee giide hidootaa ootsikkino.

19 Taani hachchi neena galatiyaawaadan, pas'a de'iyaawanttu s'alalatuu neena galatiino; neeni ammansiyaawaa aawuu bare naanaatoo odee.

20 Med'inaa Goday taana ashshana; hewaa diraw, nuuni nu de'uwaa laytsaa ubbaan, Med'inaa Godaa golliyaan bak'etteedda kiriyaan waas'etteedda diitsaan yes's'ana.

21 Hawaappe kase Isiyaasi, «Balasiyaa teeraa daas's'iide, Aa gaafuwaa bolla wotsite. Yaatooppe, I pas'ana» yaagi wotseedda.

22 Hizk'k'iyaasikka, «Taani pas'aade Med'inaa Godaa Geeshsha Golliyaa pude kesanawoo malaatay ayee» yaagi Isiyaasa oochchi wotseedda.

39

Baablooneppe Kiitettiide Yeedda Asatuwaa (2 Kat. 20:12-19)

1 He wode, Baladaana na'ay, Baabloone Kaatii Marodaaki Baladaani, Hizk'k'iyaasi harggiide pas'eeddawaa siseedda diraw, dabddaabbiyaanne imuwaa Hizk'k'iyaasaw yeddeedda.

2 Hizk'k'iyaasi kiitettiide yeedda asatuwaa mokkeedda. Yaatiide bare shaluwaa minjjiyaa golliyaan de'iyaa biraa, work'k'aa, sawuwaa, al'o zayitiyaa, bare olaa miishshaanne bare shaluwaa minjjiyaa golliyaan de'iyaawaa ubbaa untuntta

besseedda. Bare son woy bare kawutetsaa gid-don de'iyaaawaa ubbaappe Hizk'k'iyaasi untuntta bessenaan aggeedabay ayaynne baawa.

³ Hewaappe guyyiyaan, timbbitiyaa odiyaa Isiyaasi Kaatiyaa Hizk'k'iyaasakko yiide, «Ha asatuu waageeddinoo? Unttuntu hak'appe yeeddino?» yaagi oochcheedda.

Hizk'k'iyaasi, «Unttuntu taakko haakko gadiyaappe, Baablooneppe yeeddino» yaageedda.

⁴ Isiyaasi k'aykka, «Unttuntu ne son ayaa ayaa be'eeddinoo?» yaageedda.

Hizk'k'iyaasi, «Unttuntu ta son de'iyaa ubbabaa be'eeddino; ta shaluwaa minjjiyaa golliyaan de'iyaaabaappe taani untuntta bessabeennabay ayaynne baawa» yaageedda.

⁵ Hewaappe guyyiyaan, Isiyaasi Hizk'k'iyyaasa, «Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday giyaawaa sisa.

⁶ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Ne kaatiyaa golliyaan de'iyaaabay ubbabaynne ne mayzza aawotuu hachchi gakkanaw shiishsheeddabay ubbabay ubbaanna omoodettiide, Baabloone biittaa baana gallassatuu yaana; aappe ayaynne attena.

⁷ K'ay new yelettana, ne ashonne ne suutsaa gidiyaa, ne attuma zaratuwaappekka omoodettiide baana; biide Baabloone kaatiyaa golliyaan goyro gidiide ootsana» yaagee» yaageedda.

⁸ Hizk'k'iyaasi zaariide, «Neeni odeedda Med'inaa Godaa k'aalay lo"a» yaageedda. Ayaw gooppe, Hizk'k'iyaasi, «Taani de'eedda laytsan

saruunne woppay de'ana gidennee» yaagi k'oppeedda.

S'oossay Bare Asaa Ashiyaawaa Gidussaa

40

(40:1—48:22)

Mintsetsuu Kumeedda K'aalaa

¹ Hintte S'oossay hawaadan yaagee; «Ta asaa mintsetsite! Mintsetsite!

² Yerusaalamewukka, iza omooduwaan de'eedda wodii poletteeddawaa, Izi nagaray atto geetetteeddawaa odite; Izi nagaraa diraw, Med'inaa Goday izo laa"u dakkuwaa mureeddawaa odite» yaagee.

³ Itti hawaadan yaagiyaa kooshshaa sisettee; «Mela biittaan Med'inaa Godaa ogiyaa giigissite; nu S'oossaw mela gadiyaan aakko ogiyaa sitti oot-site.

⁴ Wombbaa ubbay d'ok'k'u gaana; derii ubbayne yewuu ubbay zik'k'i gaana. Bayeedda ogii salallana; korp'p'ukorp'p'a biittaykka dembbattana.

⁵ He wode, Med'inaa Godaa bonchchuu k'onc'c'ana; ashuwaa mayyeedda ubbay hewaa ittippe be'ana. Ayaw gooppe, Med'inaa Godaa doonay hewaa haasayeedda» yaagee.

⁶ Itti kooshshay, «Waassa!» yaagiyaawaa sisaad.

Taani, «Waagaade waassoo?» yaagaad.

«Asay ubbay maataa mala; Aa bonchchuu ubbaykka dembbaa c'iishshaa mala.

⁷ Med'inaa Goday bare shemppuwaa Aa bollan shemppiyyaa wode, maatay melee; c'iishshaykka k'ok'k'ofettee. Asay tumu maataa mala.

⁸ Maatay melee; c'iishshaykka k'ok'k'ofettee; shin nu S'oossaa k'aalay med'inaw ek'k'iide de'ee» yaaga waassa.

⁹ Neenoo mishiraachchuwaa odiyaa Siyoonee, d'ok'k'a deriyaa pude kesa; nenoo mishiraachchuwaa odiyaa Yersaalame, ne kooshshaa wolk'k'aappe d'ok'k'u ootsa; yayyoppa; d'ok'k'u ootsa; yaataade Yihudaa katamatoo, «Hintte S'oossay haweko» yaaga oda.

¹⁰ Be'ite, Ubbaa Mooddiyaa Med'inaa Goday wolk'k'aanna yee; Aa k'esii aw mooddana. Be'ite, Aa woytay aanana de'ee; Aa oosuwaa gatiikka Aa sintsaana.

¹¹ I bare wudiyaa hentsanchchaadan mizee; bare dorssaa maratuwaakka bare k'esiyaan shiishshiide, bare kiwuwaan idimmana. D'antsiyaawanttakka loddan kaaletsana.

Ubbaappe Bolla Gideeda Israa'eeliyaa S'oossaa

¹² Haatsuwaawaa bare kushiyaa kop'p'iyaan makkeeddawe, salotuwaawaa takkaad'iyaan likkeeddawe, biittaa baanaa k'un"aan makkeeddawe, k'ay deretuwaanne zoozetuwaakka miizaanan likkeeddawe oonee?

¹³ Med'inaa Godaa Ayaanaa azazeeddawe, woy Aa zoriyaawaa gidiide tamarisseeddawe oonee?

¹⁴ I barew k'onc'c'anaadan, Med'inaa Goday oonana zoretteedee? Woy Aa suure pirddaa ogiyaa tamarisseeddawe oonee? Woy Aa aad'd'eeda

eratetsaa tamarisseeddawe woy Aa akeekaa ogiyaa besseeddawe oonee?

¹⁵ Be'ite, kawutetsatuu baareetaa gidдон de'iyaa itti s'okiyaa haatsaa mala. Unttuntu miizaanan de'iyaa guutsaa baanaadan paydeteeddino. Be'ite I dagatteedda haatsaakka liik'o baanaadan mazzanee.

¹⁶ Liibaanoosa mitsay aw eetsanaw gidenna; aan de'iyaa do'atuukka s'uuggiyaa yarshshoo gidikkino.

¹⁷ Kawutetsatuu ubbay Aa sintsan baynnawaa mala; untuntu Aa sintsan ubbaa baynabaappekka guutsaadan paydettiino.

¹⁸ Yaatina, S'oossaa hintte oonana malatissiitee? Woy ay misiletuwaanna likkii s'eelliitee?

¹⁹ Eek'aa misiliyaa gidoope, kushiya hiillaa eriyaa Asay Aa massee; hewaa k'ay work'k'aa tigiyaawe work'k'aa sheeshshee; biraa tigiyaawekka Aa bolla biraa sanssalataa med'd'ee.

²⁰ Hewoo shaluu bayinna hiyyeesay yarshshoo wook'k'enna mitsaa dooree; yaatiide, he misilii k'aas's'ennaadan essanaw kushiya hiillaa eriyaa asaa koyee.

²¹ Eribeykkitee? Woy sisibeykkitee? Hawe hinttenttoo koyiroppe odettibeennee? Woy sa'ay med'ettoodeppe hawaa hintte akeekibeykkitee?

²² I biittaa yuushshuwaappe bolla baggan bare araatan uttee; gadiyaan de'iyaawanttu Aa sintsan bumburetsaa mala. Salotuwa gaaridduwaadan piddi ootsiyaawe, k'ay de'iyaasaa ootsiide, dunkkaaniyaadan toliyaawe,

²³ kaappatuwaa bayinnabaadan ootsiyaawe, biittaa kaaletsiyaawanttakka hada ootsiyaawe Aa.

²⁴ Biro untuntu tokettosaanne zerettosaanna, k'ay s'ap'uwaakka biro gadiyaan yeddosaanna, S'oossay untuntu bolla c'arkkuwaa yeddi aggeeda; untuntukka meleeddino; gotii untunta suullaadan afeeda.

²⁵ Geeshshay untunta, «Yaatina, taani aanana likkettanaw taana oonana malatissiiitee?» yaagee.

²⁶ Hintte ayfiyaa d'ok'k'u ootsiide, saluwaa s'eellite; he s'oolinttetuwaa med'd'eeddawe oonee? I untunta olanchchaadan kaaletsee; untuntu payduwaakka eree. I untunta ubbaakka untuntu suntsan suntsan s'eese. Aa anggaa gitatetsaappenne Aa wolk'k'aa minotetsaappe dendeeddawaan, untuntuppe ittuunne d'ayenna.

²⁷ Neenoo Yaak'ooba, nenoo Israa'eeliyaw, «Ta ogii Med'inaa Godaappe geemmedda; S'oossay ta pirddaa sheneko geedda» yaaga ayaw amaas-salay? K'ay ayaw hawaadan haasayay?

²⁸ Erabeykkii? Sisabeykkii? Med'inaa Goday med'inaa S'oossaa; I biittaa ubbaakka med'd'eeddawaa. I daabureenna; woy wolk'k'ay aw wureenna; ooninne Aa k'ofaa eranaw danddayenna.

²⁹ Daaburanchhaw wolk'k'aa immee; minotet-say bayinnawookka minotetsaa gujje.

³⁰ Haray atto yalaga naanaykka daaburiino; k'ay wolk'k'aa wuriino. Wodallatuukka ubbaanna daaburiide kunddiino.

³¹ Shin Med'inaa Godaa ammanettiide naagiyaawantu, barenttu wolk'k'aa ooratsana.

Unttuntu arggantsatuwaadan, k'efiyaan pude kesana; wos's'iide daaburikkino; hamettiidekka wolk'k'aa wurikkino.

41

Israa'eeliyaw S'oossaa Maaduwaaw

¹ S'oossay hawaadan yaagee; «Hinttenoo abbaa doonaan de'iyaa biittatoo, c'o"u giide, taani odiyaawaa sisite! Asay barenttu minotetsaa ooras's'isino; untunttu haa shiik'iide haasayiino. Ane nuuni pirddettanaw ittippe shiik'oytte.

² «Biyasaa ubbaan s'ooniyaa ittuwaa away doliyaa baggappe dentseeddawe oonee? I kawutetsatuwaa Aa sintsan aatsiide immee; yaatina, I kaatetuwaa gediyaappe garssana yed'd'ee. I untuntta bare mashshaan baanaadan ootsee; k'ay bare wonddaafiyaan suullaadan ootsee.

³ I untuntta yederssiide, Aa gedii kase yed'd'ibeenna ogiyaanakka saro aad'd'ee.

⁴ Hawaa ootseeddawenne poleeddawe k'ay yeletatuwaakka koyiroppe s'eeseeddawe oonee? Taani Med'inaa Goday, koyiruu, wurssetsaawanttunakka de'iyaawe, taani Aa» yaagee.

⁵ Abbaa doonaan de'iyaa biittatuu be'iide yayyeeddino; sa'aa gas'atuukka kokkoreeddino. Untunttu ittippe shiik'iide, taakko yeeddino.

⁶ Asaa ubbay bare shooruwaa shooruwaa maaddee; k'ay bare ishaa, «Minna» yaagee.

⁷ Kushiya hiillanchchay work'k'aa tigiyaawaa mintsetsee; Madooshaan lee'issiyaawe baachan birataa seerisiyaawaa, «Minna» yaagee. I birataa

ittippe gatsiyaawaa, «Hawe lo"a» yaagee; k'ay he eek'ay k'aas's'ennaadan, untunttu misimaariyan d'ogiino.

⁸ S'oossay hawaadan yaagee, «Shin nenoo Israa'eeliyaw, ta k'oomaw, taani dooreedda Yaak'ooba, ta dabbuwaa Abrahaama zariyaw,

⁹ taani neena biittaa gas'aappe akkaade, k'ay wurssetsa haako saappe s'eesaade, «Neeni ta k'oomaa» yaageeddawoo, taani neena dooraad; k'ay taani neena olikke.

¹⁰ Taani neenana de'iyaa diraw yayyoppa; taani ne S'oossaa gidiyaa diraw dagammoppa. Taani neena minisana; k'ay taani neena maaddana. Taani neena ta s'ooniyaa ushechcha kushiyan zempписаade oyk'k'ana.

¹¹ «Be'a, neena hank'k'ettiyaa ubbay yeellatiide kawushshana; neenana ek'ettiyaawanttu kasekka bayinnawaadan haniide d'ayana.

¹² Neenana walak'etiyaawantta neeni koyana; shin neeni untuntta demmakka. Neenana oletiyaawanttu kasekka bayinnabaadan, shufuro gidiide d'ayana.

¹³ Ayaw gooppe, taani Med'inaa Goday, ne S'oossay, ne ushechcha kushiya oyk'k'ana. Neena, «Yayyoppa, taani neena maaddana.

¹⁴ Neenoo gus'uniyaw, Yaak'ooba, hinttenoo Israa'eeliyaa asaw, yayyoppite; taani hinttena maaddana. Med'inaa Goday, hinttena woziyaawe, Israa'eeliyaa Geeshshaa» yaagay.

¹⁵ Be'a, taani neena ooratsa, k'aranne achchaana de'iyaa, k'os's'anaw go'ettiyaa

miishshaa ootsaad. Neeni deretuwaa k'os's'aade liik'issana; zoozetuwaakka suullaadan ootsana.

¹⁶ Neeni untuntunta punnana; c'arkkuu untuntunta afana; gotiikka untuntunta laalana. Shin neeni Med'inaa Godaan nashettana; k'ay Israa'eeliyaa Geeshshan bonchchettana.

¹⁷ «Hiyyeesatuunne metootanchchatuu haatsaa koyina untunttuu d'ayiyaa wode, k'ay untunttu kookkiikka saamuwaan meliyaa wode, taani Med'inaa Goday untuntta sisana; taani, Israa'eeliyaa S'oossay untuntta aggikke.

¹⁸ Taani mela d'ok'k'a sa'atuwaan shaafaa, k'ay wombbatuwaa giddonkka pulutuwaa d'uussana. Mela biittay haatsay eelliyaasaa, k'ay mela biit-taakka haatsay d'uuk'k'iyasaa ootsana.

¹⁹ Bazzuwaan zigaanne guugantsaa, barsseenetiyaanne zayitiyaa wogaraa dolissana. K'aykka bazzuwaan s'idiyaa, odooruwaanne wogaraa ittippe wotsana yaagee.

²⁰ Israa'eeliyaa Geeshshay hewaa med'd'eeddawaa, k'ay Med'inaa Godaa kushii hewaa ootseeddawaa Asay be'annanne erana mala, k'ay k'oppananne ittippekka akeekana mala, taani hewaa ootsaad.

S'oossay Worddo S'oossatuwaa Is's'ee

²¹ «Med'inaa Goday, «Ane hintte mootuwaa haa aatsite» yaagee. Yaak'ooba Kaatii, «Ane hintte gaa-suwaakka haa ahite» yaagee.

²² Ane untunttu barenttu misiletuwaa haa ay-ina, ayay hananaw de'into, untunttu misiletuu nuw odino. Nuuni akeekana malanne untunttu wurssetsaakka erana mala, kase yewotuu ayentto

nuw odite; woy k'ay sintsaappe timbbitiyaa nuw awaayite.

²³ Hintte s'oossatuwaa gidiyaawaa nuuni erana mala, sintsaappe yaanaw de'iyaaawaa nuw odite. Nuuni dagamana malanne yayana mala, lo"o gidina iita gidina, ane ittibaa ootsite.

²⁴ Be'ite, hintte baynnawaa mala; hintte oosuukka hada. Hinttena dooriyaa asaykka barew sheneyiyaawaa.

²⁵ «Taani huup'issa baggappe ittuwaa dentsaad; I yeedda. K'ay ta suntsaa s'eesiyaa ittuu away doliyaa baggappe yaana. Urk'k'aa med'd'iyaaawe urk'k'aa yed'd'iyaaawaadan, I kaaletsiyaawantta yed'd'ana.

²⁶ «Hawaa nuuni erana mala, koyiro nuw awaayeeddawe oonee? Woy nuuni, «I likke» gaana mala, kasetiide nuw odeeddawe oonee? Ooninne hawaa odeeddawe baawa; ooninne timbbitiyaa odibeenna. K'ay hintte k'aalaakka siseeddawe baawa.

²⁷ Taani hawaa kasetaade S'iyooniw awaayaad; k'ay taani Yerusaalamewukka mishiraachchuwaa odiyaawaa immaad.

²⁸ Shin taani s'eelledda wode ittuunne baawa; taani zoriyaa oochchiyaa wode, untunttu misiletuwaa gididon zaaruwaa immiyaa ittuunne baawa.

²⁹ Be'ite, untunttu ubbaykka hada; untunttu oosuukka mela; siilissiide med'd'edda untunttu misiletuu mela c'arkkuwaa» yaagee.

42

Med'inaa Godaa K'oomaa

¹ Taani zemppisaade oykeedda ta k'oomay, ta shemppuu aan nashetiyaawe, taani dooreeddawe hawoko. Taani ta Ayaanaa Aa bolla wotsaad; I kawutetsatoo suure pirddaa ahana.

² I waassenna; woy bare k'aalaa d'ok'k'issenna; woy k'ay bare k'aalaa ogiyaan sissenna.

³ Tinc'c'ettedda shombbok'uwaaw I mentsenna; k'ay lii'akattiide ees's'iyaa muk'aaddaakka I toyis-senna. I ammanettiide, suure pirddaa ahana.

⁴ I biittaaan suure pirddaa essennan de'iidde aggena; woy guyye geena. Abbaa doonaa biit-tatuwaan de'iyaa Asay ubbay Aa higgiiyaa sisanaw naagee.

⁵ S'oossay Med'inaa Goday, salotuwaaw med'd'iide mic'c'eeddawe, sa'anne sa'aappe kesiyaawaa ubbaa ootseeddawe, sa'aan de'iyaa asaw shemppuwaa immiyaawe, aan hametiyyaa ubbaw de'uwaaw immiyaawe hawaadan yaagee;

⁶ «Taani Med'inaa Godaa; taani neena s'illotetsan s'eesaad; taani ne kushiyyaa oyk'k'aade, neena naagana. Taani neena kawutetsatoo poo'o oot-saade, k'ay asawukka c'aak'uwaaw ootsaade im-mana.

⁷ Neeni k'ook'iyaa ayfiyaa dooyana mala, omoodetteeddawantta omooduwaa golliyaappe kessana mala, d'uman de'iyaaawanttakka k'asho golliyaappe kessana mala,

⁸ Taani Med'inaa Godaa; hewe ta suntsaa. Ta bonchchuwaaw taani haraw immikke; ta galataakka masettiide giigeedda misiletoo immikke.

42:1 Mat. 3:17; 17:5; Mar. 1:11; Luk'. 3:22; 9:35 **42:1** Mat. 12:18-21 **42:5** Kit. 17:24-25 **42:6** Isa. 49:6; Luk'. 2:32; Kit. 13:47; 26:23

⁹ Be'ite, kase taani odeeddawanttu ubbay polletteeddino. Ha'i k'ay taani ooratsabaa awaayay; untunttu hananaappe kasetaade taani hinttent-too oday» yaagee.

Galataa Yetsaa

¹⁰ Med'inaa Godaw ooratsa mazimuriyaa yes's'ite; biittaa gas'aappe doommiide, Aa galataa odite.

Abbaa bollan biyaawanttunne,

aan kumeedda ubbaykka ane waassino.

Abbaa doonaa biittatuunne untunttun de'iyaa ubbaykka yes's'ino.

¹¹ Mela biittaynne bazzuwaan de'iyaa katamatuu, k'ay K'eedaare Asay de'iyaa mootsatuukka, barenttu k'aalaa d'ok'k'u ootsino. Sela'a giyaa kataman de'iyaa wanttukka, deriyaa huup'iyaaappe barenttu ililssaa sissino.

¹² Untunttu bonchchuwaa Med'inaa Godaw immino;

Aa galataakka gas'aa biittatuwaan awaayyino.

¹³ Med'inaa Goday mino asaadan kesana; olanchchaa asaadan, I bare hank'k'uwaa dentsana.

I waassana; bare k'aalaakka d'ok'k'u ootsiide awaayana.

I mino gidiyaawaa bare morkkatuwaa bessana.

S'oossay Bare Asaa Maaddanaw K'aalaa Geleedda

¹⁴ S'oossay hawaadan yaagee;

«Adussa wodiyaappe taani saruwaan takkaad;
c'o"u gaade danddayaad.

Ha"i yeluu oykeedda mishiratiidan,

taani waassana;

tookka tookkaade shemppananne
peenuk'ana.

- 15 Taani deretuwaanne zoozetuwaa laalana;
unttunttun mokkeeddawaa ubbaa melissana.
Shaafatuwaa mela kessana;
del"etuwaakka melissana.

- 16 «Taani k'ook'etuwaa untuntu erenna
ogiyaanna ahana;
untuntu erenna loossuwaanakka kaalet-
sana.

Untuntu sintsan de'iyaa d'umaa poo'oo laam-
mana;

korp'p'ukorp'p'a sa'aakka salallissana.

Hewantta taani untunttoo ootsana;

taani geedda ha yewotuwaa ootsenan ag-
gikke.

- 17 Shin massiide giigisseedda misiletuwaan am-
manettiyaawanttu,

k'ay siilissiide giigisseedda misiletuwaa,

«Hintte nu s'oossatuwaa» yaagiyaawanttu,

guyye simmana.

Untuntu mule yeellatana»

yaagee.

Israa'eeliyaa Asay Tamaarennan

Is's'eedda Is'uwaa

- 18 S'oossay hawaadan yaagee; «Hinttenoo tul-
letoo, sisite; hinttenoo k'ook'etoo, hintte be'ana
mala s'eellite.

19 Ta k'oomaappe hara k'ook'ii oonee? Taani kiittiyaa uraappe hara tullii oonee? S'oossaw dummateedda uraadan, woy Med'inaa Godaa k'oomaadan k'ook'ay oonee?

20 Darobaa s'eelliita; shin akeekikkita. Hinttenttu haytsatuukka dooyaa; shin sisikkino» yaagee.

21 Med'inaa Goday bare s'illotetsaa diraw, bare higgiiyaa gitayanawunne bonchchanaw doseedda.

22 Shin hawe Asay bonk'k'etteeddanne wotsi aketeedda. Unttuntu ubbaykka diizzan oyk'k'ettiide, k'asho golliyaan k'osetteeddino. Unttuntu bonk'k'etteeddino; shin unttunta ashshiyaawe baawa. K'ay omoodetteeddino; shin ooninne, «Zaarite» yaagiyaawe baawa.

23 Hintte giddoppe hawaa sisanawe oonee? K'ay sintsaappe yaana wodiyaabaa hayzzanawe oonee?

24 Yaak'ooba omooddiyaawoo, Israa'eeliyaa bonk'k'iyaawoo aatsiide immeeddawe oonee? Aa bolla nuuni nagaraa ootseedda, Aa ogiyaan unttuntu beennan is's'eeddanne Aa higgiiyawukka unttuntu azazettenan is's'eedda Med'inaa Godaa gidenneeyye?

25 Hewaa diraw, I unttuntu bolla bare hank'k'uwaaw suuluwaanne yashshiyaa olaa guseedda; I unttuntu yuushshuwaan tamaa eetseedda, shin unttunta eribeykkino; I unttuntu s'uuggeedda; shin unttuntu akeekibeyikkino.

S'oossay Bare Asaa Ashshana Geedda

¹ Shin nenoo Yaak'ooba neena med'eeddawoo, nenoo Israa'eeliyaw, neena giigiseedda Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani neena wozeedda diraw yayyoppa. Taani neena ne suntsan s'eesaad; neeni tawaa.

² Neeni haatsaa gidduwaana pinniyaa wode, taani neenana gidana. Neeni shaafatuwaa gidduwaana pinniyaa wodekka untuntu neena muukkikkino. Neeni tamaa giddona aad'd'iyaa wode, s'uugettakka; lac'uukka neena meenna.

³ Ayaw gooppe, taani neena Ashshiyaa Israa'eeliyaa Geeshsha, Med'inaa Godaa ne S'oossaa. Taani Gibbs'e new wozo ootsaade, Toop'p'iyaaanne Saaba ne laamiyaa ootsaade immana.

⁴ Neeni ta sintsan al"anne bonchcho gidiyaa dirawunne, taanikka neena siik'iyaa diraw, ne laamiyaw asaa, ne shemppuwaa laamiyawukka kawutetsatuwaa immana.

⁵ «Taani neenana de'iyaa diraw yayyoppa; taani ne zeretsatuwaa wulahaappenne dolahaappe shishshaade ahana.

⁶ Taani huup'issa bagga, «Untuntu zaaraade aha!» yaagana. Gedissa baggaakka, «Untuntu te"oppa» yaagana. Ta attuma naanatuwaa haakuwaappe, ta mac'c'a naanatuwaakka sa'aa gas'aappe ahana;

⁷ ta suntsan s'eegetteedda ubbatuwaa, taani ta bonchchoo med'd'eeddawantta, taani giigisseed-dawantanne ootseeddawantta hammite» yaagana.

Israa'eelii S'oossaa Markka

⁸ Ayifii de'ishshin k'ook'eedda asatuwaa, hayt-saykka de'ishshin tulleeddawantta kessa;

⁹ Kawutetsatuu ubbay ittippe shiik'ino; asaykka shiik'uwaa utto. Unttuntu giddoppe hawaa odanawunne kase aad'd'eeda yewotuwaa nuuna bessanaw danddayiyaawe oonee? Hara asaykka sisiide, «Hawe tuma» yaagana mala, unttuntu likke gidiyaawaa bessanaw barenttu markkatuwaa ayino.

¹⁰ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Hintte ta markkatuwaa; hintte taana erana malanne ammanana mala, k'ay taani S'oossaa gidiyaawaa akeekana mala, taani dooreedda ta k'oomatuu hinttena. Taappe kase hara s'oossi med'ettibeenna; woy taappe guyyiyankka hara s'oossi de'enna.

¹¹ «Taanattee; taani Med'inaa Godaa. Taappe attina, hara ashshiyaawe baawa.

¹² Taani odaad, ashshaadinne awaayaad. Hintte gidдон hara allaga s'oossi de'ibeenna. Taani Med'inaa Godaa gidiyaawoo taw hintte markkatuwaa.

¹³ Taani S'oossaa; s'ap'uwaappe doom-maadekka taani taanattee. Ta kushiyaappe ooninne ashshenna; taani ootseeddawaa laammanaw danddayiyaawe baawa» yaagee.

Med'inaa Godaa Maarotaanne Amanetena Israa'eeliyaa

¹⁴ Med'inaa Goday, hinttena Woziyaawe, Israa'eeliyaa Geeshshay hawaadan yaagee; «Hintte diraw, Baabloone bolla olanchchatuwaa kiittaade Baabloonatuwaa unttuntu c'ee'k'etiyaa Markkabiyaanna betisana.

15 Taani Med'inaa Godaa, hintte Geeshsha, Israa'eeliyaa med'd'eeddawaa, hintte Kaatiyaa» yaagee.

16 Med'inaa Goday hawaadan yaagee, Abbaa gidдон ogiyaa, wolk'k'aama haatsatuwaa gid-dooppekka loossuwaa kessiide,

17 paraa gaaretuwaanne paratuwaa, olanchchatuwaanne mino asatuwaa abbaw ahi-ide, untunttu denddenaadan zak'k'ulsseedda Med'inaa Goday, k'ay untunttu muk'aaddaa lac'uwaadan toysseedda yaagee

18 «Kase yewotuwaa haasayoppite; beniwaakka k'oppoppite.

19 Be'ite, ha"i taani ooratsabaa ootsay; ikka ha"i mokkee. Hintte hewaa erikkiteeyye? Taani bazzuwaan ogiyaa, mela biittankka shaafatuwaa kessana.

20-21 Wora do'atuu, worakanatuunne sagonatuu taana bonchchana. Ayaw gooppe, ta galataa awaayana mala, ta giigisseeddanne dooreedda ta asaw taani bazzuwaan haatsaa, mela biittankka shaafatuwaa immay.

22 «Shin nenoo Yaak'ooba, neeni ta suntsaa s'eesaabaakka; nenoo Israa'eeliyaw, neenikka taana salettaadda.

23 Neeni taw s'uuggiyaa yarshshoo dorssaa ahabaakka; woy hara yarshshotuwaankka taana bonchchabeykka. Taani neena katsaa yarshshuwaa imma gaade waayissabeykke; woy k'ay is'aanaa imma gaade daaburssabeykke.

24 Neeni taw is'aanaa shaluwaan shammabaakka; woy ne mehiyaa yarshshuwaa mod'd'uwaan taana kalissabaakka. Shin neeni ne

nagaran taana waayissaadda; ne naak'uwaankka taana daaburssaadda.

²⁵ «Taana, ne bayzzuwaa ta diraw gaade k'uc'c'iyaaawe taanattee; ne nagaraakka zaaretsaade haassaykke.

²⁶ Taana hassayissa; ane ittippe ha yewuwaa mootettoytte. Neeni s'illuwaa gidiyaawaa be'anaw ane ne yewuwaa bidda.

²⁷ Ne koyiro aawuu nagaraa ootseedda; neena tamarissiyaawanttukka taana naak'k'eeddino.

²⁸ Hewaa diraw, taani Geeshsha Mak'idasiyaa kaappatuwaa tunissaad; Yaak'ooba bashshaw, Israa'eeliyaakka shek'aw aatsaade immaad» yaagee.

44

S'oossay S'oossaa S'alalaa

¹ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Ta k'oomaw Yaak'ooba, taani dooreedda Yishruunaa, ha"ikka sisa.

² Taani neena med'd'aad; ne daay uluwaan neena giigissaadinne maaddaad. Ta k'oomaa Yaak'ooba, taani dooreeddawoo, yayyoppa.

³ Taani saametteedda gadiyaan haatsaa gussana; mela biittankka pulttuwaa gogissana. Taani ta Ayaanaa ne naanatu bolla, ta anjjuwaakka ne zeretsatuwaa bolla gussana.

⁴ Haatsaa doonaan mokkeedda maataadan, k'ay goggiyaa pulttuwaa matan de'iyaa mitsaadan, untuntu mokkana.

⁵ Ittuu, «Taani Med'inaa Godaawaa» yaagana; haray k'ay barena Yaak'ooba suntsan s'eesana; haraykka, k'ay bare kushiya bolla, «Taani

Med'inaa Godaawaa» yaagiide s'aafana; I k'ay barena Israa'eelii s'eessettiyaa siik'uwaa suntsan s'eesana» yaagee.

⁶ Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa Kaatii, Aa Woziyaawe, Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Koyiruu taana; wurssetsaykka taana. Taappe hara S'oossay baawa.

⁷ Ta malay oonee? De'ooppe ane awaayo; k'ay ane ta sintsan ek'k'iide odo. Benippe doommiide, sintsaappe yaanawaa odiyaawe oonee? Ane untunttu sintsaappe timbbitiyaa nuw odino.

⁸ Yayyoppite; k'ay dagammoppite. Taani hawaa hinttenttoo benippe doommaade odabeykkita? K'ay awaayabeykkita? Hewoo taw hintte markka. Taappe attina, hara S'oossay de'ii? Hara Zaalli baawa; taani oonanne erikke» yaagee.

Eek'aa Goyinuwaa Bolla Haasayetteedda Bore Haasayaa

⁹ Eek'aa misiletuwaa massiide med'd'iyyaa ubbatuu hada; untunttu aan nashettiyaabatuu untuntta go'ikkino. Untunttu markkatuukka be'ikkinonne erikkino. Hewaa diraw, untunttu yeellatana.

¹⁰ S'oossaa giigisseeddawe, woy ayawunne go"enna misiliyaa masseeddawe oonee?

¹¹ Be'ite, Aa laggetuu ubbay yeellatana; kushiya hiillanchchatuu ubbay asaa. Ane untunttu ubbaykka ittippe shiik'iide ek'k'ino. Untunttu yayana; k'ay untunttu ubbaykka ittippe yeellatana.

12 Birataa k'os's'iyaaawe bare bukkiiyaa birataa taman wotsee; bonk'k'eeddawaa baachan k'os's'iide, bare mino k'esiyaan Aa med'etaa giigissee. Hewaa giigissiide koshatee; Aa minotetsaykka wuree. Haatsaakka ushenna; labbanee.

13 Anaas'ii wodoruwaan likkee; irssaasiyan Aa bolla malaataa wotsee; yaatiide maloogiyaan lil"issee. Likkiide, puulaana de'iyaa asaa misiliyaa malatissi giigissiide, bare son wotsee.

14 I hewaa ootsanaw zigaa k'ans's'ee; woy wolaa woy s'idiyaa wora giddoppe dooriide dic'c'anaadan ootsee. Woy is's'ooppe, I zigaa tokkina, iray Aa dichchanaw naagee.

15 Hewaappe guyyiyaan, I Asay eetsiyaa mitsaa gidee; ikka aappe bagga akkiide, eetsiide ho"ee; k'ay bagga eetsiide, ukitsaa uukkee. Aappekka s'oossaa med'd'iide, aw goyinnee; k'ay misiliyaa massiide, Aa sintsan gufannee.

16 Aappe bagga taman eetsiide, k'umaa katsee; baggan ashuwaa s'iis's'iide, kaalliide mee. K'ay tamaa ho"i simmiide, «Hashshu, laa hawe ayaa ho"ii!» yaagee.

17 K'ay atteeda mitsaa massiide, barew goyinniyaa s'oossaa misiliyaa kessee. He misiliyaa sintsan guufanniide, aw goyinnee; yaatiide, «Neeni ta s'oossaa gideedda diraw, taana ashsha» yaagiide woossee.

18 Unttuntu ayinne erikkino; ayinekka akeekikkino. Ayaw gooppe, unttuntu be'enna mala, unttuntu ayfii goozetteedda; k'ay akeekena mala, unttuntu wozanaykka gorddetteedda.

19 Eek'aa ootsiyaa Asay bare wozanaan, «Aappe bagga taman eetsaad; Aa bonk'k'uwaankka ukit-saa uukkaad; ashuwaakka aan s'iis's'aade maad. Yaatina, aappe atteedawaa sheneyiyaa eek'aa oot-saade med'd'oo? K'ay mitsaa mudoo guufannaade goyinnoo?» yaagiyaa eri woy akeeki oossinne baawa.

20 I bidintsaa mee; Aa c'imetteedda wozanay Aa wora kaaletseedda. I bare shemppuwaa ashshanaw woy, «Ta ushechcha kushiyaan de'iyaaawe wordduwaa gidennee?» gaanaw danddayenna.

S'oossay Med'd'eeddawaanne Ashshiyaawaa

21 S'oossay hawaadan yaagee; «Yaak'ooba, nenoo Israa'eeliyaw, neeni ta k'oomaa gidiyaa diraw, ha yewotuwaa hassaya. Taani neena giigissaad; neeni ta k'oomaa. Neenoo Israa'eeliyaw, taani neena dogikke.

22 Taani ne bayzzuwaa shaariyaadan, ne nagaraakka c'aagaanaadan k'uc'c'aad. Taani neena wozeedda diraw, taakko simma» yaagee.

23 Hinttenoo salotoo, Med'inaa Goday hawaa ootseedda diraw, nashshechchan yes's'ite. Hinttenoo biittaa c'iimmatoo, ililite. Hinttenoo dere-too, worawunne Aa gidдон de'iyaa mitsaa ubbaw, mazimuriyaa kinchchite. Ayaw gooppe, Med'inaa Goday Yaak'ooba wozeedda; k'ay Israa'eeliyaa gidдонkka I bonchchettana.

24 Neena Woziyaawe, daay uluwaan neena med'eeddawe Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani Med'inaa Godaa, ubbaa yewotuwaa Med'd'eeddawaa; salotuwaa

taarekka mic'c'eeddawe; sa'aakka taarekka mic'c'eeddawe taana.

²⁵ Taani wordduwaa timbbitiyaa odiyaawanttu malaataa hada ootsay; k'ay shareech-chotuwaakka eeyya kessay. Taani aad'd'eeda eranchchatuwaa guyye zaaray; untunttu eraakka eeyya ootsay.

²⁶ Taani ta k'oomaa k'aalaa mintsetsay; ta kiitteeddawanttu hanana geeddawaakka polay. Taani Yerusaalame katamaa, «Neeni Asay de'iyasaa gidana» yaagay; Yihudaa katamatuwaakka, «Hintte simmiide kees'ettana; hintte gimbbiyaakka ooras's'isana» yaagay.

²⁷ Taani haatsaa c'iimmatuwaakka, «Melite! Hintte goggiyaa haatsatuwaakka melissana» yaagay.

²⁸ K'ay K'iirroosa, «Neeni ta asaa heemmiyaawaa; neeni Yerusaalame katamaa, «Ne simmaade kees'ettana» yaagaade, Geeshsha Golliyaakka, «Ne baasuu baasettana» yaagaade ta halchchuwaa poliyaawaa yaagay» yaagee.

45

S'oossay K'iirroosa Kaatiyaa Kessanaw Dooredda

¹ Med'inaa Goday okkeeddawoo, kawutetsatuwaa aw moodisana mala, kaatetuu danc'c'uwaa billana malanne penggiikka aw Aa sintsan dooyettana mala, Aa ushechcha kushiya oyk'keedda K'iiroosaw S'oossay hawaadan yaagee;

² «Taani ne sintsanna baana; deretuwaaw dembbayana. Nahaasiyaa birataa sank'k'atuwaaw mentsana; birataa kulbbotuwaakka k'ans's'ana.

³ Neena ne suntsan s'eesiyaawe taana Med'inaa Godaa, Israa'eeliyaa S'oossaa gidiyaawaa neeni erana mala, taani new d'uma sa'aan de'iyaa ak'uwaanne geeman k'osettiide duretaa immana.

⁴ Ta k'oomaa Yaak'ooba dirawunne taani dooreedda Israa'eeliyaa diraw, taani neena ne suntsan s'eesay. Neeni taana erana d'ayooppe, taani neena bonchcho suntsan s'eesay.

⁵⁻⁶ «Taani Med'inaa Godaa; taappe haray baawa; taappe hara S'oossay de'enna. Away mokkiyaasaappe biide, wulliyaasaa gakkanaw de'iyaa Asay taappe haray bayinnawaa erana mala, taani neena gis'issa. Gidooppenne, neeni taana erabaakka. Taani Med'inaa Godaa; taappe haray baawa.

⁷ Taani poo'uwaaw ootsay; d'umaakka med'd'ay. Sarotetsaa ootsay; bashshaakka ayay. Taani Med'inaa Goday, ha ubbaa yewotuwaaw ootsiyaawaa.

⁸ «Hinttenoo salotoo, bollappe duge s'illotetsaa tigite; shaaretuukka Aa bukkino. Biittay dooyetto; atotetsay akka pude mokko. S'illotetsay akka aanana ittippe dic'c'o. Taani Med'inaa Goday hawaa med'd'aad.

S'oossay Med'etawunne Taarikiyaw Godaa

⁹ «Barena Med'd'eeddawaana baas'etiyaawoo aayye ana! Ayaw gooppe, I urk'k'a miishshaappe ittuwaaw. Urk'k'ay med'd'iyaawaa, «Ay ootsay?» woy k'ay, «New kushii baawa» yaagii?

¹⁰ Bare aawuwaa, «Ayaw yelaaddii?» yaagiyaa uraw, woy bare daayo, «Ayaw taana hawaadan yelaaddii?» yaagiyaa uraw aayye ana!

¹¹ Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa Geeshshay, Aa Med'd'eeddawe, hawaadan yaagee; «Sintsappe timbbitiyaa eranawunne ta naanatuwaabaa taana oochchanaw hintte bessiitee? Ta kushiyan taani ootsanabaakka taana azazanaw bessiitee?

¹² Taani sa'aa ootsaad; asaakka Aa bolla med'd'aad. Salotuwaa taani ta kushiyan tolaad; untuntun de'iyaa med'etatuwaa ubbaakka azazaad.

¹³ Taani K'iiroosa s'illotetsan dentsaad; Aa ogiyaa ubbaakka suure ootsana. Shaluwaa c'iggenan, woy mattaaiyyaa immennan, I ta katamaa kees's'ana; ta asaakka omooduwaappe kessana» yaagee. Taani Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Goday hawaa oday» yaagee.

¹⁴ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Gibs'e durretayenne Toop'p'iyaa zal"ii, k'ay geesaa adussa gidiyaa Sabaa'a asatuukka neekko yiide, nebaa gidanawaa. Untunttu sanssalatan k'ashettiide, neena kaallana. Untunttu new goyinniid, «S'oossay ne s'alalaana de'ee; haray baawa; aappe hara s'oossi baawa» yaagiide new watiwatana» yaagee.

¹⁵ Abeet S'oossaw, Israa'eeliyaa Ashshiyaawoo, tumuwaappe neeni neena gentsiyaa S'oossaa.

¹⁶ Eek'aa med'd'iyaa wanttu ubbaykka yeellatananne kawushshana. Eek'aa misiliyaa med'd'iyaa wanttu ubbay ittippe kawushshaw baana.

¹⁷ Shin Israa'eeliyaa Med'inaa Goday

med'inaa atotetsaan ashshi diggeedda; hintte med'inawukka yeellatikkitanne kawushikkita.

¹⁸ Salotuwaa med'd'eedda Med'inaa Goday, biittaakka giigissiide ootseeddawe, k'ay Asay de'anaadaanappe attina, biittaa c'oo med'd'ibeenna Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani Med'inaa Godaa; taappe haray baawa;

¹⁹ taani geeman, hak'anentto itti d'uma gadiyaan haasayabeykke. Yaak'ooba zeretsawukka, «Taana c'oo koyite» gabeykke. Taani Med'inaa Goday tumuwaa haasayay; likkebaa oday.

*Saluwaa Sa'aa Med'd'eedda
S'oossanne Baabloone Eek'atuwaa*

²⁰ «Hinttenoo kawutetsatuwaappe atteedawant-too, ittippe shiik'iide haayite; mataa shiik'ite. Mitsaappe oosetteedda eek'aa misiliyaa tookki yuuyyiyaawanttoonni, ashshanaw danddayenna s'oossaa woossiyaawanttoo eri baawa.

²¹ Ane odite; hintte mootuwaa shiishshite; untunttukka ane ittippe zorettino. Adussa wodiyaappe kase hawaa odeeddawe oonee? Benippe hawaa awaayeeddawe oonee? Taana Med'inaa Godaa gidikkitaayye? Taappe attina hara S'oossay baawa. Taani s'illo S'oossanne Ashshiyaawaa. Taappe haray baawa.

²² «Hinttenoo biittaa gas'an de'iyaa ubba asatoo, taakko simmiide, attite. Ayaw gooppe, taani S'oossaa; taappe haray baawa.

²³ Taani ta huup'iyaan c'aak'k'aad; guyye simmenna k'aalay ta doonaappe s'illotetsan

keseedda: «Asay ubbay taw gulbbatana; ins's'arssa ubbaykka taanan c'aak'k'ana» yaagaad.

²⁴ «Unttuntu tawaa haasayiidde, «S'illotetsayne minotetsay Med'inaa Godaa s'alalan de'ee» yaa-gana» yaagee.

Aa is's'iyaawanttu ubbay aakko yiide yeellatana.

²⁵ Shin Israa'eeliyaa zeretsay ubbay Med'inaa Godaan, s'oonuwaanne bonchchuwaa demmana.

46

Baabloona Eek'atuwaa

¹ Beela giyaa Baabloone eek'ay goyinnee; Naba giyaa eek'aykka hokkee. Kase hintte tookkiyaa eek'atuu ha"i c'aanaa mehiyaa bollan c'aanetiide, untunttoo dees'o tookuwaa gideeddino.

² C'aanaa mehetuu dees'uwaappe denddeed-dawaan, c'aanaana ittippe kunddeeddino; eek'atuu barena ashshanaw danddayenna diraw, barenttu huup'iyawukka omoodettiide beeddino.

³ S'oossay hawaadan yaagee; «Hinttenoo, Israa'eeliyaappe atteedawanttoo, Yaak'ooba zaretoo, taani odiyaawaa sisite; hintte yeletteedda wodiyaappe doommaade taani hinttena tookkaad.

⁴ Hintte c'immana gakkanawukka taani taanakka; hintte puulumanna gakkanawukka, taani hinttena maaddana. Taani hinttena med'd'aad; taani hinttena dentsana; taani hinttena tookkananne ashshana.

⁵ «Taana O mala giite? K'ay oonana likkiitee? Nuuni itti mala gidanaadan, taana oonana gatsi s'eelliitee?

6 Work'k'aa barenttu k'arc'c'iitaappe k'oliyaawanttunne biraa miizaanan wotsiide likkiyaawanttunne hewaa untuntuntee s'oossaa ootsiide med'd'ana mala, work'k'aa tigiyaawaa k'as'ariino. Ikka s'oossaa ootsiide med'd'ee; yaatina, untuntuntee he eek'aa sintsan hokkiide goynniino.

7 Untuntuntee Aa dentsiide, barenttu hashiyaan tookkiino; Aa sa'aan Aa wotsiino. Yaatooppe I hewan ek'k'i aggee; hewaappe yaa haa k'aas's'enna. Itti Asay aw waassooppekka, zaaruwaa immenna; k'ay Aa metuwaappekka Aa ashshenna.

8 «Hinttenoo nagaranchchatoo, hawaa hassayitenne k'oppite; hintte wozanaan kahan wotsite.

9 Beni wode haneedda yewotuwaa hassayite. Ayaw gooppe, taani S'oossaa; haray baawa. Taani S'oossaa; ta malay ooninne baawa.

10 «Ta k'ofay minnana; k'ay taanikka ta halchchuwaa ubbaa polana» yaagay. Wurssetsan timbbitiyaa doometsan, k'ay biro hanibeenna yewotuwaa beni wodiyaappe doommaade awaayay.

11 Away doliyaa baggappe bonk'k'iyaa kafuwaa, haakko gadiyaappe ta k'ofaa poliyyaa asaa taani s'eesaade, taani geeddawaa taani polana; taani halchcheeddawaakka taani ootsana.

12 «Hinttenoo wozanay muumeeddawanttoo, s'illotetsaappekka haakkeeddawanttoo, taani odiyaawaa sisite;

13 taani ta s'illotetsaa mataa ayay; ikka hasakko gidenna. Ta atotetsay gam"enna; taani ta atotet-

saa S'iyooniw, ta bonchchuwaakka Israa'eeliyaw immana» yaagee.

47

Baabloone Bolla Yiyaa Pirddaa

¹ S'oossay hawaadan yaagee; «Hanne Baabloone wodorattee, duge wod'd'a; baanan utta. Hanne Kaladaawetuwa naattee, ne kaatetuwa araataa aggaade sa'aan utta. Ayaw gooppe, hawaappe sintsanaw neeni otorottiyaanonne shugattoo geetettakka.

² Wos'aa akkaade katsaa gaac'c'a. Ne gullet-saa k'aara; ne adussa mayuwaakka kessa. Ne s'eppiyaa bessa; yaataade shaafatuwa pinna.

³ Ne kalluu k'aarettana; ne pokkuukka beettana. Taani haluwaa kesana; oossikka k'arettikke» yaagee.

⁴ Nuuna Woziyaawe, aw suntsay Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaa gidiyaawe, Israa'eeliyaa Geeshsha.

⁵ S'oossay hawaadan yaagee; «Hanne Kaladaawetuwa naatte, ba; d'uman c'o"u gaade uttashsha. Ayaw gooppe, hawaappe sintsaaw neeni kawutetsatuwa kaatato geetettakka.

⁶ Taani ta asaa hank'k'ettaad; ta laataakka tunissaad; taani untuntu ne kushiyan aatsaade immaad. Neeni untuntu k'arettabaakka; c'imeddawantu bollanka ne morgge mitsaan loytsa dees'ettaadda.

⁷ Neeni, «Taani med'inaw kaatato gidana» yaagaadda. Hewaa diraw, ha yewotuwa

ne wozanaan k'oppabaakka; untunttu wurssetsaakka hassayabaakka.

⁸ «Neenoo woppu gaade utteeddanne ishaluwaa dosiyaanne, sisa. Ne wozanaan, «Taana; taappe attina, haray baawa. Taani am'e gidikke; woy yelaade na'i bayinna maynne gidikke» yaagaadda.

⁹ Ha laa"u yewotuu itti gallassi ayfii lip'anaw, ne bolla yaana. Ne bitay dara, ne murunuukka wolk'k'aama wolk'k'aama gidooppenne, neeni ne naanatuwaappe mela attiyaawenne am"etetsay ne bolla kumentsan yiyaawe attena.

¹⁰ «Neeni ne iitatetsan ammanetta uttaadda; k'ay, «Taana ooninne be'enna» yaagaadda. Ne aad'd'eeda eratetsaynne c'inc'c'atetsay neena wora kaaletsina, neeni ne wozanaan, «Taana, taappe attina, haray baawa» yaagaadda.

¹¹ Shin neeni waata murunuwaan haassanintto erenna iitay ne bolla yaana. Neeni gatiyaa c'igganaw danddayenna boshay ne bollan wod'd'ana; k'ay neeni ayaanne erenna bashshay k'oppennaan ne bolla yaana.

¹² «Ane neeni ne na'atetsaadeppa ootsaade de'eedda ne bitaanne ne murunuwaa ha"ikka aggoppa. Ooni erii, ne goowaadan hananentto; woy neeni aan dagantsanintto.

¹³ Zore s'alalan ne daaburaadda. Saluwaa s'oolinttiyaa paydiyaawanttu, Aa s'eelliide timbitiyaa odiyaawanttu, k'ay, aginaa s'eeruwaan s'eeruwaan ne bollan yaanawaa odiyaawanttu ane neena ashshino.

¹⁴ Be'a, untunttu durc'c'aa mala; tamay untuntta maana. Untunttu tamaa lac'uwaappe

barena ashshanaw danddaykkino. Hewe Asay bare bollaa ho'etsanaw ho"iyaa bonk'k'o woy k'ay Asay Aa sintsan uttanaw danddayiyaa tamaa gidenna.

¹⁵ Neeni untuntunna daabureeddawanttu, ne na'atetsaadepe doommiide, neenana zal'eeddawanttu new hewaa mala. Untunttu ubbaykka bare baggana baggana laalettana; neena ashshiyaawekka ittuunne baawa.

48

S'oossay Sintsappe Hananawaa Eriyaa S'oossaa

¹ «Hinttenoo Yaak'ooba zaretoo, Israa'eeliyaa suntsan s'eesettiyaawanttoo, k'ay Yihudaa zeretsaappe yeeddawanttoo, hawaa sisite. Hintte Med'inaa Godaa suntsan c'aak'k'iita; Israa'eeliyaa S'oossaa s'eesiita; shin tumatetsaaninne s'illotetsan gidenna.

² Hintte hinttena geeshsha katamaa suntsan s'eesiita; Israa'eeliyaa S'oossan zempipiita; Aa suntsay Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaa.

³ «Taani kase haneeddawantta daro wodiyaappe kase odaad; ta doonaappe untunttu kaseeddino. Untunttu ellekka polettanaadan, taani ootsaad.

⁴ Ayaw gooppe, neeni odina sisennawaa, ne morggii birataa mala gidiyaawaa, ne som"iikka nahaasiyaa giyaa birataadan leek'amennawaa taani eraad.

⁵ Hewaa diraw, neeni, «Hawaa ta eek'ay ootseedda; k'ay ta masettedda misiletuunne ta silissiide ootseedda misilii ootseedda» geenaadan, taani hewaa new benippe doommaade odaad.

K'ay untunttu hananaappe kasetaade, taani untuntta new awaayaad.

⁶ «Neeni kase sisaadda; ha"i simmi hawaa ubbaa be'a. Yaatina, neeni hawaa ubbaa tuma giikkii? Ha"ippe doommaade sintsaw neeni ooratsabaa sisanaadaan, taani ootsana.

⁷ Untunttu ha"i med'etteeddinoppe attina, beni med'ettibeykkino. Neeni, «Be'a, taani untuntta eray» geenaadan, hachchippe kase neeni mulekka untunttubaa sisabaakka.

⁸ Neeni mulekka sisabaakka; k'ay mulekka erabaakka. Ne haytsay benippeikka dooyet-tibeenna. Ayaw gooppe, neeni c'immiyaawaa gidiyaawaa taani eray; k'ay yelettoodeppekka neeni makkalanchcha geetettaade s'eesettaadda.

⁹ «Ta suntsaa diraw, taani ta hank'k'uwaa zaarana; taani neena d'ayissennaadan, ta hank'k'uwaa te"ana.

¹⁰ Be'a, taani neena paac'c'aad; shin biraadan gidenna; taani neena metuwaa taman paac'c'aad.

¹¹ Taani ta diraw, hawaa ootsay. Ayaw gooppe, ta suntsay tooshettanaw taani koyikke. Taani ta bonchchuwaa haraw immikke.

S'oossay Dooreedda K'oomaa

¹² «Neenoo Yaak'oobaa, taani s'eeseedda Israa'eelew, taani giyaawaa sisa. Taani Aa; koyiruukka taana wurssetsaykka taana.

¹³ Biittaa baasuwa ta kushii baaseeda. Salotuwaakka ta ushechcha kushii mic'c'eedda. Taani untuntta s'eesiyaa wode, untunttu ittippe ek'k'iino.

14 «Hintte ubbay ittippe shiik'iide sisite; eek'atuwaappe hawe hananawaa kasetiide odeeddawe oonee? Med'inaa Goday dooreeddawe Aa k'ofaa Baabloone bolla polana; Aa k'esiikka Baabloone biittaa asaa bolla gidanawaa.

15 Taani ta huup'iyaw Aa s'eesaaddinne aw odaad; Aa aheeddawe taana. K'ay I ootsiyaabay ubbay aw injjetana.

16 «Taakko haa shiik'iide, hawaa sisite; taani koyiroppe doommaadekka geeman haasayabeykke; hewe haneedda wodiyaappekka doommaade taani yan de'ay» yaagee.

K'ay Ubbaa Mooddiiyaa Med'inaa Godaynne Aa Ayyaanay ha"i taana kiitteeddino.

S'oossay Bare Asaw Halchcheedda Halchchuwaa

17 Med'inaa Goday, neena Woziyaawe, Israa'eeliyaa Geeshshay hawaadan yaagee; «Taani Med'inaa Goday, ne S'oossay, neena maaddiyaawaa tamarissiyaawaa. Neeni baanaw bessiyaa ogiyaankka neena kaaletsiyaawe taana.

18 Neeni ta azazuwaa siseeddawaa gidinttonne, ne sarotetsay shaafaa haatsaadan goggana shin; ne s'illotetsaykka abbaa beetaadan hanana shin.

19 Ne zarii abbaa shafiyaadan, ne naanaykka paydu bayinna sa'aa baanaadan c'orattana shin; untunttu suntsaykka ta sintsaappe d'ayennan woy kichchennan aggana shin» yaagee.

20 Baabloone gadiyaappe kesite; Baabloone asaappekka bak'atite! K'aalaa d'ok'k'u ootsiide, nashshechchan hawaa haasayite; sa'aappe sa'aa

gas'aa gakkanaw, hawaa kiittite. «Med'inaa Goday bare k'oomaa Yaak'ooba wozeedda» yaagiide odite.

²¹ I untuntutta mela biittaa giddona kaaletseedda wode, untuntu saamettibeykkino. Zaallaappe haatsaakka untunttoo pulttisseedda; zaallaa I p'alk'k'ina, haatsay d'uuk'k'eedda.

²² Med'inaa Goday, «litatoo saruu baawa» yaagee.

S'oossaa Hagaaziyaawaabaa

49

(49:1–53:12)

Israa'eelii Biittan De'iyaa Asaw Poo'o

¹ Hinttenoo, abbaa doonaan de'iyaa biittatoo, taani odiyaawaa sisite. Hinttenoo, haakuwaan de'iyaa kawutetsatto, sisite. Taani yelettanaappe kase Med'inaa Goday taana s'eeseedda; k'ay ta daay uluwaan de'ishshin, ta suntsaa suntseedda.

² Ta ins's'arssaa saataanna de'iyaa mashshaadan ootseedda; bare kushiya kuwan taana gentseedda; I taana poshsheedda tooraadan ootseedda; yaatiide bare shookuwa gidдон taana yeggiide k'oseedda.

³ I taana, «Neeni taani neenan bonchchettiyaa ta k'oomaa Israa'eeliyaa» yaageedda.

⁴ Shin taani hawaadan yaagaad; «Taani mela c'oo daaburaad; ta wolk'k'aakka go"ennabaaninne hadaban c'oo wurssaad. Ta pirdday S'oossaa mataana; ta gatiikka ta Med'inaa Godaa mataana» yaagaad.

⁵ Ha'ikka, taani Med'inaa Godaa ayfiyaa sintsan bonchchetteedda dirawunne ta S'oossay taw wolk'k'aa gideedda diraw, Yaak'ooba aakko zaaranawunne Israa'eeliyaa aakko shiishshanaw, taani aw k'oomaa gidanaadan, taana ta daay uluwaan med'eeddawe Med'inaa Goday hawaadan yaagee;

⁶ «Neeni Yaak'ooba zariyaa dentsanawunne Israa'eeliyaappe atteedawantta zaaraade ahanaw, neeni taw k'oomaa gidiyaawe k'eri guutsabaa. Hewaa bolla gujjaade, ta atotetsay biittaa gas'aa gakkanaadan, taani neena kawutetsatoo poo'o ootsana» yaagee.

⁷ Asay kad'eeddawoo, is's'eeddawoonne deriyaa mooddiyaawantto k'oomaw, Med'inaa Goday, Israa'eeliyaa Woziyaawe, Israa'eeliyaa Geeshshay hawaadan yaagee; «Ammanettiyaa Med'inaa Godaa dirawunne neena dooreedda Israa'eeliyaa Geeshsha diraw kaatetuu be'iide, dendi ek'k'ana. Deriyaa mooddiyaawanttukka be'iide goynnana» yaagee.

Yerusaalame Zaaretsi Oosettana

⁸ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani dooreedda wodiyaan ne ooshaa zaaraad. Atotetsaa gallassi taani neena maaddaad. Taani neena naagana; neeni biittaa zaaretsaade essana mala, Asay de'enna biittatuwaakka neeni laatissana mala, taani neena asaw c'aak'uwaa ootsaade immaad.

⁹ Omooduwaan de'iyaaawantta, «Kesite!» d'umaa k'ashuwaan de'iyaaawanttakka, «Bilettite!» gaana

mala, asaw c'aak'uwaa ootsaade neena immana. Unttuntu ogiyaa matan heemettana; zoozetiyyaa keraa ubbaa bolla allas's'ana.

¹⁰ Unttuntu koshattikkino woy saamettikkino. Unttuntu bazzuwaa mishuu s'uuggenna; awaykka untunta meenna. Unttuntoo k'aretsiyaawe untunta kaaletsana; pultto haatsaakkokka untunta laaggana.

¹¹ «Taani ta deretuwaa ubbaa oge kessana; ta wogga ogetuukka zanggaaraappe d'ok'k'u gaana.

¹² Be'a, ta Asay haako saappe yaana: huup'issa baggaappenne away wulliyaa baggaappe yaana. K'ay Asywaana biittaappekka yaana» yaagee.

¹³ Hinttenoo salotoo, nashshechchan yes's'ite. Neenoo biittaw nashetaa. Hinttenoo deretoo, ililite! Ayaw gooppe, Med'inaa Goday bare asaa mintsetseedda; k'ay bare metootanchchatookka k'aretee.

¹⁴ Shin S'iyoonaa, «Med'inaa Goday taana aggeeda; Goday taana dogeedda» yaagaw.

¹⁵ S'oossay hawaadan yaagiide zaaree; «Aata bare d'antsiyaa na'aa doganaw danddayay? Bare uluwaappe yeleedda na'aw k'arettekkeeyye? Geellaadan Aa doginttokka, taani neena dogikke!

¹⁶ Be'a, taani neena ta kushiyaa gomppan s'aafa wotsaad; ne dirssaa gimbbetuukka ubbaa gede ta sintsan de'iino.

¹⁷ «Neena zaaretsiide kees's'iyaawanttu yaana; neena koleeddawanttu kesiide baana.

¹⁸ Ane d'ok'k'u gaade, ne yuushshuwaa s'eella; ne naanay ubbay ittippe shiik'iide, neekko yaana. Taani Med'inaa Goday ta

de'uwaan c'aak'k'ay: neeni untunttu ubbaa alleek'k'uwaadan mayyana; bullachchettanaw haniyaa mishiratiidan, neeni untuntta mayyaanna.

¹⁹ «Ne bashshaa sa'atuunne mela biittatuu ha'i neenan de'iyaa asaw loytsi un"ana; k'ay neena koleeddawanttukka neeppe haakkana.

²⁰ Neeni kayyottiyaa laytsatuwaan new yelettedda naanay ne haytsaan odiidde, «Hawe sa'ay nuw loytsi un'o; hewaa diraw, nuw de'anaw aakko sa'aa imma» yaagana.

²¹ Neeni ne wozanaan, «Hawantta naanatuwaa ubbaa taw oonee yeleeddawe? Taani yelaade mantsa ataad shin; taani maynaad shin; taani omoodettaade wora baad shin. Yaatina, hawantta oonee dichcheedawe? Be'a; taani taarekka ataad; yaatina hawanttu naanay ubbay hak'appe yeeddi-noo?» yaagee.

²² Ubbaa Mooddiyaa Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Be'a, taani kawutetsatoo malaataa bessana; taani asaw ta banddiraa essana. Untunttu ne attuma naanatuwaa idimmi ahana; ne mac'c'a naanatuwaakka barenttu hashiyaan tookkiide ahana.

²³ Kaatetuu neena dichchiyaa aawotuwaa gidana; untunttu mac'c'a kaatetuukka neena d'antsiyaawantta gidana. Untunttu guufanniide, new goynnana; k'ay ne gediya baanaakka laac'c'ana. Taani Med'inaa Godaa gideeddawaa neeni hewan erana; taanan ammanettiide naagiyaawanttu yeellatikino» yaagee.

²⁴ Omooduwaan akkeeddawaa wolk'k'aama kushiyaappe zaarissana danddayiiteeyye? Woy

omoodiide afeeda Asay mek'etsi bayinna iitaa kushiyaappe kessi akkanaw danddayiiyye?

²⁵ Shin Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Wolk'k'aamay omoodiide afeedabay simmana; mek'etsi bayinna iitatuwaa kushiyan omoodetteedda asikka kessi akkana. Ayaw gooppe, neenana olettiyaawanttuna taani olettana; ne naanatuwaakka taani ashshana.

²⁶ Neena uk'k'unniyaawanttu barenttu ashuwaa maanaadan, taani ootsana; k'ay woyniyaa eessaa ushiide matsottiyaawaadan, untunttu barenttu suutsaa ushiide matsottana. Yaatooppe asaa ubbay taani Med'inaa Godaa, neena Ashshiyaawaa, Woziyaawaanne, Yaak'ooba Wolk'k'aama gidiyaawaa hewan erana» yaagee.

50

¹ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani hintte daayo yeddeedda pirimay hak'an de'ii? Woy oossi hinttena taani zal"aadditaa? Be'ite, hintte nagaraa diraw, hintte zal"eteeddita; hintte bayzzuwaa diraw, hintte daaya bilettaaddu.

² Taani yeedda wode, ayaw hewan Asay d'ayeeddee? Taani s'eeseedda wode, «Yee!» gaanaw ayaw Asay hewan de'ibeennee? Taani hinttena wozanaw ta kushii k'antseeyye? Woy hinttena ashshanaw taw wolk'k'ay baaweeyye? Be'ite, taani seeraade abbaa melissay. Shaafatuwaakka mela biittaa ootsay. Untunttun de'iyaa moletuu haatsay d'ayina wook'k'iino; saamuu wod'ina hayk'k'iino.

3 Taani salotuwaawaa karetsabaa mayzzay; waaruwaakka untunttu kamettiyaabaa ootsay» yaagee.

S'oossaa K'oomay Azazettiyaawaa

4 Daabureeddawaa taani k'aalan waataade mintsetsanentto erana mala, Ubbaa Mooddiyaa Med'inaa Goday taw tamaareedda ins's'arssaa immeedda. I taana wontta wontta beegotsiide, taani tamaariyaa asaadan sisanaadaan, ta haytsaa dooyee.

5 Ubbaa Mooddiyaa Med'inaa Goday ta haytsaa dooyeedda; taanikka makkalanchcha gid-abeykke; guyyekka simmabeykke.

6 Taani ta zokkiyaa shoc'iyaawanttoo, ta gac'uwaa buuchchaa shoddiyaawanttoo aatsaade immaad. Ta som"uwaa kawushshaappenne c'uchchaa c'ushettiyaasaappe gentsabeykke.

7 Ubbaa Mooddiyaa Med'inaa Goday taana maaddiyaa diraw, taani yeellatabeykke; hewaa diraw, taani ta som"uwaa saliyaa giyaa shuchchaadan udaad. Taani yeellatennaan attanawaakka eray.

8 Taana shatintsiyaawe matan de'ee; yaatina, taana mootiyaawe oonee? Ane ittippe taananna ek'k'o! Ta morkkii oonee? Ane taananna gakketto!

9 Be'ite, Ubbaa Mooddiyaa Med'inaa Goday taana maaddee; yaatina, taana bayzzanchcha gaanawe oonee? Be'ite, untunttu ubbaykka mayuwaadan ec'i wurana; bil"ay untuntta maana.

10 Hintte giddoppe Med'inaa Godaw yayyiyaawenne Aa k'oomaa k'aalaw azazettiyaawe oonee? D'uman hamettiyaawenne poo'uu bayinnawe I oonee? He uray Med'inaa Godaa suntsan ammanetto; bare S'oossankka zemppo.

11 Be'ite, hinttenoo tamaa eetsiyaa ubbaa gede, yiichcha s'omppiyaa lac'uwaa hinttenttoo shiishshiyaawanttoo, hintte eetseedda tamaa poo'uwaan hemettite! Hintte yiic'eedda s'omppiyaa lac'uwaa poo'uwaan simerettite! Hintte ta kushiyaappe akkanaw de'iyaaabay hawaa: Hintte wolk'k'aama seelaan gisana.

51

Yerusaalame Mintsetsiyaa K'aalaa

1 S'oossay hawaadan yaagee; «Hinttenoo s'illotetsaa kaalliyaawanttoo, hinttenoo taana, Med'inaa Godaa koyiyaawanttoo, sisite. Hintte p'alk'k'ettiide aketeedda shuchchaanne hintte booketteedda keseedda ollaa s'eellite.

2 Hintte aawuwaa Abrahaamakonne hinttena yeleedda Saarikko s'eellite. I barekka de'ishshin, taani Aa s'eesaaddi; anjaaddinne payduwaan c'orayaaddi.

3 «Med'inaa Goday S'iyooneninne Aa koleteedda sa'atuwaan de'iyaa ubbaa asaa mintsetsana. I bazzuwaa Edene Gennetiyaadan, I mela sa'atuwaakka Med'inaa Godaa ataakilttiyaa sa'aadan ootsana. Nashechchayenne hashshu guussay yan de'ana; galataanne mazimuriyaa kooshshay yan sisettana.

⁴ «Ta asaw; taani odiyaawaa sisite. Ta kawutet-saw, ne haytsaa taakko yeggaade sisa. Ayaw gooppe, higgii taappe kesee; ta suure pirddaykka kawutetsatoo poo'o gidanawaa.

⁵ Ta s'illotetsay elleelliide shiik'ana; ta ashshuukka kesiide, ogiyaan de'ee. Ta k'esii asaa mooddana; abbaa doonaa biittatuwaan de'iyaa Asay ubbay taanan ammanettiide naagana; k'ay taani untuntta ta wolk'k'an ashshanawaa, nashechchaa ootsiide naagana.

⁶ Pude d'ok'k'u giide, salotuwaa s'eellite; duge sa'aakka s'eellite. Ayaw gooppe, salotuu c'uwaadan piskki giide d'ayana; sa'aykka afilaadan wurana; aan de'iyaa Asay ubbay uduns's'etuwaadan hayk'k'ana. Shin ta ashshuu med'inaw de'ana; ta s'illotetsaykka wurenna.

⁷ «Hinttenoo s'illotetsaa eriyaawanttoo, ta higgsikka hintte wozanaan de'iyaawanttoo, sisite. Asaa borinashshoo yayyoppite; untunttu boriyawukka dagammoppite.

⁸ Ayaw gooppe, mayuwaa miyaawaadan, bil"ay untuntta maana; dorssaa ikisiyaa miyaawaadan, gus'unii untuntta maana. Shin ta s'illotetsay med'inaw de'ana; ta ashshuukka yeletaa ubbaw gakkana» yaagee.

⁹ Abeet S'oossaw, beegotta! Beegotta! Med'inaa Godaa k'esiyaw, wolk'k'aa mayya; kase aad'd'eeda wodetuwaaninne yeletatuwaan beegotteeddawaadan beegotta. Ra'aaba giyaa dawiyaa k'ans's'ereetseeddawe, miiminttiyaakka c'addeeddawe neena gidikkiyye?

¹⁰ Abbaanne wolk'k'aama c'iimmuwaa haat-saa melisseeddawe neena gidikkiyye? Neeni

wozeeddawanttu pinnana mala, c'iimma abbaa oge ootseeddawe neena gidikkiyye?

¹¹ Med'inaa Goday wozeeddawanttu simmiide, yes'siid S'iyooone yaana; yiide med'inaa nashechchay untunttu bollan de'ana; untunttu nashshechchaanne hashshu giyaawaa demmana. K'ay kayyuunne yeekku untunttuppe haakkana.

¹² S'oossay hawaadan yaagee; «Hinttena mintsetsiyaawe taana. Yaatina, hayk'k'iyaa asaw yayyanaw, maataadan ellekka meliyaa asaa na'aw yayyanaw hintte oonee?

¹³ Hintte salotuwaa mic'c'eeddanne sa'aa baasuwaakka baaseeda Med'inaa Godaa, hinttenakka med'd'eeddawaa dogeedditee? Untunttu hinttena d'ayissanaw giigissedda, hinttena uk'k'unniyaa asatuwaa hank'k'uwaa gaasuwaan gallassaa kumentsaa yayyeedita. Shin hinttena uk'k'unniyaawaa hank'k'uu hak'an de'ii?

¹⁴ Omoodetteeddawe ellekka bilettana; hayk'k'enna; ollankka gelenna; aw ukitsaykka pac'c'enna.

¹⁵ Ayaw gooppe, taani Med'inaa Godaa ne S'oossaattee. Beetay waassanaadan, abbaa k'aatsay. Ta suntsay Ubbaappe Wolk'k'aama Med'inaa Godaa.

¹⁶ Salotuwaa mic'c'anaadan, biittaa baasuwaakka baasanaadan, k'ay S'iyooone, «Neeni ta asa» gaanaadan, taani ta k'aalaa ne doonaan wotsaad; ta kushiya kuwan taani neena gentsaad» yaagee.

Med'inaa Godaa Hank'k'uwaa S'uu'aa

17 Neenoo, Med'inaa Godaa kushiyaappe Aa hank'k'uwaa s'uu'aa usheedda Yerusaalame, beegotta! Dendda! Neeni ganddigaarissiyaa s'uu'aa c'inggirssaade ushaadda.

18 Aa yeleedda naanatu ubbaappe izo kaalet-siyaabay ittuunne baawa; k'ay Aa dichcheedda naanatu ubbaappekka I kushiya oyk'k'iyaaawe ittuunne baawa.

19 Dakko daro bashshay ne bolla gagkeedda; yaatina, neena oonee mintsanaw danddayiyaawe? Hewanttukka koletsa, koshaanne mashsha. Yaatina, taani neena waataade mintsetsanee?

20 Ne naanay labbaneeddino; untuntu gitiyaa gidдон geleedda gen"iyaadan, oge ubbaa gas'an kunddeeddino. Untuntu Med'inaa Godaa hank'k'uwaaninne ne S'oossaa seeran kumeeddino.

21 Hewaa diraw, nenoo, woyniyaa eessaa ushennaan matsotteedda metootanchchattee, hawaa sisa.

22 Ne S'oossay, bare asaw mootettiyaa Ubbaa Mooddiyaa Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Be'a; neena ganddigaarissiyaa, ta hank'k'uwaa s'uu'aa taani ne kushiyaappe akkaad; neeni laa"entsuwaa Aa mulekka ushakka.

23 Taani hewaa neena tuggayiyaawanttu kushiyan wotsana. Untuntu neena, «Nuuni ne bollaanna hamettiide aad'd'ana mala, zak'k'ulla» yaageeddino. Neeni aad'd'ana gakkanaw, ne zokkiyaa untunttoo biittaadaaninne ogiyaadan ootsaadda» yaagee.

52

S'oossay Yerusaalame Ashshana

¹ Neenoo S'iyooone katamaw, beegotta; minotetsaa afileadan mayya. Neenoo, geeshsha katamaw, Yerusaalame, ne bonchchuwaa mayuwaa mayya; ayaw gooppe, hawaappe sintsanaw k'as's'arettibeennawenne tunay ne giddo gelenna.

² Neenoo, omoodetteedda Yerusaalame, ne baanaa k'ok'k'ofa. Denddaade ne kaatetuwaaraatan utta. Hinttenoo, omoodduwaan de'iyaa S'iyooone asatoo, hintte k'ood'iyaan k'ashetteedda sansalataa birshshite.

³ Ayaw gooppe, Ubbaa Mooddiyaa S'oossay hawaadan yaagee; «Hintte kasekka gatiyaa akkenan zal'eteeddita; k'ay ha"ikka miishshaa immennan c'oo wozettana.

⁴ Ta Asay koyiro bete gidiide, Gibs'e biittaa beedda; shin Asooretuu ta asaa c'oo uk'k'unneeddino.

⁵ Med'inaa Goday, ta Asay gatiyaa c'iggenan c'oo omooduwaan bi kichchina, taw hawaan ayee de'iyaaawe? Unttunta mooddiyaawanttu waasiino; ta suntsaykka ubbaa gede gallassaa kumentsaa boretee yaagee Med'inaa Goday.

⁶ Hewaa diraw, ta Asay ta suntsaa erana; he gallassi haasayiyaawe taana gidiyaawaa untunttu erana. Ee hewe taana. Taani S'oossay hawaa oday» yaagee.

⁷ Lo"o mishiraachchuwaa ahiyaa, sarotetsaa odiyaa, nashechchiyaa mishiraachchuwaa odiyaa, atatetsaa odiyaanne, S'iyoonokka, «Ne

S'oossay kaatetee» giidde deretuwaa bollaanna yiyaa bitaniyaa gedetuu wooti lo"ino!

⁸ Sisite, hintte katamaa naagiyaawanttu barenttu k'aalaa d'ok'k'u ootsiide, nashshechchaw ittippe yes's'iino; Med'inaa Goday S'iyooone simmiyaa wode, I simmowaa untunttu barenttu ayifiyaan be'ana.

⁹ Hinttenoo Yerusaalamen koletteedda saatoo, ittippe nashshechchaw yes's'ite; ayaw gooppe, Med'inaa Goday bare asaa mintsetseedda; Yerusaalame katamaakka wozeedda.

¹⁰ Med'inaa Goday bare geeshsha k'esiyaaw kawutetsatuwaa ubbaa sintsan k'onc'c'isseedda; k'ay biittaa gas'ay ubbaykka nu S'oossaa atatetsaa be'ana.

¹¹ Hinttenoo Med'inaa Godaa golliyaaw miishshatuwaa tookkiyaawanttoo, kichchite, kichchite; yaappe kesite. Tunabaa bochchoppite; Aa giddoppe kessi kichchite. Hintte huup'iyawukka geeyite.

¹² Shin kesiide, ellekka kessikkita; woy betiide biikkita; ayaw gooppe, Med'inaa Goday hintteppe sintsaw aad'd'iide kaaletsana; Israa'eeliyaa S'oossaykka guyyenna gidiide, hinttena naagana.

Metuu Gakkiyaa K'oomaa

¹³ S'oossay hawaadan yaagee; «Be'ite, ta k'oomay akeekan ootsana; I bonchchettiide, d'ok'k'u d'ok'k'u gaana; I loytsi gitatana.

¹⁴ Aa som"ii asaa ubbaawaappe, Aa malaykka asaa naanaa ubbaappe k'oheteedda; Aa be'iide, daro Asay dagammeedda.

15 Shin ha"i daro kawutetsatuu ubbay aban malalettana; aappe dendeeddawaan, kaatetuu barenttu doonaa oyk'k'ana; ayaw gooppe, untunttu barew odettibeennawaa be'ana; sisibeen-nawaakka akeekana» yaagee.

53

1 Nuuni odeeddawaa ooni ammaneeddee? Med'inaa Goday bare wolk'k'aa oona besseedee?

2 I Aa sintsan mela gadiyaan de'iyaa durumaappe s'ap'uwaa yeddiide, aac'iya yalaga aac'aadan dic'c'eedda. Nuuni Aa loytsi s'eellanaw, aw malay woy puulay baawa; nuuni aakko shiik'anaw aw puuli baawa.

3 I asan kad'etteeddanne is's'etteedda; I harggiyaappenne metuwaappe shaaketti erenna kayyottiyaa asaa gideedda. I Asay Aa be'anaappe giide, bare som"uwaa wora zaariyaa asaadan kad'etteedda; nuunikka Aa bonchchibeykko.

4 I tumu nu harggiyaa barew akkeedda; k'ay nu kayyuwaakka tookkeedda. Shin Aa gakkeedda metuu, deshetsayinne waayii S'oossaappe aw yeeddawaa giide nuuni k'oppeeddo.

5 Shin I nu bayzzuwaa diraw, c'adettiide maduns's'eedda; nu nagaraa dirawukka shoc'ettiide liik'eedda. I muretteeddawaan, nuuni saruwaa demmeeddo; Aa madutsan nuuni pas'eeddo.

6 Nuuni ubbay ogiyaa baleedda dorssatuwaadan wora beeddo; nuuni ubbaykka nu ogiyaw ogiyaw simmeedda. Med'inaa Goday

nu ubbay naak'k'eedda naak'uwaa Aa bolla wotseedda.

⁷ I un'etteeddanne k'ohetteedda; shin bare doonaa pokibeenna. Shukkanaw afiyaa dorssaadan laagetteedda; bare isikiyaa meediyaawanttu sintsan c'o"u giyaa dorssaa maraadan, ikka bare doonaa pokibeenna.

⁸ Unttuntu Aa uk'k'unniidenne Aa bolla suget-saa pirddaa pirddiide afeedino. I ta asaa bayz-zuwaa diraw shoc'ettiide, pas'a de'iyaaawanttu bi-ittaappe I kichcheeddawaa Aa zariyaappe oonee akeekeeddawe?

⁹ I bare hayk'k'uwaan iita asatuwaana pay-deteedda; hayk'k'iidekka dure asaa duufuwaan moogetteedda. Gidooppenne, iitabaa I ootsi-beenna; bare doonaankka wordduwaa haasay-ibeenna.

¹⁰ Shin I k'ohettanawe Med'inaa Godaa shene gideedda; k'ay Med'inaa Goday I tuggatanaadan ootseedda. I barena nagaraw yarshshuwaa ootsiyaa wode, bare zeretsaa be'ana. Aa barekka aduk'k'ana; Med'inaa Godaa sheniikka Aa kushiyan polettana.

¹¹ Aa shemppuu waayetteeddawaappe guyyiyaan, I de'uwaa poo'uwaa be'ana; nashettana. Ta s'illo k'oomay bare eratetsan darotuwaan s'illissana; unttuntu bayzzuwaakka tookkana.

¹² Hewaa diraw, wolk'k'aama asatuu gidduwaan taani aw bonchcho sa'aa shaakkaade immana; k'ay minotuwaanna I omooduwaa shaakkana. Ayaw gooppe, I bare

shemppuwaa hayk'k'oo aatsiide immeedda; yaatiide bayzzanchchatuwaana paydetteedda. Gidooppenne, I daro asaa nagaraa tookkeedda; bayzzanchchatookka gaannateedda.

S'oossay Immeedda Hidootaa Naagiyaawaa Gidussaa

54

(54:1–55:13)

S'oossay Israa'eeliyaa Siik'iyaa Siik'uwaa

¹ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Hanne, yelabeenna maynatee, yes's'a! Neenoo, oytsay oyk'k'i erennaanee, ne k'aalaa d'ok'k'u ootsaade ilila! Ayaw gooppe, bare asinaana de'iyaa mac'c'aani naanatuwaappe, barekka de'iyaa mac'c'aani naanay darana.

² Ne dunkkaaniyaa sa'aa aassa; k'ay neeni de'iyaa sa'aan gaariddotuwaakka piddi ootsaade mic'c'a. Guyye gooppa; wodoruwaakka adussa; shikaaliyaakka minisa.

³ Neeni ushechcha baggananne haddirssa baggana aakkana; ne zaratuu kawutetsatuwaa laatana; untuntu mela katamatuwaan kees's'iide uttana.

⁴ «Yayyoppa; ayaw gooppe, neeni yeellataakka. Dagammoppa; ayaw gooppe, neeni kawushakka. Neeni ne yalagatetsaa yeellaa dogana; ne am"etetsaa boriyaakka hawaappe sintsan hassayakka.

⁵ Ayaw gooppe, neena Med'd'eeddawe new asinaa; aw suntsaykka Ubbaappe Wolk'k'aama

Med'inaa Godaa. Israa'eeliyaa Geeshshay neena Wozeeddawaa; I biittaa ubbaa S'oossaa geetettee» yaagee.

⁶ Ne S'oossay hawaadan yaagee; «Asinay ubbaanna aggi bashina, dogettaade kayyotiyaa mac'c'a mishirattiidaaninne yalagatetsan asinaa golleppe keseedda mishiratiidan neeni hana de'ishin, taani Med'inaa Goday neena zaara s'eesaad.

⁷ «Itti guutsaa wodiyaw taani neena aggaad; shin wolk'k'aama maarotaan neena taani zaara shiishshana.

⁸ Suulliyaa hank'k'uwaan, taani ta deemuwaa neeppe guutsaa wodiyaw gentsaad; shin med'inaa siik'uwaan taani new k'arettana» yaagee. Med'inaa Goday, neena Woziyaawe hawaa odee.

⁹ New k'arettiyaa Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Hawe taw Nohe wodiyaa mala. He wode taani Nohe bashshaa haatsay laa"entsuwaa sa'aa mittennaadan c'aak'k'aad; hewaadankka, neena laa'entso hank'k'ettennaaninne seerennan agganaw taani c'aak'k'aad.

¹⁰ Deretuu k'as's'anaw, zoozetuukka barenttu de'iyaasaappe kichchanaw danddayiino; shin ta aggena siik'uu neeppe shaakettenna; ta sarotet-saa c'aak'uukka kichchenna» yaagee.

¹¹ S'oossay hawaadan yaagee; «Neenoo, metooteedda katamatee! Gotii yaanne haanne shoc'eeddanne, mintsetsiyaabi d'ayeeddanne, be'a, taani neena bonchcho shuchchaan alleek'k'issaade kees's'ana; ne baasuwanikka samppeeriyaa giyaa shuchchaa hiis's'ana.

¹² Ne adussa shuchchaa gimbbiyaan de'iyaa gumbbuwaa taani ink'k'uwaa giyaa daro al'o zo'o shuchchaan gimbbana; ne penggiyaa p'ooliyaa al'o ink'k'uwaan, ne dirssaa ubbaakka bonchcho shuchchaan gimbbana.

¹³ Ne attuma naanatuwaa ubbaa Med'inaa Goday tamarissana; ne naanatu sarotetsaykka darana.

¹⁴ Neeni s'illotetsan minnaade ek'k'ana; sugetsaynne uk'k'unnay neeppe haakkana. Neeni ayawukka yayakka; dagamaykka neekko shiik'enna.

¹⁵ Neena olanaw denddiyaawe de'ooppe, hewe ta sheniyaa ootsenna; taani ne bagga gidiyaa di-raw, neena olanaw denddiyaa ubbay kunddana.

¹⁶ «Be'a, womppiinaan tamaa punniide, bare halchchoo haniyaa olaa miishshaa k'os's'iyaa asatuwaa taani med'd'aad. K'ay bayzzanaadan, bayzziyaawanttakka taani med'd'aad.

¹⁷ Neena k'ohanaw ootseedda ay miishshaynne neena k'ohiide kantsi kesenna. Neena mootiyaa ins's'arssa ubbaw gidiyaa zaaruwaa neeni im-mana. Med'inaa Godaa k'oomatuu laatay hawaa; untunnta taani shatintsana» yaagee. Med'inaa Goday hewaa odee.

55

S'oossaappe Beettiyaa Maarotaa

¹ S'oossay hawaadan yaagee; «Hinttenoo saamet-teeddawanttoo, ubbaykka haatsaakko haa yiite;

shaluu bayinnawanttoo, haayite. Shammite; miite. Haa yiide, miishshaa c'iggenan c'oo woyniyaa eessaakka maatsaakka shammite.

² Hintte miishshaa k'uma gidennabaw ayaw kessiitee? Kalissennawaan hintte wolk'k'aa ayaw wurssiitee? Ane loytsiide, taani odiyaawaa sisite; lo"obaa miite; k'ay mod'd'uwaan hintte asatetsaa nashechchite.

³ «Ta asaw, sisite; taakko haa yiite. Shemp-puwaanna pas'a de'ana gooppe, taani odiyaawaa sisite. Taani hinttenana med'inaa c'aak'uwaa c'aak'k'etana. Taani anjjana gaade Daawita anjjeedawaadan, hinttenakka anjjana.

⁴ Be'ite, taani Aa asaw markka, kaalet-siyaawaanne kaappuwaa udaad.

⁵ Be'a, neeni erenna kawutetsatuwaa s'eesana; k'ay Med'inaa Godaa ne S'oossaa Israa'eeliyaa Geeshsha gaasuwaan, neena erenna kawutetsatuu neekko elleelliide yaana. Ayaw gooppe, S'oossay neena bonchcheedda» yaagee.

⁶ Med'inaa Goday beettiyaa wode Aa koyite; matan de'iyaa wode Aa s'eesite.

⁷ Iitay bare oosuwaa, nagaranchchaykka bare k'ofaa aggo; S'oossaakko I simmo. I Aa maarana. I nu Med'inaa Godaakko simmo. I aw c'oo atto gaana.

⁸ Ayaw gooppe, Med'inaa Goday, «Ta k'ofay hintte k'ofaa mala gidenna; hintte ogiikka ta ogiyaa mala gidenna.

⁹ Salotuu sa'aappe d'ok'k'iyaawaadan, ta ogii hintte ogiyaappe d'ok'k'ee; ta k'ofaykka hintte k'ofaappe d'ok'k'ee.

¹⁰ Irayenne suuppa shachchay saluwaappe wod'd'iide, biittaa aliide, mokkanaadaaninne ayifanaadan ootsiyaawaadan, k'ay zeriyaawoo zeretsaa, miyaawawukka katsaa immennan guyye saluwaa simmennawaadan,

¹¹ ta doonaappe kesiyaa k'aalaykka hewaa mala. I taani halchcheeddawaa polana; k'ay kiitteeddawaa ootsanaappe attina, taakko c'oo simmenna.

¹² «Hintte nashshechchan kesana; saruwaan moyzzettana. Deretuunne keratuu hintte sintsan nashettiide yes's'ana; dembban de'iyaa mitsatuu ubbaykka barenttu kushiyaa bak'k'ana.

¹³ Aguntsaa diraw s'iidday, gom"oriyaa diraakka s'aytsay mokkana. Hewe Med'inaa Goday hassayettiyaawaanne med'inaw d'ayenna malaataa gidanawaa» yaagee.

56

*Asaa Zarii Ubbay S'oossaa Bagga Gidanaw
Danddayussaa
(56:1-8)*

¹ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Tumu pirddaa naagite; s'illobaa hanite; ayaw gooppe, ta ashshuu elleelliide yaana; ta s'illotetsaykka matan k'onc'c'ana.

² Hawaa ootsiyaa uraa, Sambbataa tunissennaadan bonchchiyaa uraanne iitabaa ootsennan is's'iyaa uraa taani anjjana» yaagee.

³ Med'inaa Godaakko shiik'eedda betii, «Med'inaa Goday taana bare asaappe tumu

shaakkana» gooppo. K'ay muyreessaykka, «Be'a, taani meleedda mitsaa» gooppo.

⁴ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Ta Sambbatatuwaa bonchchiyaa, taana nashechchiyaabaa dooriyaanne ta c'aak'uwaa minisiide naagiyaa mureessatoo,

⁵ untunttoo taani ta Geeshsha Golliiyaa gidduwaaninne ta dirssaa gimbbiyaa gidдон, untuntu hassayettiyaawaa immana. Mac'c'a naanatuwaappenne attuma naanatuwaappe lo'iyaa suntsaa taani untunttoo immana; taani untunttoo med'inaw d'ayenna suntsaa immana.

⁶ Med'inaa Godaw ootsanaw, Med'inaa Godaa suntsaa dosanawunne Aa k'oomaa gidanaw, barentta aakko shiishshiyaa betetuwaa, k'ay Sambbataa tunissennan bonchchiyaawanttanne ta c'aak'uwaa minisiide naagiyaa wantta ubbatuwaa

⁷ taani ta geeshsha deriyaa ahana; ta woosa golliyaan untuntta nashshechchana. Untuntu ta yarshshiyaa sa'aa bolla shiishshiyaa, s'uuggiyaa yarshshuunne hara yarshshuu aketana; ayaw gooppe, ta gollii Asay ubbay S'oossaa woossiyaa golliya geetettana» yaagee.

⁸ Israa'eeliyaappe laaletteeddawantta shiishshiyaa, Ubbaa Moooddiya Med'inaa Goday, «Shiik'eeddawanttu bolla gujjaade, taani haratuwaakka shiishshana» yaagee.

*S'oossaw Amanetena Kaaletsiyaawanttu Pird-detussaa
(56:9–59:21)*

⁹ Hinttenoo bazzuwaa do'atoo, hinttenoo woran de'iyaa do'atoo, ubbaykka haa yiide miite.

¹⁰ Israa'eeliyaa asaa naagiyaawanttu k'ook'e; untunttoo ubbawukka eri baawa. Untunttu ubbaykka boc'c'anaw danddayenna duude kanatuwaa mala. Untunttu gisiide akumettiino; untunttu gem"ishuwaa dosiino.

¹¹ Untunttu miide kallenna kanaa mala; kalli erikkino. Untunttu akeeki pac'cedda hentsanchchaa; untunttu ubbay barenttu ogiyaa ogiyaa simmeeddino; ubbaykka barenttu go"a s'alalaa koyiino.

¹² Untunttu ubbaykka, «Haa yiite; woyniyaa eessaa ane usheeto. Ane nu matsoyiyaa ushshaa kumentsaa gaanetoo! Wonttaykka hachchi mala gidanawaa; woy hachchippekka aad'd'i lo"ana» yaagiino.

57

Israa'eelatuu Eek'aw Goyinniyaa Goyinuu Pird-dettee

¹ S'illo Asay hayk'k'ee; shin hewaa akeeki-ide k'oppiyaawe baawa. Barena S'oossaw im-meedda asatuu gadiyaappe d'ayiino; shin s'illo Asay bashshay yaanaappe kasetiide akettiyaawaa ooninne akeekena.

² I biide sarotetsay de'iyaa sa'aa gelee. Suuretet-san hametiyaawanttu hayk'k'iide shemppuwaa demmiino.

³ S'oossay hawaadan yaagee; «Hinttenoo, sha-reechchatti naatoo, hinttenoo woshumiyaaninne shaarmus'iyaani zeretsatoo, haayite.

⁴ Hintte O bolla k'iliic'iitee? Hintte oona hintte doonaan bochchiitee? Hintte ins's'arssaakka O bolla kessiitee? Hintte makkalanchchatuwaa naanatuwaanne worddanchchatuwaa naanatuwaa gidikkitee?

⁵ Hintte wolaa gidduwaaninne daashsha mit-saa ubbaa garssan amuwaan s'uugettiitanne tun-abaa ootsiita; hintte naanatuwaakka zanggaaraa shoobbaaninne shuchchaa kooppuwan shukkiide yarshshiita.

⁶ Zanggaaraa shoobban de'iyaa liik'o shuchchatuu hintte s'oossatuwaa. Hintte untunttoo ushshaa yarshshuwaa tigeeddita; katsaa yarshshuwaakka immeeddita. Yaatina, taani hawaan ubbaan nashettiyaawaa hinttenttoo malatii?

⁷ loytsi d'ok'k'anne adussa deriyaa huup'iyaan hintte gisuwaa yeggeeddita; yan yarshshanaw pude keseeddita.

⁸ Hintte penggiyaappenne k'osiletsaappe soo baggana eek'aa misiletuwaa esseeddita. Taana aggi bashiide, hintte arssaa aassiide, yaa pude keseeddita. Untunttunna c'aak'uwaa c'aak'k'etteeddita; yaatiide untunttu arssaa doseeddita; untunttu kalluwaakka be'eeddita.

⁹ Zayitiyaa akkiide, Molooka giyaa eek'aakko beeddita; hintte shittuwaakka darisseeddita; hinttew kiitettiyaawantta haako sa'aa kiitteeddita; haray attina, Si'ooliyaa gakkanaw wod'd'eeddita.

¹⁰ Hintte hara s'oossatuwaa koyiidde daabu-reeddita; shin, «Hidooti baawa» yaagibeykkita. Hintte wolk'k'ay haa ooras's'eedda; hewaa diraw, labbaniide kunddibeykkita.

11 «Hintte oossi yayyiide, taw worddoteedditee? Hintte taana hassayibeykkita; hintte wozanaanka k'oppibeykkita. Taani daro wodiyaa c'o"u geedda diraw gidennee, hintte taw yayyenana aggeedawe?

12 Taani hintte s'illotetsaanne hintte oosotuwaaw k'onc'c'issana; shin hinttena ayinne go'ikkino.

13 Hintte waassiyaa wode, hintte shiishsheedda eek'atuu hinttena ashshino! Unttunta ubbaakka c'arkkuu akki afana; ittooden shemppiyaa shemppuu unttunta punni d'ayissana. Shin taana barew bak'ati attiyaasaa ootsiyaa Asay biittaa laattana; ta geeshsha deriyaakka I akkana» yaagee.

S'oossay Bare Asaa Maaddanawunne Patsanaw Immeedda Hidootaa

14 S'oossay hawaadan yaagee; «Gimbbite, Gimbbite! Ogiyaakka giigissite; ta asaa ogiyaappe d'ubbiyaawaa ubbaa diggite» yaagee.

15 Ayaw gooppe, med'inaw de'iyaaawe, gitay, d'ok'k'an de'iyaaawe, Aa sunsaykka Geeshsha geetettiyaawe, hawaadan yaagee; «Taani d'ok'k'u geeddanne geeshsha sa'aan de'ay; gidooppenne, barenttu ootseedda nagaraw kayyotiide simmiyaawanttunanne barena zik'k'i ootsiyaawanttuna de'ay. Yaataade taani barenttu ootseedda nagaraw kayyotiide simmiyaawanttu ayyaanaanne barena zik'k'i ootsiyaawanttu wozanaa ooras's'isay.

16 Taani med'inaw mootikke; ubbaa gedekka hank'k'ettikke. Asaa ayyaanay, taani med'd'eedda asaa shemppuu daaburana.

17 Unttuntu nagaraa gaasuwaaninne untuntu yaariyaa gaasuwaan, taani untunta hank'k'ettaad. Untunta shoc'aad; ta sintsaakka untuntuppe gentsaad. Shin untuntu ha"ikka simmiide, barenttu wozanaa k'ofaan beeddino.

18 Taani untuntu ogetuwaa be'aad; shin taani untunta patsana, kaaletsananne yeekkiyaawantta mintsetsana.

19 Israa'eeliyaa gadiyaan yeekkiyaawanttu mettershshaan galataa wotsana. Haakuwaaninne matan de'iyaawanttoo saruu gido. Taani untunta patsana» yaagee Med'inaa Goday.

20 Shin iitatu bulluuk'k'iyanne urk'k'aa pude pushakkiyaa, woppu gaanawukka danddayenna abbaa beetaa mala.

21 Ta S'oossay, «litatoo saruu baawa» yaagee.

58

Tumu S'oomaa

1 S'oossay hawaadan yaagee; «Ne k'aalaa d'ok'k'u ootsaade waassa; guyye gooppa. Ne kooshshaa malakkataawaadan d'ok'k'issa. Ta asaw untuntu makkalaa, Yaak'ooba golliyaa asawukka untuntu nagaraa oda.

2 Shin untuntu taana hachchi hachchi koyiino; ta ogiyaakka kaallanaw dosiyaawaa malatiino. S'illobaa ootseedda kaatetetsaadaaninne S'oossaa azazuwaa olibeenna asaadan, untuntu taana suure pirddaa oochchiino; taakko S'oossaakko shiik'anawukka dosiino» yaagee.

3 Unttuntu shiik'iide S'oossaa, «Nuuni s'oomeeddo; shin neeni ayaw nuuna

s'eellabeykkii? Nuuni nuunatetsaa kawushsheeddo; shin neeni nuuna ayaw erabeykkii?» yaagiino.

S'oossay zaariide, untuntta hawaadan yaagee; «Be'ite, hintte s'oomiyaa gallassi hinttena nashechchiyaabaa ootsiita; hintte oosanchcha ubbaa uk'k'unniita.

⁴ Be'ite, hintte walassawunne wad'etaw s'oomiita; k'ay mek'etsi bayinna deshetsaa dechchanaw s'oomiita. Hachche hintte s'oomiyaa hawaa mala s'oomay, hintte k'aalay bollan sisettanaadan ootsenna.

⁵ Taani dooriyaa s'oomay hawaa maleeyye? Itti Asay barenatetsaa kawushshiyaawe hawaa mala gallasaaneeyye? K'ay taani koyiyaa s'oomay Asay bare huup'iyaa c'eec'c'aadan duge hokissiyaaweeyye? Bidintsaa k'oliide, maak'aa hiis's'iide gisiyaaweeyye? Yaatina, hewaa s'oomaa giide s'eegiiteeyye? K'ay he s'oomiyaa gallassaykka Med'inaa Goday nashettiyyaa gallassaa geetettiyye?

⁶ «Taani dooreedda s'oomaa hawaa be'ite: pirdaan naak'k'iide k'achcheeddawanttu sanssalataa leppiyaawaa, morgge mitsaa gonniyaa biliyaawaa, uk'k'unnetteeddawantta uk'k'unnuwaappe kessiyaawaanne morgge mitsaa ubbaa mentsiyaawaa.

⁷ K'ay taani dooreedda s'oomay koshshat-teeddawoo hintte k'umaa shaakkiyaawaa, gollii bayinna hiyyeesatuwaa golliyaa akkiyaawaa, kallotteeddawantta be'iyaa wode, mayzziyaawaa, maaduwa koiyaa hintte dabbuwaappe hintte deemuwaa gentsennan

aggiyaawaa.

⁸ «Yaatooppe, hintte poo'uu wontta s'alk'k'iyaadan poo'ana; hintte pas'atetsaykka ellekka yaana. Hintte s'illotetsay hintteppe sintsanna baana; Med'inaa Godaa bonchchuukka hintteppe guyyenna gidiide, hinttena naagana.

⁹ He wode hintte s'eesana; Med'inaa Goday hinttenttoo koyana. Hintte maaduwaaw akkanaw waassana; Ikka, «Hekko, taani hawaan de'ay!» yaagana.

«Hintte giddoppe hintte uk'k'unniyaa morgge mitsaa diggooppe, k'ay birad'd'iyaan malaatiyaawaanne iitabaa haasayiyaawaa aggooppe,

¹⁰ koshshaatteeddawaa k'umaa muziide kalis-sooppe, naak'etteeddawaa I koyiyaawaa kalis-sooppe, he wode hintte poo'uu d'uman poo'ana; hintte k'ammaykka seeta gallassaa gidanawaa.

¹¹ Med'inaa Goday hinttena ubbaa gede kaaletsana; hinttena mela bazzuwaan koshshiyaawaakka I hinttew kuntsana. Hintte bollaa s'ap'uwaakka minisana. K'ay hintte haatsaa ushiyaa gennetiyyaa malanne Aa haatsay mulekka to"enna pulttuwaa mala gidanawaa.

¹² Beni koletteeddawantta hintte zaaretsiide kees's'ana; daro wodiyaappe kase baasetteedda baasotuukka kees'ettiide d'ok'k'u gaana. Hinttekka koletteedda gimbbetuwaaw zaaretsiide gimbbiyaawanttanne Asay de'iyaa sa'atuwaan ogiyaa kessiyaawantta geetetti s'eesettana» yaagee.

Sambbataa Bonchchiyaawaa Woytuwaa

¹³ K'aykka S'oossay hawaadan yaagee; «Sambbataa Med'inaa Godaw dumma gallassaadan s'eellooppe, he ta geeshsha gallassi hintte go"aa yederssiyaawantta gidana d'ayooppe, Sambbataa nashechiyaanne bonchchetteedda S'oossaa gallassaa bonchchuwaa giide s'eesooppe, k'aykka hintte hintte ogiyaa beennan aggiide, bonchchiyaawaa gidooppe, woy hinttena nashechchiyaabaa ootsennaaninne hadabaa haasayennan aggooppe,

¹⁴ he wode hintte Med'inaa Godaan nashettana. K'ay taani hinttena daro bonchchetteeddawantta ootsana; hintte aawuwaa Yaak'ooba gadiyaappe laatetteeddawaa hintte maanaadan, taani hinttena ootsana. Taani Med'inaa Goday hawaa haasayaad» yaagee.

59

Timbbitiyaa odiyaawe Asaa Nagaraa Pirddeedda

¹ Be'ite, Med'inaa Godaa kushii hinttena ashshanaw k'aammibeenna; Aa haytsaykka sisennan is's'anaw tullibeenna.

² Shin hintte nagaray hintteppenne hintte S'oossaappe gidduwaan shaakotetsaa med'd'eedda. K'ay I sisenna mala, hintte nagaray Aa deemuwaa hintteppe gentseedda.

³ Ayaw gooppe, hintte kushii suutsan, hintte birad'd'iikka naak'uwaan tuneedda; hintte doonay wordduwaa haasaye; hintte ins's'arssaykka iitabaa zuuzumnee.

⁴ S'illotetsan mootiyaawe baawa; tumatetsan pirddiyaawekka baawa. Unttuntu mela palumiyaan c'ee'ettiino; wordduwaa haasayiino. K'ay metuwaa shahaariide, iitatetsaa yeliino.

⁵ Unttuntu shooshshaa k'uuk'k'ulliyaa k'os'iino; shararootiyaa golliyaakka kees's'iino. Unttuntu k'uuk'k'ulletuwaa miyaa Asay hayk'k'ee; k'uuk'k'ulliyaappe ittuu me"ooppe, shooshshay Aa giddoppe kesee.

⁶ Unttuntu kees's'eedda shararootatti gollii mayyanaw unttunta go"enna. Unttuntu barenttu med'd'eeddawan barena kammikkino. Unttuntu oosuu iita ooso; makkalaa oosuu unttuntu kushiyan de'ee.

⁷ Unttuntu gedetuu iitabaa ootsanaw wos's'iino; s'illuwaa suutsaa gussanawukka jaamiino. Unttuntu k'ofay iita k'ofa. Unttuntu beedda sa'aa ubbaan k'ohuunne bashshay de'ee.

⁸ Unttuntu sarotetsaa ogiyaa erikkino; unt-tuntu biyaa ogiyaan suure pirdi baawa; unt-tuntu barenttu ogiyaa geellayeeddino; he oge-tuwaanna hametiyya ooninne sarotetsaa erenna.

Asay Bare Nagaraa Paas'ee

⁹ Hewaa diraw, suure pirdday nuuppe haak-keedda; s'illotetsaykka nuukko gakkenna. Nuuni poo'uwaa koyeetto; shin be'ite, d'uma gideedda; wolk'k'aama poo'uwaa koyeetto; shin d'uman hametteetto.

¹⁰ Nuuni ayfii bayinna k'ook'iyaaadan, dirssaa gimbiyaakko tattaafeetto. Sa'ay lem"ilem"ina hamettiyaawaadan, seeta gallassi d'ubetteetto. K'ay kumentsaa wolk'k'aanna de'iyaa asatuwaa

giddon nuuni hayk'k'eedda asatuwaa mala gideeddo.

¹¹ Nuuni ubbaykka gaammuwaadan gudeeto; harap'p'etuwaadankka kayyottiidde ooleetto. Nuuni suure pirddaa koyeeddo; shin demmibeykko. K'ay atotetsaakka koyeeddo; shin I nuuppe haakkeedda.

¹² Ayaw gooppe, nu bayzzuu ne sintsan dareedda; nu nagaraykka nu bolla markkattee. Nu bayzzuu nuunana de'ee; nu naak'uwaakka nuuni ereetto.

¹³ Nuuni makkaliide, S'oossaa kaddeeddo; nu Med'inaa Godaa kaalliyaawaa aggiide, guyye simmeeddo; sugetsanne geniyaa haasayeeddo. K'ay nuuni shahaareedda worddo k'aalaa nu wozanaappe yeleeddo.

¹⁴ Suure pirdday guyye sugetteedda; s'illotetsaykka nuuppe haakkeedda; ayaw gooppe, tumatetsay gutaran d'ubettee; ammanettiyaa hanotaw geliyaa sa'ay d'ayeedda.

¹⁵ Tumatetsay hak'aninne beetena; iitatetsaappe haakkiyaa Asay barew omoodettee.

S'oossay Bare Asaa Ashshanaw Giigi Utteedda

Med'inaa Goday be'iide, suure pirdday bayinnawoo kayyotteedda.

¹⁶ Uk'k'unnetteeddawantta maaddiyaa Asay bayinnawaa S'oossay be'eedda; gaannatiyaa Asay bayinnawoo garamettee. Hewaa diraw, Aa k'esii aw atotetsaa aheedda. Aa s'iltotetsay Aa zemppsiide oyk'k'eedda.

¹⁷ S'oossay s'illotetsaa tiraan wotsiyaa olaa miishshaadan mayyeedda; bare huup'iyankka

atotetsaa k'oobiya wotseedda. Haluwaa kessiyaa mayuwaakka mayyiide, mishuwaa k'umayuwa k'umayeedda.

¹⁸ I untunttoo untuntu oosuwaadan oosuwaadan zaarana; bare morkketoo hank'k'uwaa, bare baaligaaratookka muruwaa zaarana. Abbaa doonaa biittatuwaan de'iyaawanttoo untuntu oosoo bessiyaawaa immana.

¹⁹ Hewaa diraw, away wulliyaa baggana de'iyaawanttu Med'inaa Godaa suntsaw yayana; away doliyaa baggana de'iyaawanttukka Aa bonchchuwaa yayana. Ayaw gooppe, Med'inaa Godaa c'arkkuu gaagantsi yeddina, goggiyaa di'uwaadan I yaana.

²⁰ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani S'iyoonewunne Yaak'ooba zaratuwaan barenttu nagaraappe simmiyaawanttoo Woziyaawaa gi-daade yaana» yaagee.

²¹ K'aykka Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taana gidoope, taani untuntunna c'aak'k'etiyaa c'aak'k'uu hawaa: hintte bolla de'iyaa ta Ayyaanayenne taani hintte doonaan wotseedda ta k'aalay hachchippe doommiide, med'inaa gakkanaw, hintte doonaappe, hintte naanatu doonaappenne hintte naanatu naanatu doonaappe shaakettenna. Taani Med'inaa Goday hawaa oday» yaagee.

60

*Yerusaalame Sintsa Bonchcho Hidootaa
(60:1–62:12)*

¹ S'oossay hawaadan yaagee: «Dendda! Denddaade poo'issa; ayaw gooppe, ne poo'uu yeedda. Med'inaa Godaa bonchchuukka ne bollan poo'eedda.

² Be'a, d'umay sa'aa kammanna; bara d'umaykka asaa bollan wod'd'ana. Shin Med'inaa Goday ne bolla denddana; Aa bonchchuukka ne bolla poo'ana.

³ Kawutetsatuu ne poo'uwaakko, kaatetuukka ne wontta wajajjaakko yaana.

⁴ «D'ok'k'u gaade ne yuushshuwaa s'eella. Untuntu ubbay ittippe shiik'iide, neekko yaana. Ne attuma naanay haakuwaappe yaana; ne mac'c'a naanaykka ba'ettiide, neekko yaana.

⁵ He wode neeni be'aade nashettana; ne wozanaykka loytsi pooc'u gaana. Ayaw gooppe, abbaa bollan de'iyaa giday neekko simmana; kawutetsatuwaa duretetsaykka neekko yaana.

⁶ Midiyaama biittaappenne Eefa gadiyaappe yeedda yalaga gaalotuwaa wudii ne biittaa kammana. K'ay work'k'aanne is'aanaa c'aaneteedda gaalotuu Med'inaa Godaa galataa awaayiidde, Saabappe yaana.

⁷ K'eedaarenne Nabaayoota dorssaa wudetuu ubbay yarshshoo ta yarshshuwaa sa'aa neekko shiik'ana; k'ay taanikka ta bonchcho Geeshsha Golliyaa bonchchana.

⁸ «Ha shaariyaadaaninne barenttu golliyaakko paalliyaa harap'p'etuwaadan paalliyaawanttu oonee?

⁹ Hawanttu Haatsaan dooddetteedda biittatuu taanan hidootaa ootsana. Israa'eeliyaa Geeshshay Med'inaa Goday hintte S'oossay

hinttena bonchcheedda diraw, Tersseesse markkabatuu sintsaati kesiide ne naanatuwaa haakko biittaappe untunttu biraananne work'k'aanna S'oossaa bonchchoo ahana.

¹⁰ «Allaga gadiyaa Asay ne dirssaa gimbbana; untunttu kaatetuu new ootsana. Neena taani ta hank'k'uwaan kase shoc'eeddawaa gidoopekka, ha"i ta k'aretan taani neena maaraad.

¹¹ Ne penggetuu ubbaa gede dooyaa de'ana. Kawutetsatuwaa duretetsaanne omoodetteedda kaatetuwa neekko ahana mala, gallassikka k'ammakka gorddettikkino.

¹² New ootsenna Asay woy kawutetsay ubbay ubbaanna d'ayana.

¹³ Ta Geeshsha Golliiyaa sa'aa loytsana mala, Li-ibaanoosa bonchchuu, zigay, s'iiddayenne s'aytsay neekko yaana; taani ta gediya wotsiyaa sa'aa bonchchana.

¹⁴ Neena uk'k'unneeddawaynttu attuma naanay new hokkiide, neekko yaana; neena kad'eedda ubbatuu ne sintsan goyinnana. Untunttu neena, «Med'inaa Godaa Katamatee S'iyoonnee, Israa'eeliyaa Geeshsha Katamatee» yaagiide s'eesana.

¹⁵ «Ooninne ne giddona aad'd'enawaa keenaa neeni kase olettaaddanne is's'ettaadda. Shin ha"i taani neena med'inaw wolk'k'aama ootsana; k'ay yeletaa ubbay nashettiyaa sa'aa ootsana.

¹⁶ Neeni kawutetsatuwaa maatsaa ushana; kaatetuu d'antsaakka d'ammana. Hewaappe guyyiyaan, taani Med'inaa Goday neena Ashshiyaawaa; Woziyaawaanne, Yaak'ooba Wolk'k'aama gidiyaawaa neeni erana.

¹⁷ Nahaasiyaa diraw work'k'aa, birataa diraakka biraa, mitsaa diraw nahaasiyaa, shuchchaa diraw birataa taani new ahana. Taani neena mooddiyaawantta saro, ne kaappotuwaakka s'illuwaa ootsana.

¹⁸ Hawaappe guyyiyaan, sugetsaa oosuu ne gadiyaan sisettenna; ne zawaankka laaletsayne bashshay sisettenna. Neeni ne dirssaa gimbiyaa, «Atotetsaa» ne penggetuwaakka, «Galataa» yaagaade s'eesana.

¹⁹ «Hewaappe guyyiyaan, gallassi new aawaa poo'uwaa koshshenna; k'ammakka aginaa poo'uwaa koshshenna. Ayaw gooppe, Med'inaa Goday new med'inaa poo'o gidanawaa; ne S'oossay new bonchcho gidanawaa.

²⁰ Ne away laa"entso wullenna; ne aginayikka poo'iyawaa aggena. Ayaw gooppe, Med'inaa Goday new med'inaa poo'o gidanawaa; neeni yeekkeedda gallassatuukka wurana.

²¹ Ne Asay ubbay s'illuwaa gidanawaa; untunttu biittatookka med'inaw laattana. Untunttu taani ta bonchchuwaa k'onc'c'issanaw tokkeedda puutetuwaa; untunttu ta kushiya oosotuwaa.

²² Hintte giddon itti golliyaan de'iyaa payduwaan guutsaa asatuwaa taani sha"issana; ubbaappe payduwaan guus's'iyawanttakka wolk'k'aama kawutetsaa ootsana. Taani Med'inaa Godaa; wodii gakkiiyaa wode, taani hawaa ellekka polana» yaagee.

61

Atotetsaa Mishiraachchuwaa

1 Ubbaa Mooddiyaa Med'inaa Godaa Ayyaanay ta bollan de'ee; ayaw gooppe, k'ohetteeddawanttoo lo"o mishiraachchuwaa odana mala, S'oossay taana okkeedda. I taana wozanay me"eeddawanttoo koo-lettiyaawaanne omoodetteeddawanttoo omooduwaappe kesiyaawaa awaayana malanne k'ashetteeddawanttoo biletsaa awaayana mala kiitteedda.

2 Med'inaa Goday dooreedda laytsaanne nu S'oossay haluwaa kessiyaa gallassaa awaayana malanne kayyottiyaawantta ubbatuwaa mintsetsana mala, taana kiitteedda.

3 Hewaadankka k'ay, S'iyoonen kayyottiyaawanttoo, bidintsaa diraw kalachchaa, kayyuu diraw nashshechchaa zayitiyaa, labbana ayaanaa diraw galataa k'umayuwaawaa immana mala, taana kiitteedda. Unttuntu Med'inaa Goday bare bonchchoo tokkeedda s'illo mitsaa geetettiide s'eesettana.

4 Unttuntu beni koletteeddawantta zaaretsiide kees's'ana; beni kunddeeddawanttakka zaaretsiide essana. Unttuntu oneeddawanttanne daro yeletaappe kase koletteedda katamatuwaa zaaretsiide kees's'ana.

5 Allaga biittaa asatuu hintte dorssaa wudiyaa heemmana; imatsatuukka hintte gadiyaa goshananne hintte woyniyaa turaa naagiyaawantta gidana.

6 Hintte k'ay, «Med'inaa Godaa k'eesetuwaawaa» geetettiide s'eesettana; asaykka hinttena, «Nu S'oossaa oosanchchatuwaa» yaagiide s'eesana.

Hintte kawutetsatuwaa duretetsaa maana; untunttu duretetsaankka hintte c'eeek'k'etana.

⁷ Hintte yeellaa diraw hintte laa"u kushiya saamaa akkana; kawusheeddawaa dirawukka hintte kaac'aan hintte nashettana. Hewaa diraw, hintte hintte gadiyaan laa"u dakkuwaa laattana; hintte nashechchaykka med'inaa nashechchaa gidanawaa.

⁸ S'oossay hawaadan yaagee; «Taani Med'inaa Goday suure pirddaa dosay; bonk'k'iyaanne bayzuwaa is's'ay. Taani ammanettaade, untunttu oosuwaa gatiyaa untunttoo c'iggana. Taani untunttunna med'inaa c'aak'uwaa c'aak'k'etana.

⁹ Untunttu zaratuu kawutetsatuwaa gidдон, untunttu naanaykka gade asatuwaa gidдон erettana; untuntta be'eedda ubbay taani, Med'inaa Goday anjeedda asatuwaa untunttu gidiyaawaa geeshshiide erana» yaagee.

¹⁰ Taani Med'inaa Godaan loytza nashetay; ta shemppuukka ta S'oossan hashshu gee. Ayaw gooppe, bullachchiyaawe bare huup'iyaan K'eesii shaashiyaa wotsiyaawaadan, bullachchettiyaanakka dumma dumma alleek'k'uan alleek'k'ettiyaawaadan, I taana atotetsaa mayuwaa mayzzedda; s'illotetsaa k'umayuwaakka bollaanna taw gujjeedda.

¹¹ Biittay c'arshshaa mokkiyaawaadaaninne ataakilttiyaa sa'aykka tokkeeddawaa dichchiyaawaadan, hewaadankka, Ubbaa Mooddiyaa Med'inaa Goday s'illotetsaanne galataa kawutetsaa ubbaa sintsan pulттissana.

62

¹ S'iyooone diraw, taani c'o'u giikke; Yerusaalame s'illotetsay wolk'k'aama poo'uwaadan, I atotetsaykka ees's'iyaa s'omppiyaadan poo'ana gakkanaw, taani c'o'u giikke.

² Kawutetsatuu ne s'illotetsaa, kaatetuu ub-baykka ne bonchchuwaa be'ana. Med'inaa Goday bare doonaappe suntsiyaa ooratsa suntsan neeni s'eesettana.

³ Neeni Med'inaa Godaa kushiyan lo"eedda aleek'k'uwaanne kawutetsaa kallachchaa mala gidana.

⁴ Hawaappe sintsanaw neeni, «Dogetta atteedaano» geetettakka. K'ay ne biittatakka, «Mela atteedaano» geetettukku. Shin neeni, «Ta nashechchay in de'iyaanno» ne biittatakka, «Asinaa geleeddaano» geetettana. Ayaw gooppe, Med'inaa Goday neenan nashettana; ne biittatiwukka I asinaa mala gidanawaa.

⁵ Wodallay wodoratto machchiyaawaadan, ne naanay neena akkana; machchato bullachchiyaawe bullachchettiyaanin nashettiyaawaadan, hewaadankka, ne s'oossay neenan nashettana.

⁶ Neenoo Yerusaalame, ne dirssaa gimbbiyaa bollan wochchiyaawantta taani wotsaad; unt-tuntu gallassikka k'ammakka c'o'u giikkino.

⁷ Hinttenoo, Yerusaalamebaa Med'inaa Godaa hassayissiyaawanttoo, I Yerusaalame kees's'ana gakkanawunne biittaa ubbaa bollan nashettedda katamaa ootsana gakkanaw, hinttewukka shemppoppite; aakka shemppissoppite.

⁸ Med'inaa Goday bare ushechcha kushiyaaninne bare wolk'k'aama k'esiyaan hawaadan yaagiide c'aak'k'eedda; «Taani laa"entso hintte katsaa hintte morkketoo k'uma ootsaade immikke; k'ay hintte daaburedda hintte woyniyaa eessaakka allagatuu ushikkino.

⁹ Shin c'akkeeddawanttu barenttu katsaa maana; yaatiide Med'inaa Godaa untunttu galatana; woyniyaa teeraa mas'eeddawanttu ta Geeshsha Golliiyaa dabaaban ushana» yaagee.

¹⁰ Aad'd'ite! Penggiyaanna kesiide biite! Asaw ogiyaa kessite! Kessite, wogga ogiyaa kessite! Shuchchatuwaakka diggite; kawutetsatuu ogiyaa demmana mala, banddiraa essite.

¹¹ Be'ite, Med'inaa Goday biittaa sa'aa gas'aan hawaadan yaagiide awaayeedda; «S'iyoone asaw hawaadan yaagite; «Be'ite, hinttena Ashshiyaawe gakkeedda! Be'ite, Aa gatii aanana de'ee; oosoo I immiyaa keerisuukka Aa sintsan de'ee» yaagite» yaageedda.

¹² Hintte, «Med'inaa Goday Wozeedda Geeshsha Asatuwaa» geetettiide s'eesettana; Yerusaalamekka, «Koyetteeddaano, Aggi Bashibeena Katamato» geetettana.

S'oossaa Ooratsa Malalissiyaa Med'etaa

63

(63:1–66:24)

*Ayihuda Gidenna Asatuwaa
S'oossay S'ooniyaa S'oonuwaa*

¹ Eedooma gadiyaan de'iyaa Boos'ira giyaa kata-maappe zo'o mayuwaa mayyiide yiyaawe, hewe I oonee? Ha puulaana de'iyaa mayuwaa mayyiide, bare wolk'k'aa minotetsan sintsaw hametiyaawe oonee?

S'oossay, «Hewe s'illuwaa haasayiyaawenne wolk'k'an ashshiyaawe taana gidikkitaa!» yaagee.

² Woynniyaa gum"iyaasan woyniyaa yed'd'iyaa bitaniyaa mayuwaadan, ne mayuu ayaw zo"eedee?

³ S'oossay hawaadan yaagiide zaarana; «Woynniyaa gum"iyaasaa taani taarekka yed'd'aad; kawutetsatuwaappe itti asaynne taananna baawa. Taani untuntta ta hank'k'uwaan yed'd'aad; ta yiluwaankka untuntta dirs's'eretsaad. Untuntu suutsay ta mayuwaa bollan d'ac'ettina, ta mayuu ubbay bayeedda.

⁴ Taani ta asaa woziyaa gallassaynne untuntu morkketoo haluwaa kessiyaa laytsay gakkeedda.

⁵ Taani s'eellaad; shin taana maaddiyaa itti asaynne beettibeenna. Maaddiyaawe d'ayeedda diraw, taani maalaalettaad. Hewaa diraw, ta k'esii taw s'oonuwaa aheedda; ta hank'k'uukka taana maaddeedda.

⁶ Taani ta hank'k'uwaan kawutetsatuwaa yed'd'aad; ta yiluwaankka untuntta mentsereetsaad; untuntu suutsaakka taani gadiyaan gussaad» yaagana.

S'oossay Israa'eeliyaw Keekkiyaa Keekaa

⁷ Med'inaa Goday nuw ootseedda oosuwaaw ubbaa diraw, Med'inaa Godaa aggena siik'uwaanne Aa galataa taani odana; ee, bare maarotaaninne bare keekatetsaa daruwaan Israa'eeliyaa asaw I immeedda c'ora lo"obaa taani odana.

⁸ S'oossay odiidde, «Unttuntu tumu ta asatuwaanne ta naanatuwaaw gidiyaa diraw, taana c'immanaw koyikkino» yaageedda. Hewaa diraw, I unttunta Ashshiyaawaa gideedda.

⁹ Unttuntu waayiyaa ubbaan I waayetteedda. Aa de'ussaa Kiitanchchay unttunta ashsheeda. I unttunta bare siik'uwaaninne bare maarotaanwozeedda. Kase aad'd'eeda wodetuwaaw ubbaan I unttunta dentsiide tookkeedda.

¹⁰ Shin unttuntu makkaleeddino; Aa Geeshsha Ayaanaakka kayyoyeeddino. Hewaa diraw, I simmiide, unttunttoo morkke gideedda; unttuntunnakka oletteedda.

¹¹ Hewaappe guyyiyaan Asay beniwaaw, I bare k'oomaa Muse wode ootseeddawaa hassayiide, hawaadan yaageedda; «Bare wudiyaa hentsanchchatuwaanakka ubbaa abbaa giddona aatsiide kesseeddawe hak'an de'ii? K'ay he wode bare Geeshsha Ayaanaa unttuntu gidдон wotseeddawe ha"i hak'an de'ii?

¹² Bare bonchchuwaaw k'esiyaaw wolk'k'aama wolk'k'aa Musew ushechcha kushiyaaw gidanaadan kiitteeddawe, bare med'inaa haytsaa kessanaw, unttuntu sintsan de'iyaa haatsaa shaakkeeddawe,

¹³ unttuntu c'iimmuwaaw giddona pintseeddawe hak'an de'ii?» yaageeddino.

Bazzuwaana aad'd'iyaa paraadan, untunttu d'ubettibeykkino.

¹⁴ Wombbaa duge wod'd'iyaa mehiyaadan, Med'inaa Godaa Ayyaanay untuntta shemppissedda. Hewaadan neeni ne suntsaa bonchchissanaw ne asaa kaaletsaadda.

Maarotaanne Maaduwa Demmanaw Woos-siyaa Woosaa

¹⁵ Abeet S'oossaw, saluwaana duge s'eella; neeni de'iyaa geeshshanne bonchcho gideedda saappe ellekka be'a. Neeni mishettiyyaa mishuunne ne wolk'k'ay anee? Ne wozanay nuuna laamotiyaa laamotaynne ne k'aretay nuuppe haakkeedda.

¹⁶ Abrahaame nuuna erana d'ayooppekka, Yaak'oobi nuuna akeekenan d'ayooppekka, abeet Med'inaa Godaw, neeni nu aawuwaa. Beni wodeppekka doommiide, ne suntsay nuuna woziyaawaa.

¹⁷ Abeet Med'inaa Godaw, nuuni ne ogiyaappe bayanaadan, ayaw ootsaaddii? K'ay nuuni new yayyenaadan, nu wozanaa ayaw d'uleefayaadee? S'oossaw, ne k'oomatuu diraw, ne biittaa laatteedda zaratuwaa diraw, nuukko simma.

¹⁸ Ne geeshsha Asay ne Geeshsha Golliyya guut-saa wodiyaw laatteeddino; shin nu morkketuu Aa duge zaariide yed'd'eeddino.

¹⁹ Nuuni benippeka newantta; untuntta neeni mooddabaakka; untunttu ne suntsan s'eesettibeykkino.

64

¹ Abeet Med'inaa Godaw, neeni salotuwaa daakkaade duge wod'd'a! Deretuukka gaji gajiide

kokkorino.

² Tamay k'ayis'eeriyaa miide, haatsaa penttis-siyaawaadan, duge wod'd'aade, ne suntsaa ne morkketoo erissa; kawutetsatuwaakka ne sintsan kokkorssa.

³ Kasekka neeni nuuni naagibeenna maalalis-siyaabaa ootseedda wode wod'd'aadda; deretuu ne sintsan gaji gajiide kokkoreeddino.

⁴ Benippe doommiide, neenan ammanettiide, naagiyaawanttoo maalalissiyaabaa ootseedda neeppe attina, hara S'oossaa asaa haytsay sisibeenna; asaa ayifiikka be'ibeenna.

⁵ S'illotetsaa nashettiide ootsiyaawanttanne ne ogiyaan neena hassayiyaawantta neeni g akkaade maaddaasa. Be'a, neeni hank'k'ettaadda; shin nagaraa ootsiyaawaa aggibeykko. Nuuni nagaraa ootsiidde, adussa wodiya de'eeddo; yaatina, nuuni waaniide attanee?

⁶ Nuuni ubbaykka tuna asaa gideeddo; nu s'illotetsaa ooso ubbaykka k'ita c'urk'k'a mala. Nuuni ubbaykka bonc'c'iyaadan shulleeddo; nu nagaray nuuna c'arkkuwaadan, pittiide afeeda.

⁷ Ne suntsaa s'eesiyaawe, woy neena minisi oykkanaw koyiyaawe baawa. Ayaw gooppe, neeni ne deemuwaa nuuppe gentsaade nagaray d'ayssanaadan; nuuna nu nagaraa diraw, aggaada.

⁸ Gidooppenne, abeet Med'inaa Godaw, neeni nu aawuwaa; nuuni urk'k'a; neeni urk'k'aa med'd'eeddawaa; nuuni ubbaykka ne kushiyan med'etteeddo.

⁹ Abeet Med'inaa Godaw, loytsa hank'k'ettoppa; nu nagaraakka med'inaw hassayoppa. Nuuna

be'a, nuuni ubbaykka ne asaa.

¹⁰ Ne geeshsha katamatuu bazzuwaa gideed-dino; haray attina, s'iyoonne katamaykka bazuwaa gideedda; Yersaalamekka mela sa'aa gideedda.

¹¹ Nu aawotuu neena galateedda geeshshanne lo"o gideedda nu Geeshsha Gollii taman s'uugetteedda; k'ay nu lo"o sa'atuu ubbaykka bayeeddino.

¹² Abeet Med'inaa Godaw, neeni hawaa ubbaa be'aadekka nuuna agganii? Neeni c'o"u gaade, nuuna zaway bayinna muruwaa muranii?

65

S'oossay Makkalanchchatuwaa Muree

¹ S'oossay hawaadan yaagee; «Taani taana oochchibeennawanttoo k'onc'c'aad; k'ay taana koyibeennawanttoo beetaad. Taani ta suntsaa s'eesibeenna kawutetsaw, «Ta hawaana! Ta hawaana!» yaagaade koyaad.

² Bare k'ofaa kaalliiddi, lo"o gidenna ogiyaan hametiyaa makkalanchcha asatuwaakko gallas-saa ubbaan ta kushiyaa mic'c'aad.

³ Ha Asay ataakilttiyaa gidдон yarshshiiddenne s'uubiyaa bollan is'aanaa c'uwayiidde, taani s'eellishin, taana ubbaa wode hank'k'etsiino.

⁴ K'ay untunttu duufuwaa gidдон uttiyaawantta; geema sa'aan k'ammaa ak'iyaaawantta. Guduntsaa ashuwaa miyaawantta; untunttu s'aaruwaan tuna ashuwaa c'abbay de'iyaaawantta.

⁵ Hewaa ootsiidde, untunttu k'ay haratuwaa, «Yan hinttenttoo de'ite; nuuni hintteppe geeshsha gidiyaa diraw, nuukko shiik'oppite!» yaagiino. Untunttu ta siid'e giddoppe kesiyaa c'uwaanne gallassaa ubbaa ees's'iyaa tamaa.

⁶ «Be'ite, ta sintsan s'aafetti utteedda; taani untunttoo zaaranappe attina, c'o'u giikke; untuntta muranaw k'achchaad.

⁷ Ee, taani untunttu bayzzuwaanne untunttu aawotuwaaw bayzzuwaaw ac'uwaaw ittippe untunttoo zaarana. Ayaw gooppe, untunttu deriyaa bollan is'aanaa c'uwayeeddino; k'ay zoozetuwaaw bollan taana boreeddino. Untunttu kase ootseedda oosuwaaw ac'uwaaw taani untunttoo zaarana» yaagee Med'inaa Goday.

⁸ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Woynniyaa ayfii woyniyaa turaan de'iyaa wode asay, «Aa giddon anjjuu de'iyaa diraw, Aa d'ayissoppite» giyaawaadan, taani ta k'oomatuu diraw, hewaadan ootsana; taani untunttu ubbaa d'ayissikke.

⁹ Taani Yaak'oobappe zeretsaa, Yihudaappekka ta deretuwaaw laattiyaawantta kessana; taani dooreeddawanttu Aa laattana; ta k'oomatuukka yan de'ana.

¹⁰ Taanna koyeeddo ta asaw Saaroona giyaa dembbay dorssaa wudiyaa heemmiyaa sa'aa gidanawaa; k'ay Akoora wombbay miizzaa wudiyaa allas's'issiyaa sa'aa gidanawaa.

¹¹ «Shin hinttenoo, Med'inaa Godaa aggeeddawanttoo, ta geeshsha deriyaa dogeeddawanttoo, Kaac'aa giyaa eek'aw

maaddaa giigisseeddawanttoo, k'ay hintte wurssetsaa eranaw, Saamaa giyaa eek'aw walaka woyniyaa eessaa wanc'c'an kuntseeddawanttoo,

¹² taani hintte wurssetsaa mashshaw aatsaade immana; hintte ubbaykka goora'ettanaw hokkana. Ayaw gooppe, taani hinttena s'eesina koyibeykkita; haasayiide sisibeykkita» yaagee. Hintte ta sintsan iitabaa ootseeddita; taani dosennabaakka dooreeddita.

¹³ Hewaa diraw, Ubbaa Mooddiyaa Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Be'ite, ta k'oomatuu maana; shin hintte koshshattana. Ta k'oomatuu ushana; shin hintte saamettana. Ta k'oomatuu nashettana; shin hintte yeellatana.

¹⁴ Be'ite, ta k'oomatuu wozanaan nashettiide yes's'ana; shin hintte wozanaan kayyottiidde waassana. K'ay hintte ayyaanay me"eedda diraw, hintte zilaaliide yeekkana.

¹⁵ Hintte hintte suntsaa ta dooretteeddawanttoo shek'aw immana. Ubbaa Mooddiyaa Med'inaa Goday hinttena wod'ana; shin I bare k'oomatuwaa dumma suntsan s'eesana.

¹⁶ He gadiyaan anjjuwaa koyiyaa ubbay tumatetsaa S'oossay anjjanaadan woosana. He gadiyaan c'aak'uwaa c'aak'k'iyaa ubbaykka tumatetsaa S'oossan c'aak'k'ana; ayaw gooppe, kase metotuu dogetteeddino; ta ayfiyaa sintsaappekka geemmeeddino» yaagee.

Ooratsa Med'etaa

¹⁷ S'oossay hawaadan yaagee; «Be'ite, taani ooratsa salotuwaanne ooratsa sa'aa med'd'ay; kasebay ubbay hassayettennanne k'ofettenna.

18 Shin taani med'd'iyaaban med'inaw nashettitenne hashshu giite. Ayaw gooppe, taani med'd'eedda Yersaalama nashshechchan kumeeddaano gidana; Yersaalame asikka hashshutenne giyaawaa gidana.

19 Taani Yersaalamen nashettana; ta asankka hashshu gaana. Hawaappe sintsanaw yeekkiyaawaa kooshshayenne un"ettiide waassiyaawaa kooshshay yan sisettenna.

20 «Yersaalame gidдон hawaappe sintsanaw, guutsaa wode s'alalaa de'iide hayk'k'iyaa k'eeri na'i, woy bare laytsaa wurssennan hayk'k'iyaa c'ima Asay de'enna. S'eetu laytsaana hayk'k'iyaa uray daro yalagan hayk'k'eedda geetettana; s'eetu laytsaa gatsennan hayk'k'iyaaawe sheek'etteeddawaadan paydetana.

21 He wodetuwaan asatuu golletuwaa kees's'iide, untuntun de'ana; woyniyaa turatuwaakka tokkiide, untuntu ayfiyaa maana.

22 Untuntu kees'ina, haray de'enna; haray maanaw tokkiyaawaa tokkikkino. Ta asaa laytsay mitsaa laytsaadan aduk'k'ana; k'ay taani dooreeddawanttu barenttu adussa wodiyaw barenttu kushiyaa oosuwaan nashettana.

23 Untuntu c'oo daaburikkino; woy naanatuwaa boshaw yelikkino; ayaw gooppe, untuntu barenttu naanatuwaannakka Med'inaa Godaan anjjetteda zeretsaa gidanawaa.

24 Untuntu taana s'eesanaappe kasetaade taani untunttoo koyana; k'ay untuntu biro haasayishin, taani untuntta sisana.

²⁵ Okoruunne dorssaa maray ittippe heemet-tana; gaammuukka booraadan, utulaa maana. K'ay shooshshaw baanay k'uma gidanawaa. He wodetuwaan ta geeshsha deriyaan ubbaan, unt-tuntu k'ohetikkinonne baykkino. Taani Med'inaa Goday hawaa oday» yaagee.

66

S'oossay Ayihuda Gidenna Asaa Bolla Pirddana

¹ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Saluu ta araataa; sa'aykka ta gedii yed'd'iyaa saa. Yaatina hintte taw kees's'ana gollii ay mala gollee? Taani shemppana sa'ay hak'anne?

² Hewantta ubbabaakka ta kushii ootseedda gidennee? Hewaa diraw, hawanttu ubbatuukka tawantta. Shin taani barena zik'k'i ootsiyaawaakko, bare ootseedda nagaraw kayyotiide simmiyaawaakkonne ta k'aalan kokkoriyaawaakko s'eelana yaagee Med'inaa Goday.

³ «Asay ubbay barew barew injjetiyaa ogiyaa dooreedda gaasuwaan, korumaa yarshshiyaawe asaa wod'iyaa uraa mala; dorssaa maraa yarshshiyaawekka kanaa goora'iyaa asaa mala; katsaa yarshshuwaa yarshshiyaawekka guduntsaa suutsaa yarshshiyaa asaa mala; k'ay hassayissiyaa is'aanaa c'uwayiyaa uraykka eek'aw goyniyaa asaa mala. Unttuntu shemppuukka untunttu tunatetsan nashetee.

⁴ Hewaa diraw, taani metuwaa untunttoo doorana; untunttu yayyeeddawaakka taani

unttuntu bollan ahana. Ayaw gooppe, taani s'eeseedda wode, ooninne koyibeenna; taani haasayeedda wodekka ooninne hayzzibeenna. Unttuntu ta sintsan iitabaa ootseeddino; taani nashettenawaa doreeddino» yaagee.

⁵ Hinttenoo, S'oossaa k'aalaw yayyiide kokkoriyaawanttoo, Med'inaa Godaa k'aalaa sisite; «Hintte ishataa, hinttena is's'iyaaawanttu, ta suntsaa diraw, hinttena bohiyaawanttu, «Hintte nashshechchaa nuuni be'ana mala, Med'inaa Goday ane bonchchettina be'ana» yaageeddino; shin unttuntu yeellatana.

⁶ Katamaappe yiyaa waasuwwaa sisite; Geeshsha Golliyaappe yiyaa kooshshaakka sisite. Hewe kooshshay bare morkketoo unttuntu oosuwwaa mala kushiya zaariyaa Med'inaa Godaa kooshshaa.

⁷ «Bannikkenan na'aa yeliyaa mac'c'a asi de'ii? Oytsay un'etsennan attuma na'aa yeliyaa mac'c'a asi de'ii?

⁸ Hawaa malabaa oonee siseeddawe? K'ay hawaa malabaa oonee be'eeddawe? Itti biittaa Asay pes's'i itti gallassi yelettanaw danddayiyye? Woy kawutetsay itti kutsan yelettii? Yerusaalama bannikko saanakka, itti kutsan bare naanatuwwaa yelaaddu.

⁹ Yelana wodiya gatsiyaa taani unttuntu yelanaadan ootsikkitaayye? Yaagee Med'inaa Goday. K'ay yelanaadan ootsiyaa taani yeliyaa uluwaa gorddaytaayye? Hawaa giyaawe taana, S'oossaa.

¹⁰ «Hinttenoo Yerusaalamo siik'iyaa ubbatoo, iinanna nashettite; I dirawukka nashshechchaan

pooc'u giite. Hinttenoo iissi yeekkiyaa ubbatoo, iinanna loytsi nashettite.

¹¹ Ayaw gooppe, hintte I mintsetsiyaa d'antsaa d'ammiide kallana; k'ay I daro bonchchuwaappe loytsi ushiide, hintte nashettana» yaagee.

¹² Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Be'ite, taani iziw sarotetsaa shaafaadan darissana; kawutetsatuwaa duretetsaakka kumiide goggiyaa pulttuwaadan, iziw ahana. Yaatooppe hintte hewaa d'ammaana; I hashiyaan hintte tookettana; I kiwuwaan uttiide, hintte ishalettana.

¹³ Aata bare na'aa mintsetsiyaawaadan, taanikka hinttena mintsetsana; hintte Yerusaalamen minettana.

¹⁴ Hintte hewaa be'iyaa wode, hintte wozanay nashettana; hintte mek'etsaykka maataadan aac'ana. K'ay Med'inaa Godaa kushii Aa k'oomatuwaanna de'iyaaawenne Aa hank'k'uu Aa morkkatuwaa bollan de'iyaaawe erettana» yaagee.

¹⁵ Be'ite, Med'inaa Goday tamaa akkiide yaana. Bare hank'k'etteeddawantta muranawunne tamaa lac'uwaan seeranaw saragalaa toggiide, I yaana.

¹⁶ Ayaw gooppe, Med'inaa Goday ashuwaa mayyeedda ubbaa tamaaninne mashshaan pirddana. K'ay Med'inaa Godaa mashshaan hayk'k'eeddawanttu paydu darana.

¹⁷ Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Ataakilttiyyaa sa'aan barenttu eek'aw goyinnanaw, barenttu gidдон de'iyaa ittuwaa kaalliide, barena dummayiide geeshshiyaawanttu,

k'ay guduntsaa ashuwaa, sheneyiyaawaanne ec'eriya miyaawanttu ubbay ittippe d'ayana.

¹⁸ «Taani untunttu oosuwaanne untunttu k'ofaa eriyaa diraw, kawutetsatuwaa ubbaanne duma duma k'aalan haasayiyaawantta ittippe shiishshanaw yay; untunttu shiik'iide, ta bonchchuwaa be'ana.

¹⁹ Taani untunttu gidдон malaataa ootsana; untunttuppe atteedawaanttakka ta gitatetsaa sisibeennanne ta bonchchuwaa be'ibeenna kawutetsatuwaakko, Tarsseesakko, Liibiyaakko, Liidiyaakko, Tubaalakko, Yaawaanakkonne abbaa doonaan de'iyaa haakko biittatuwaakko kiittana; untunttu ta bonchchuwaa kawutetsatuwaa gidдон odana. 66:19 Liibiyaakko: Ibraawetsuwaan Puus'a geetettee.

²⁰ Israa'eeliyaa Asay katsaa yarshshuwaa geeshsha miishshan wotsiide, Med'inaa Godaa Geeshsha Golliyaa ahiyaawaadan, untunttu hintte ishatuwaa ubbaa kawutetsatuwaa ubbaa giddoppe paratuwaan, paraa gaaretuwaan, gaalotuwaan, bak'ulotuwaaninne miishshatuwaa c'aaniyaa gaaretuwaan utissiide, taw imuwaa gidanaadan, Med'inaa Godaa geeshsha deriyaa Yersaalame ahana.

²¹ Untunttuppe ittuwaa ittuwaa taani k'eesetuwaanne Leewatuwaa kessana. Taani Med'inaa Goday hawaa oday» yaagee.

²² K'aykka Med'inaa Goday hawaadan yaagee; «Taani med'd'iyaa ooratsa salotuunne ooratsa sa'ay ta sintsan minniide de'iyawaadan, hewaadankka, hintte zeretsayne hintte suntsay

minniide de'ana.

²³ Aginaa s'eeruwaappe biide hara s'eeruwa gakkanaawunne itti Sambbataappe biide hara Sambbataa gakkanaaw, Asay ubbay ta sintsan goynanaw yaana yaagee Med'inaa Goday.

²⁴ Unttuntu kesi biide, ta bolla makkaleedda asatuu anhaa be'ana. Hewantta miyaa gus'unii hayk'k'enna; unttunta s'uuggiyaa tamaykka to'enna. Unttuntu asaa ubbaw sheneyiyaabaa gidanawaa» yaagee.

Geeshsha Mas'aafaa
The Holy Bible in the Dawuro language of Ethiopia,
Latin script

copyright © 2024 The Word for the World International

Language: (Dawro)

Contributor: The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 May 2025 from source files dated 1 May 2025

e663db08-d959-5a91-aa50-cd0737b1040c